

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdaja in tiska Casopisno podjetje Slovenski poročevalec. — Direktor: Rudi Janžuba. Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak. — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 3, telefon 23-322 do 23-324. — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1-11, telefon 23-522 do 23-526. — Oglasi: oddelček Ljubljana, Titova cesta 7, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832. — Poštni predal št. 29. — Zira račun pri Komunalni banki Ljubljana št. 400-704/1-367. — Mesečna naročnina 230 din.

TEDENSKA TISKOVNA KONFERENCA V DRŽAVNEM SEKRETARIATU ZA ZUNANJE ZADEVE

Priprava note Madžarski

Jugoslovanska vlada bo poslala Madžarski note v zvezi s sporčiliom o obsodbi Nagya in njegovih tovarišev

BEograd, 20. jun. (Po telefonu.) Predstavnik državnega tajništva za zunanje zadeve Jakša Petrić je na današnji redni tiskovni konferenci za domače in tuje novinarje najprej odgovarjal na razna vprašanja v zvezi s smrtno obsodbo Nagya in njegovih tovarišev.

Petrić je izjavil, da jugoslovanska vlada pripravlja note madžarski vladi v zvezi z njenim sporčiliom o obsodbi Nagya in tovarišev. Pripomnil je, da je bil naš veleposlanik v Beogradu poklican na referiranje in da je sedaj v Beogradu. Prihod našega stalnega predstavnika v OZN Vidića v Beograd ni nabe nobene zveze z obsodbo Nagya.

Trenja med ZDA in ZAR

Libanonski dogodki so povzročili znatno poslabšanje odnošajev med ZDA in ZAR — Kairski krogi imajo precej zaupanja v Hammarskjöldovo misijo

BEJRUT, 20. jun. (Tanjug-Reuters). Generalni sekretar OZN Hammarskjöld bo prispel danes iz Bejruta v Jeruzalem, kjer se bo razgovarjal s predsednikom Izraelske vlade Ben Gurionom. V spremstvu generalnega sekretarja bo še posebej opazni članec Cordier, ki se je pred tem z izraelskimi in jordanskimi predstavniki v Jeruzalemu razgovarjal o sporu zaradi gore Scopus, izraelske enklave na Jordanskem ozemlju, nekaj kilometrov severno od Jeruzalema.

Predsednik libanonske republike Chamoun je sprejel generalnega sekretarja OZN, ki se je poleg tega razgovarjal s tremi visokimi oficirji, opazovalci komisije OZN. Razgovorom med Chamounom in Hammarskjöldom je prisostvoval tudi predsednik libanonske vlade Sami Solh.

Kakor poroča kairski radio, namerava ministarstvo za zunanje zadeve ZAR povabiti v Kairo generalnega sekretarja OZN Hammarskjölda.

Dag Hammarskjöld

Direktor egiptovskega urada za informacije Saad Afra je danes demantiral poročilo New York Timesa, da je ameriški veleposlanik v Egiptu Raymond Hare 20. maja na sestanku s predsednikom Naserjem zahteval, da se »ZAR preneha vmešavati v notranje zadeve Libanona«. Egiptovski predstavnik je dejal, da tak način prikazovanja sestanka predsednika Naserja in veleposlanika predstavlja »popolno povzračanje dejstev«. Dodal je, da je ameriški veleposlanik na tem sestanku nekot zahteval od predsednika Naserja, naj uporabi svoj osebni vpliv z namenom, da bi se končala libanonska kriza.

Predsednik Naser je ob tej priložnosti obvestil ameriškega veleposlanika, da voditelj libanonske opozicije ne sestavlja svojih političnih načrtov v sodelovanju z ZAR in da so oni edino odgovorni libanonskemu narodu. Predsednik Naser je zatem obvestil veleposlanika Hareja, da je vlada ZAR pripravljena, da skupno z ZDA posreduje, da bi se čimprej rešila libanonska kriza in da bi se prenehalo s prelivanjem krvi. Predsednik Naser

slovanke gonje. Očitno je, da je tu govora o propagandnem političnem pritisku, ki ga izvajajo razni drugi ukrepi za oživljanje metod iz časov po 1949. letu.

Ko je odgovarjal na vprašanje, kako ocenjuje dosežene priprave za konferenco na najvišji ravni med Vzhodom in Zahodom, je Petrić dejal: »Sodim, da bi z ozirom na negativne elemente, ki so se pojavili v zadnjem času in ki v nasprotju z izraženimi nameni obeh strani glede konferenca najvišji ravni, bila glavna

Načrt »drznih partnerjev«

LONDON, 20. junija. (Po telefonu.) Macmillanov novi načrt »drznih partnerjev«, s katerim upa britanska vlada končno priti do miru na Cipru, je bil sprejet na obeh straneh parlamenta s polnim odobrenjem in v velikim ošuhom odgovornosti. Vse, kar je imel povedati Gaitskell v imenu opozicije, je bila ugotovitev, da je položaj preveč nevaren in tvegaven, da bi bilo mogoče sedaj postavljati kakršno koli vprašanje ali pretresati priložnost predložene načrta. Zaradi tega se opozicija vzdržuje vsake akcije do začetka parlamentarne debate, ki bo prihodnji tetrtek.

Objava ciprskega načrta je bila na zahtevo atlantskega sveta odložena za dva tragična dneva. Kar se je zgodilo v tem času, je zastrto s tančico tajnosti. Edino, kar se zagotovo ve, je, da je bila v tem »kratko-premoru« dosežena »moralna podpora« članic Atlantiskega pakta temu načrtu in njihovo prepričanje, da lahko predstavlja »osnovno, polno nadziranje« razprave.

Med libanonsko krizo pa so Dulles in drugi visoki funkcionarji ZDA obtožili ZAR za vmešavanje v libanonske notranje zadeve. To je povzročilo ostro reakcijo v Kairu, ki je večkrat odločno demantiral te trditve ter poudaril, da gre predvsem za notranji spopad. Uradni krogi, ki izražajo obznanje zaradi poslabšanja odnosa z ZDA, poudarjajo, da Amerika z obtoževanjem ZAR skuša najti izgovor za direktno intervencijo v Libanonu. Ti krogi stojijo na stališču, da bi se kriza v Libanonu že končala, če Amerika skupno z drugimi zahodnimi silami ne bi nudila vojaške in druge pomoči Chamounu.

V zvezi s prihodom Hammarskjölda gojijo kairski krogi precejšnje upanje in kairski listi izražajo prepričanje, da od neta »preprečevanju« angli, da bodo odnosi med obema državama, ki so se zaostriili od začetka sueske krize, prišli v obdobje normalizacije. To prepričanje je slonelo na odločitvi ameriške vlade, da bo deblokirala egiptovsko dolarsko

Grki niso zadovoljni

Grška vlada pripravlja uradni odgovor na najnovejši načrt o Cipru — Britanska vlada je voljna pogovoriti se z Makariosom o načrtu

ATENE, 20. jun. (Tanjug). V zadnjih 24 urah se je grška vlada že drugič sestala, da bi proučila odgovor na britanske predloge o Cipru. Kot se je zvedelo v obveščenskih krogih, je vlada še posebno proučevala britanska stališča do grških protipredlogov, ki so jih poslali v London pred nekaj dnevi. Kot se je zvedelo, britanska vlada ni upoštevala grških pripomb.

Predstavniki vlade še niso mogli odgovoriti, kdaj bodo poslali grški odgovor Londonu. Kolikor bi vlada danes končala posvetoovanja, bi lahko odgovor poslali še noč.

Ciprska etnarhija, ki je v Atenah končala tridnevni sestank, bo poslala svoj odgovor generalni sekretarju OZN danes popoldne. Kot je udarja nadškof Makarios, so stališče etnarhije sprejeli soglasno. Etarhija bo hkrati odgovorila na pismo, ki ga je Foot poslal Makariosu kakor tudi na nove britanske predloge o Cipru. Makarios je prav tako izjavil, da so se na sestanku etnarhije razgovarjali tudi o sedanjem položaju na otoku. Sprejeli so tudi odločitve o delovanju Grkov na Cipru v prihodnosti.

Popoldne se je s šestimi zupani Cipra sestal tudi grški zunanji minister Averof.

Britanski minister za zunanje zadeve Selwyn Lloyd je izjavil po londonskem radiu, da se je britanska vlada pripravljena razgovarjati z Makariosom o novem britanskem načrtu, »ki je gotovo eden izmed predstavnikov ciprskega naroda«. Izjavil je tudi, da je v NATO v zadnjih dneh prevladovalo mišljenje, da je treba »resno« mirno proučiti britanski načrt. Selwyn Lloyd je izrazil prepričanje, da se bodo tripartitni razgovori o

načrtu v id kakor tudi vseh miriljubnih sil v svetu in vseh ljudi dobre volje, da mirno in odločno okrepijo prizadevanja proti zaostrovanju mednarodnih odnosov in za miroljubno in sporazumno reševanje mednarodnih vprašanj.

V zvezi s tem njegovim odgovorom je predstavniku sekretarjata bilo postavljeno vprašanje, če med te omenjene negativne elemente sodi tudi obsodba Nagya. Petrić je odgovoril, da takih negativnih elementov več. Zahodnonemški kancler Adenauer je večer izjavil, da bonnska vlada razmišlja o vzpostavitvi diplomatskih odnošajev z Jugoslavijo, če bi jugoslovanska vlada oslabilila odnošaje z DR Nemčijo. Na vprašanje, kaj misli o tej Adenauerjevi izjavi, je Petrić odgovoril:

»Kot je znano, si jugoslovanska vlada prizadeva vzdrževati dobre odnošaje z vsemi državami na podlagi znanih načel svoje zunanje politike.«

Petrić je na koncu današnje tiskovne konference iz azil upanje, da bo sprejeta naša »ahotena« po izročitvi zločinca Artukovića. »Upamo«, je dejal, da bo federalno sodišče v Los Angelesu naposled sprejelo naše upravičene zahteve za izročitve Artukovića na podlagi izrpnih dokazov, ki smo jih predložili.

M. Pogačnik

Načrt »drznih partnerjev«

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

LONDON, 20. junija. (Po telefonu.) Macmillanov novi načrt »drznih partnerjev«, s katerim upa britanska vlada končno priti do miru na Cipru, je bil sprejet na obeh straneh parlamenta s polnim odobrenjem in v velikim ošuhom odgovornosti. Vse, kar je imel povedati Gaitskell v imenu opozicije, je bila ugotovitev, da je položaj preveč nevaren in tvegaven, da bi bilo mogoče sedaj postavljati kakršno koli vprašanje ali pretresati priložnost predložene načrta. Zaradi tega se opozicija vzdržuje vsake akcije do začetka parlamentarne debate, ki bo prihodnji tetrtek.

Objava ciprskega načrta je bila na zahtevo atlantskega sveta odložena za dva tragična dneva. Kar se je zgodilo v tem času, je zastrto s tančico tajnosti. Edino, kar se zagotovo ve, je, da je bila v tem »kratko-premoru« dosežena »moralna podpora« članic Atlantiskega pakta temu načrtu in njihovo prepričanje, da lahko predstavlja »osnovno, polno nadziranje« razprave.

Beseda »adventure« pomeni nekaj podobnega pustolovščini ali tveganju igri. Vsi ti izrazi dobro pristajajo tistemu, kar naj bi vsebovala »sedemletna poskusna doba« britanskega načrta za Ciper. V tem času bi delovala na otoku neka lastna grško-turška samouprava. Vsaka izmed teh narodnih skupnosti bi imela svoj mali parlament, ki bi se ukvarjal s svojimi posebnimi posli. Upravo otoka bi vodil svet, sestavljen iz štirih grških in dveh turških predstavnikov, ki bi jih izvolila ta dva parlamenta, ter po en predstavnik grške in turške vlade z britanskim guvernerjem otoka na čelu. Guverner bi imel pravico končne oblasti »za zaščito interesov obeh skupnosti«.

Zunanje zadeve, obramba in notranja varnost otoka, bi ostale še nadalje v britanski pristojnosti in mednarodni položaj Cipra bi ostal v tem času nespremenjen. Sele, kolikor bi »poskusna doba« pokazala zadovoljive rezultate, bi bila Britanija nato pripravljena »deležiti suverenost nad Ciprom z grško in turško vlado, seveda da ob ohranitvi svojih vojaških baz na otoku«.

Edino vprašanje, ki je bilo po Macmillanovem razlaganju

Zvezna skupščina se bo sestala 25. junija

Na dnevnem redu bosta tudi predlog zakona o šolstvu in predlog zakona o počitniških domovih

Beograd, 20. jun. (Tanjug). — Dnevni red zasedanja zvezne ljudske skupščine, ki se bo začelo v sredo 25. junija, bo obsežen. Računajo, da bosta imela zvezni zbor in zbor proizvajalcev poleg posebnih tudi skupno sejo, na kateri bosta proučila poročilo zveznega izvršnega sveta o gibanju gospodarstva in predlog odločbe o spremembah in dopolnitvah skupščinskega poslovnika. Na tej seji bosta oba zbora izvolila člane skupščinskega odbora za prošnje in pritožbe ter določila skupščinske počitnice.

Pričakujejo, da bo ekspozice k poročilu zveznega izvršnega sveta o gibanju gospodarstva podal na skupni seji obeh zborov podpredsednik zveznega izvršnega sveta Mijalko Todorović.

Zvezni zbor bo dal na dnevni red ločene seje predlog splošnega zakona o šolstvu s predlogom uvodnega zakona, nadalje predloge zakona o ustanovitvi in poslovanju počitniških domov, zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o delovnih odnošajih in zakona o ratifikaciji konvencije o državljanstvu poročenih žena. Izven tega bo zbor razpravljal še o vrsti predlogov, odločb s področja gospodarstva, socialne politike in delovnih od-

nošajev ter sprejel odločbo o dopolnitvah volitvah v volilnem okraju Slavonski Brod, kjer je bil poslanec pokojni Djuro Salaj.

Tudi zbor proizvajalcev bo razpravljal o predlogih zakona o ustanovitvi in poslovanju počitniških domov ter zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o delovnih odnošajih. Razen tega bo proučil predloge nekaterih odločb s področja gospodarstva in socialne politike ter določil zastopnike skupščine v gospodarskih zbornicah.

Pred zasedanjem skupščine so napovedane seje skoro vseh skupščinskih odborov, v glavnem za 23. junij, na katerih bodo proučili predloge zakonov in odločb, določenih za dnevni red na sejah zborov. Nekateri odbori bodo razen tega razpravljali tudi o programu svojega bodočega dela.

Diplomatska kronika

Atene — Atenski list »Akropolis« je objavil danes razgovor svojega sodelavca Vasiliusa z jugoslovanskim veleposlanikom v Grčiji Mitom Miljkovićem. V tem intervjuju je veleposlanik Miljković govoril o prijateljskih odnošajih med Grčijo in Jugoslavijo. Odgovoril je prav tako na vprašanje v zvezi z odnošaji med vzhodnoevropskimi državami in Jugoslavijo. O odnosih med Jugoslavijo in Grčijo je veleposlanik Miljković med drugim izjavil: »Obstajajo velike možnosti za razširitev političnih odnošajev med Grčijo in Jugoslavijo. Napredek se lahko doseže tudi na gospodarskem in kulturnem področju. Sporazum, s katerim bo povečana trgovinska izmenjava med obmejnimi področji obeh držav, bo kmalu podpisan. Med Grčijo in Jugoslavijo ni spornih vprašanj. Naše prijateljsko navdihuje tradicija, izkušnje našega sodelovanja so bile dragocene.«

Delegacije in obiski

Beograd — Večeraj se je vrnila v Beograd delegacija sanitete JLA, ki jo je vodil generalni major dr. Ivan Kraji. Delegacija je bila na obisku pri saniteti grške armade.

Mičunović pri Hruščevu

Moskva, 20. jun. (Tanjug). — Jugoslovanski veleposlanik ZSSR Veljko Mičunović je v Moskvi večer predsednika vlade Hruščeva in se z njim zadržal v razgovoru.

Medtem ko delajo v Londonu različne kombinacije, upoštevajoč tako in tako stališča Ankare in Aten, vizer Ciper še vedno na robu državljanske vojne. Guverner Foot je izjavil, da je britanski načrt »zadnja priložnost«, da se prepreči katastrofa.

Kolikor bi vendarle odgovoril tudi ta načrt in redne vojaško-politične sile na otoku, je guvernerju kot dodatno orožje poslana na razpolago celotna padalska brigada.

Čeprav tu še vedno ugibajo, ali so prišli padalci na Ciper zaradi Cipra ali zaradi libanonskih dogodkov, v poplavi raznih trditve in protitrditve, neuradnih vesti in uradnih demantiranj, ni lahko najti »tisti pravi razlog«, zaradi katerega so padalci zapustili svoja domača oporišča. Toda še samo dejstvo, da so se utaborili na Cipru, govori, da jih je moč uporabiti v obeh primerih, glede na to pač kako se bodo dogodki razvijali.

Jože Vrhovec

Tito sprejel Jova Kapičića

BRIONI — Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel danes Jova Kapičića, izrednega in polnomočnega veleposlanika FLRJ v LR Madžarski. Pri sprejemu je bil navzoč tudi državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović.

Sukarno in jugoslovanski veleposlaništvu

DJAKARTA — Indonezijski predsednik Sukarno s soprogo je bil danes na kosilu v jugoslovanskem veleposlaništvu v Djakarti, ki mu ga je v njegovo čast priredil veleposlanik FLRJ v Indoneziji dr. Stane Pavlič. Na kosilu so bili indonezijski minister za zunanje zadeve Subandrio s soprogo in generalni sekretar predsednika republike Tamzil s soprogo. Z jugoslovanske strani so bili na kosilu jugoslovanski vojaški ataše in sekretarji jugoslovanskega veleposlaništvu v Djakarti. V zdravicah, ki sta ju med kosilom izmenjala veleposlanik Pavlič in predsednik Sukarno, sta poudarila zelo priščne in prijateljske odnose med obema državama.

VREME

Napoved za soboto: Pretežno oblačno vreme, v severni Sloveniji namagnjen h krajevnim ploham. Nočne temperature med 12 in 16, na Primorju do 19, najvišje dnevnene med 23 in 26 stopinjami C.

do proučili predloge zakonov in odločb, določenih za dnevni red na sejah zborov. Nekateri odbori bodo razen tega razpravljali tudi o programu svojega bodočega dela.

Diplomatska kronika

Atene — Atenski list »Akropolis« je objavil danes razgovor svojega sodelavca Vasiliusa z jugoslovanskim veleposlanikom v Grčiji Mitom Miljkovićem. V tem intervjuju je veleposlanik Miljković govoril o prijateljskih odnošajih med Grčijo in Jugoslavijo. Odgovoril je prav tako na vprašanje v zvezi z odnošaji med vzhodnoevropskimi državami in Jugoslavijo. O odnosih med Jugoslavijo in Grčijo je veleposlanik Miljković med drugim izjavil: »Obstajajo velike možnosti za razširitev političnih odnošajev med Grčijo in Jugoslavijo. Napredek se lahko doseže tudi na gospodarskem in kulturnem področju. Sporazum, s katerim bo povečana trgovinska izmenjava med obmejnimi področji obeh držav, bo kmalu podpisan. Med Grčijo in Jugoslavijo ni spornih vprašanj. Naše prijateljsko navdihuje tradicija, izkušnje našega sodelovanja so bile dragocene.«

Delegacije in obiski

Beograd — Večeraj se je vrnila v Beograd delegacija sanitete JLA, ki jo je vodil generalni major dr. Ivan Kraji. Delegacija je bila na obisku pri saniteti grške armade.

Mičunović pri Hruščevu

Moskva, 20. jun. (Tanjug). — Jugoslovanski veleposlanik ZSSR Veljko Mičunović je v Moskvi večer predsednika vlade Hruščeva in se z njim zadržal v razgovoru.

Diplomatska kronika

Atene — Atenski list »Akropolis« je objavil danes razgovor svojega sodelavca Vasiliusa z jugoslovanskim veleposlanikom v Grčiji Mitom Miljkovićem. V tem intervjuju je veleposlanik Miljković govoril o prijateljskih odnošajih med Grčijo in Jugoslavijo. Odgovoril je prav tako na vprašanje v zvezi z odnošaji med vzhodnoevropskimi državami in Jugoslavijo. O odnosih med Jugoslavijo in Grčijo je veleposlanik Miljković med drugim izjavil: »Obstajajo velike možnosti za razširitev političnih odnošajev med Grčijo in Jugoslavijo. Napredek se lahko doseže tudi na gospodarskem in kulturnem področju. Sporazum, s katerim bo povečana trgovinska izmenjava med obmejnimi področji obeh držav, bo kmalu podpisan. Med Grčijo in Jugoslavijo ni spornih vprašanj. Naše prijateljsko navdihuje tradicija, izkušnje našega sodelovanja so bile dragocene.«

Delegacije in obiski

Beograd — Večeraj se je vrnila v Beograd delegacija sanitete JLA, ki jo je vodil generalni major dr. Ivan Kraji. Delegacija je bila na obisku pri saniteti grške armade.

Mičunović pri Hruščevu

Moskva, 20. jun. (Tanjug). — Jugoslovanski veleposlanik ZSSR Veljko Mičunović je v Moskvi večer predsednika vlade Hruščeva in se z njim zadržal v razgovoru.

Medtem ko delajo v Londonu različne kombinacije, upoštevajoč tako in tako stališča Ankare in Aten, vizer Ciper še vedno na robu državljanske vojne. Guverner Foot je izjavil, da je britanski načrt »zadnja priložnost«, da se prepreči katastrofa.

Kolikor bi vendarle odgovoril tudi ta načrt in redne vojaško-politične sile na otoku, je guvernerju kot dodatno orožje poslana na razpolago celotna padalska brigada.

Čeprav tu še vedno ugibajo, ali so prišli padalci na Ciper zaradi Cipra ali zaradi libanonskih dogodkov, v poplavi raznih trditve in protitrditve, neuradnih vesti in uradnih demantiranj, ni lahko najti »tisti pravi razlog«, zaradi katerega so padalci zapustili svoja domača oporišča. Toda še samo dejstvo, da so se utaborili na Cipru, govori, da jih je moč uporabiti v obeh primerih, glede na to pač kako se bodo dogodki razvijali.

Jože Vrhovec

Tito sprejel Jova Kapičića

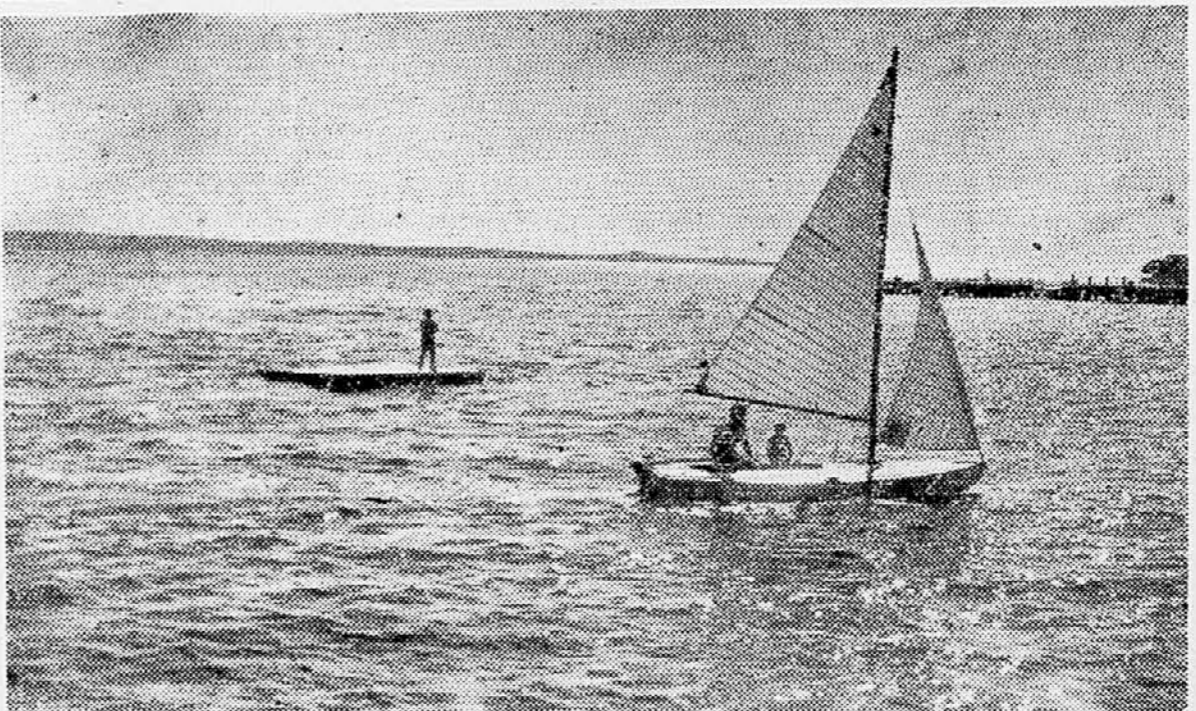
BRIONI — Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel danes Jova Kapičića, izrednega in polnomočnega veleposlanika FLRJ v LR Madžarski. Pri sprejemu je bil navzoč tudi državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović.

Sukarno in jugoslovanski veleposlaništvu

DJAKARTA — Indonezijski predsednik Sukarno s soprogo je bil danes na kosilu v jugoslovanskem veleposlaništvu v Djakarti, ki mu ga je v njegovo čast priredil veleposlanik FLRJ v Indoneziji dr. Stane Pavlič. Na kosilu so bili indonezijski minister za zunanje zadeve Subandrio s soprogo in generalni sekretar predsednika republike Tamzil s soprogo. Z jugoslovanske strani so bili na kosilu jugoslovanski vojaški ataše in sekretarji jugoslovanskega veleposlaništvu v Djakarti. V zdravicah, ki sta ju med kosilom izmenjala veleposlanik Pavlič in predsednik Sukarno, sta poudarila zelo priščne in prijateljske odnose med obema državama.

VREME

Napoved za soboto: Pretežno oblačno vreme, v severni Sloveniji namagnjen h krajevnim ploham. Nočne temperature med 12 in 16, na Primorju do 19, najvišje dnevnene med 23 in 26 stopinjami C.

V poznem popoldanskem soncu se blešči na morskii gladini samotno jadro

Ukrepi za pospešitev gradnje stanovanj v Makedoniji

Izvršni svet Makedonije je sprejel na svoji zadnji seji navodilo občinskim ljudskim odborom za predpise o usmerjanju gradnje stanovanj. Namen tega navodila je v tem, da se na razne načine in z mnogovrstnimi ukrepi omogoči intenzivnejša gradnja stanovanj in hitrejša omilitve stanovanjske stiske ne samo v Skoplju, temveč tudi v drugih mestih in industrijskih krajih te republike. Izvajanje tega navodila bo vsekakor pripomoglo k uresničenju načrta za zgraditev 6100 novih stanovanj v Skoplju ter več tisoč v drugih krajih republike do konca leta 1961.

Glavna značilnost omenjenega navodila je v tem, da mora biti v bodoče znesek investicij, potrebnih za zgraditev enega stanovanja, v skladu s prejemki, za katere se gradi stanovanj.

Zato so določeni tudi maksimalni zneski za eno stanovanje. Bodoča stanovanja, gradnja, bo usmerjena na velika stanovanjska poslopja s skromnejšimi stanovanji, toda ne primitivnimi, medtem ko se bo likost stanovanj gibala v mejah jugoslovanskega povprečja in bo povsem ustrezala normalnim življenjskim potrebam.

Kar se tiče opremljenosti in kakovosti stanovanj, se določa, da morajo biti skromna, vendar pa morajo zadovoljiti najosnovnejše potrebe. — Gradili bomo predvsem dvosobna stanovanja in je omejena gradnja trosobnih stanovanj. V perspektivi bo mogoče graditi tudi večje štore (trisosbna stanovanja), da bi se vključila struktura stanovanj, strukturo gospodinjstev po številu njihovih članov.

Navodilo določa tudi najosnovnejše elemente ekonomičnega planiranja v gradnji stanovanj ter razmerje neto-površin stranskih prostorov itd.

Po tem navodilu bo povprečna neto-površina članov družine: za stanovanje dveh oseb (1-sobno) 35 m², za stanovanje treh oseb (2-sobno) 47 m², za stanovanje štirih oseb (3-sobno) 63 m². Občinski ljudski odbori bodo lahko predpisali manjše ali večje odstopanje od teh veljavnih norm, ki se lahko povečajo ali zmanjšajo največ za 10 odstotkov.

Predpisane so tudi norme o velikosti spalnic in dnevnih sob, kuhinj itd., kakor tudi za balkone in terase.

Velikost posameznih prostorov

je določena po njihovem namenu in ne more biti manjša. Tako je na primer za dnevno sobo določenih 16 m², za spalnico staršev z eno otroško posteljo 14 kvadratnih metrov, za spalnico z dvema posteljama 10 m², za delovno kuhinjo 6 m², za stanovanjsko kuhinjo 12 m² za dnevno

sobo z nišo za kuhanje 18 m². Navodilo določa, da se gradnja gorsonjer omeji na najohodnejši minimum, nadalje, da se v stanovanjskih poslopih z večjim številom stanovanj lahko zgradi skupna pralnica in sušilnica itd.

D. Muratovski

Delegacija vojnih invalidov na Sutjeski

Beograd, 20. junija. (Tanjug) Predsedstvo centralnega zbora Zveze vojaških vojnih invalidov Jugoslavije je sklenilo poslati svojo delegacijo na glavno proslavo 15. obletnice bojev na Sutjeski, ki bo na Tjentištu. V delegaciji bodo predsednik centralnega odbora Zveze vojaških vojnih invalidov Milivoje Milivojević, podpredsednika centralnega odbora Grga Jankež in Dane Olbina, generalni sekretar centralnega odbora Boža Pavlović, predsednik republiškega odbora Zveze vojaških vojnih invalidov Hrvatske Vojo Skendžić, predsednik republiškega odbora Zveze vojaških vojnih invalidov Crne Gore Djuro Čačorović, člani predsedstva centralnega odbora Zveze vojaških vojnih invalidov Jugoslavije Miša Jovanović, J. Malović, Janko Rudolf in Br. Radovanović. Delegacija bo v imenu invalidov Jugoslavije položila vence na skupno grobnico borcev, padlih na Sutjeski.

Vojaški vojni invalidi bodo sodelovali pri proslavi 15. obletnice bojev na Sutjeski v okviru programa, ki ga je organizirala Zveza borcev. Medtem je Zveza vojaških vojnih invalidov Jugoslavije določila sodelovanje svojih članov tudi v programih organizacij, ki bodo množično sodelovale pri glavni proslavi na Tjentištu.

Center za izvenarmadno vojaško vzgojo bo poslal na glavno proslavo bitje na Sutjeski skupino mladincev iz predvojaške vzgoje, obenem pa bo z mestnim odborom Počitniške

»DJURO DJAKOVIĆ« IZDELJE NAPRAVE ZA TOVARNE SLADKORJA

»Djuro Djaković izdeluje vrsto naprav za domače tovarne sladkorja. Po planu bodo v tem podjetju izdelali 748 ton naprav za 4 tovarne sladkorja, in to v Beogradu, Crvenki, Osijeku in Vrbasu. Dela pri teh napravah bodo končana še v letošnjem letu.

ZACELA SE JE ZETEV

Beograd, 20. junija (Tanjug) Po obvestilu Zveze kmetijsko-gozdarskih zbornic se je začela zetaev ječmena in pšenice. Ječmen začnejo skorej po vsej državi, pšenico italijanski vrsti pa v Makedoniji in Primorju. Začetek zeteve te pšenice v Slavoniji in Vojvodini pričakujejo konec prihodnjega tedna, pšenice domačih vrst pa na vseh področjih države v začetku junija.

Za letošnje zetevo so nabavili znatno večje število kombajnov kakor lani. Pri zetvi bo delalo 1313 kombajnov, medtem ko so jih imeli lani samo 643. Največ novih kombajnov je izdelala domača industrija.

Zagotovljenih je tudi nad 13 tisoč mlatnic, izmed teh okoli 34 odstotkov na socialističnem sektorju. Domača industrija bo v kratkem dobavila še 900 mlatnic, uvozili pa jih bodo 110. Nezadostno pa je število pre-

mičnih in stabilnih sušilnic zrnja, ki jih je samo 75. Kmetijski strokovnjaki so mnenja, da je potrebno posvetiti posebno pozornost obratni semena pšenice italijanskih vrst, ker so lani zasejali s to pšenico samo 40 tisoč hektarov na socialističnem sektorju. Letos bodo posejali to pšenico na 342 tisoč hektarjih, seme za setev pa bo dal samo socialistični sektor. Paziti bo tudi treba, da bo klicavost semena nad 90-odstotna, ker bo samo na ta način zagotovljeno normalno klijanje.

Razstava selenitov

Beograd, 20. jun. (Tanjug) Pod pokroviteljstvom predsednika Tita bodo jutri odprli v Beogradu v centru za izvenarmadno vojaško vzgojo razstavo selenitov, ki jo je organizirala Mestniska zveza Jugoslavije in bo trajala osem dni.

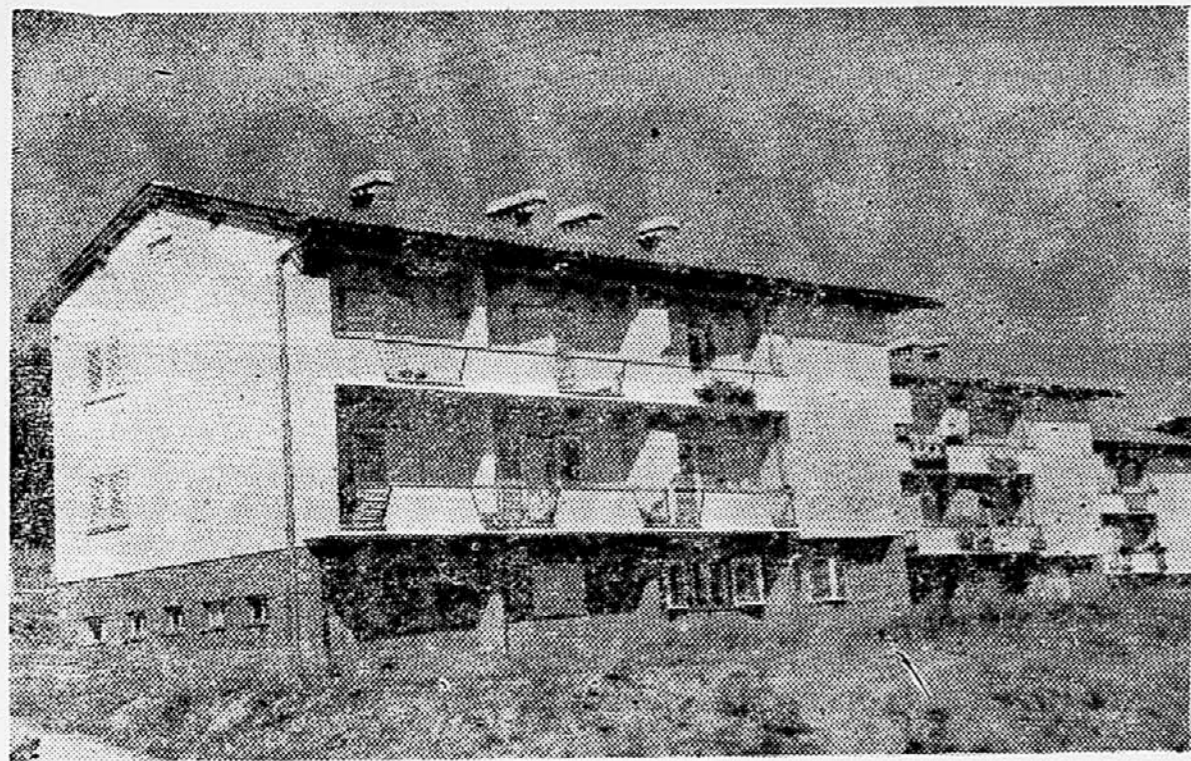
Tako vedo vsi o vsem in ne delajo drug mimo drugega.

TEŽAVE S PREMIJSKIM PRAVILNIKOM

Dovolj zapletena vprašanja pravičnega nagradjevanja obdeluje poleg vodstva in sindikalne organizacije posebna tarfina in premijska komisija DS. Normiranih je 70% del in preseganje norm znaša od 16 odstotkov. Ni nima in zgoreven je podatek, ki pove, da se je vrednost proizvodnje (preracunano na polno lastno ceno iz leta 1956) od 1951. leta do ljeta povečala za 121%. Število zaposlenih pa samo za 35. Resnejše težave pa jim prizadeva premijski pravilnik. Od 1. zaposlenih je ta predlanski za 1. 30 ljudi, to je 19 odstotkov, lani pa 80 ljudi (to je 345 zaposlenih, to je 23%). Največja premija je predlanski znašala 1,5 plače ali 40.000 din (za vse letlanskega prejšnjega skla). Se niso delili. Premijska komisija je se sedemnajstkrat sestala, da bi spravila premijski pravilnik in njegova načela z nagradjevanjem v tako stanje, da bi bile premije prav vsem vzporedno in prizadevanju za dosega je čimboljši učinkov pri delu. Niti premijska komisija niti delavski svet, upravni odbor in sindikalna organizacija si o teh stvareh — kot pravijo — še niso čisto na jasnem, in zato ni prav sedaj na tem, da ta pravilnik ponovno temeljito pregledajo in popravijo, upoštevajoč vse dose-

VELIKA SKROMNOST

Skromni in skromno opremljeni pisarniški prostor (drugi niso boljši), v katerem je potekal razgovor, me je nekoliko presenetil. Poznam namreč vodjetja, ki so za polovico manjša, pa imajo vsaj dvakrat lepšo opremo. Na moje vprašanje so preprosto odgovorili, da za to ni denarja in da so potrebe največje v proizvodnji. Z izjemo enega samega stroja so vsi drugi stari najmanj 20 let in če kje, je tu treba vložiti denar, da bi naredili z novimi stroji več in boljših izdelkov. Mojemu vprašanju glede reprezentančnega sklada pa so se nasmehili: delavski svet je izglasoval 5 tisoč din na mesec, pa še tega ne porabijo. Za stanovanja so dali, kolikor so mogli. Zgradili so 14 novih stanovanj in adaptirali nekaj prostorov za samec, da se jim ni treba od daleč voziti na dlo (vseh delavcev je v podjetju 350). Vanje so se vselili delavci iz proizvodnje in samo 4 uslužbenci. Za kaj več zaenkrat ni bilo denarja. O tem, kdo doli stanovanje, je posledno določala posebna komisija DS, ki je delala v sporazumu s sindikalno organizacijo. F. M.

Stanovanjska kolonija za osebe bolnišnice v Valdošli

POTREBNA JE DOPOLNITEV

predpisov o evidenci in kontroli cen

(Od našega beogradskega dopisnika)

Po podatkih zvezne tržne inšpekcije o nadzoru nad izvajanjem Odločbe o evidenci in kontroli cen je inšpekcija od 10. maja do 17. maja kontrolirala cene v 298 ind. podjetjih in v 227 trg. podjetjih na veliko. Inšpekcija je pri tem ugotovila, da je nepravilno povečalo cene 20 ind. podjetij in 30 trg. podjetij na veliko.

Od kar tržna inšpekcija izvaja evidenco in kontrolo cen, je bilo do 17. maja pregledanih 2273 gospodarskih organizacij, oziroma nekaj čez 80 odstotkov vseh organizacij, ki jih zadeva kontrola tržne inšpekcije. Inšpekcija je v tem času prijavila skupno 235 gospodarskih organizacij, javna tožilstva pa so do sedaj predložila okrog 103 gospodarskih sodiščem za kaznovanje 103 gospodarske organizacije. Reševanje prijav protigospodarskim organizacijam se je v zadnjem času pospešilo v javnih tožilstvih in tudi pri gospodarskih sodiščih.

Iz dosedanje prakse v zvezi z izvajanjem evidencie in kontrole cen je zvezna tržna inšpekcija izvedla nekatere zaključke, obenem pa pristojnim organom tudi predlagala naj dopolnilno predpise o evidenci in kontroli cen.

Zvezna tržna inšpekcija je v dosedanjih praktičnih ugotovitvah, da je prišlo do povečanja cen proizvodov, ki jih našteva Odločba o evidenci in kontroli cen, predvsem pri proizvodih lesne in živilske industrije, kar velja za proizvajalca kakor tudi za trg. podjetja. Inšpekcija je dalje ugotovila, da je število prijavljenih gospodarskih organizacij znatno v primeri s številom pregledanih podjetij (235 nasproti 2273), kar pomeni, da mnoge gospodarske organizacije ne izpolnjujejo disciplinirano Odločbe o evidenci in kontroli cen. Iz tega izhaja, da je potrebno še bolj okrepiti kontrolo vseh gospodarskih organizacij, katere zadeva Odločba o evidenci in kontroli cen in da je potrebno po strokovnih združenjih, zbornicah itd. opozarjati na skodo, ki jo povzroča nediscipliniranost gospodarskih organizacij v zvezi z izvajanjem evidencie in kontrole cen.

POMANJKLIVOST DOSEDANJH PREDPISOV O EVIDENCI IN KONTROLI CEN

Zvezna tržna inšpekcija je pri izvajanju kontrole in evidencie cen zapazila razne pomanjklivosti sedanjih predpisov, ki posameznim gospodarskim organizacijam omogočajo zviševanje cen.

To na pr. velja za obrtniške proizvajalne organizacije in obrtniške proizvajalne zadruge, na katere se po dosedanjih predpisih ne nanaša Odločba o evidenci in kontroli cen. Medtem ko se morajo na pr. industrijska živilska podjetja držati Odločbe o evidenci in kontroli cen, SKLICANJE SEJE ODBORA ZA PROSVETO IN KULTURO REPUBLIŠKEGA ZBORA LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

Predsednik odbora za prosveto in kulturo republiškega zbora ljudske skupščine LRS sklicuje 23. junija ob 10 uri v prostorih ljudske skupščine LRS. Predlog dnevnega reda: 1. Obravnava in sklepanje o statusu naravnoslovne fakultete; 2. Obravnava in sklepanje o statusu fakultete za rudarstvo, metalurgijo in kemijsko tehnologijo; 3. Obravnava in sklepanje o statusu fakultete za elektrotehniko in strojništvo; 4. Obravnava in sklepanje o statusu fakultete za arhitekturo gradbeništvo in geodezijo.

SKLICANJE SEJE ODBORA ZA PRORACUN REPUBLIŠKEGA ZBORA IN ZBORA PROIZVAJALCEV LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

Predsednik odbora za proračun republiškega zbora in zbora proizvajalcev ljudske skupščine LRS sklicuje 25. junija ob 10 uri v prostorih ljudske skupščine LRS. Predlog dnevnega reda: Obravnava o ustanovitvi Zavoda za npronevanje izobraževanja odraslih. Iz tajništva ljudske skupščine LRS

to ne velja tudi za istovrstne obrtniške gospodarske organizacije, čeprav imajo pogosto isti delovni proces. Zato bi morale tudi obrtniške proizvajalne organizacije, ki proizvajajo živila, spadati pod Odločbo o evidenci in kontroli cen.

Isto velja tudi za gozdarstvo in gozdna gospodarstva, na katere se sedaj ne nanaša Odločba o evidenci in kontroli cen in ki nekaznovano zvišujejo cene svojih proizvodov. Vse navedene bi bilo potrebno glede evidencie in kontrole cen izenčiti z lesno-industrijskimi podjetji.

Mnoga trgovinska podjetja na veliko se ukvarjajo po svojih prodajalnih tudi s prometom na drobno. Po dosedanjih predpisih pa morajo poprej obvestiti pristojne organe o nameravani zvišanju cen samo, kadar gre za prodajo na veliko. S tem je takim trgovskim podjetjem omogočeno, da povečujejo cene v prodaji na drobno. Zato je nujno, da se predpisi o evidenci in kontroli cen pri takih podjetjih nanašajo tudi na prodajo na drobno.

Dosedanji predpisi o evidenci in kontroli cen ne določajo natančno, ali pristojni državni organ mora soglašati s predloženo povečanjem cen, oz. odbiti to predloženo povečanje cen. Po dosedanjih praktičnih ugotovitvah je zvezni urad za cene to soglasje dajal samo formalno. Potrebno pa je, da zvezni urad za cene v soglasju z drž. sekretariatom za blagovni promet konkretno odobri ali pa odkloni zahtevo po povečanju cen. Do sedaj namreč lokalni inšpeksijski organi niso vedeli, ali je s tem, da v predvidenem roku ni bilo nobenega odgovora, predloženo povečanje cen sprejeto ali pa odklonjeno.

Zvezna tržna inšpekcija dalje meni, da bi bilo potrebno natančno določiti, kaj se šteje pod ravni cen na dan 31. decembra 1957. leta, ali pa na dan zadnje prodaje v 1957. letu, kakor tudi pod ravni cen 19. februarja letos, ko je začela veljati Odločba o evidenci in kontroli cen. V praksi so namreč pogostni primeri, da je bilo v tistih dneh za posamezne proizvode več različnih prodajnih cen. Zato je potrebno, da to raven cen določi pristojna okrajna inšpekcija, ki bi pri tem upoštevala vse okoliščine, v katerih je prišlo do prodaje.

Sedanji predpisi dalje ne določajo natančno, kaj se šteje za nov proizvod, ne določajo natančno, ali spadajo tudi cene iz-

voznih izdelkov pod evidenco in kontrolo cen, ne določajo izrečne obveznosti, da se mora poročati po starih cenah, dokler ne pride odgovor na predloženo zahtevo po povečanju cen itd. Dogaja se tudi, da posamezne gospodarske organizacije povečujejo cene proizvodov volnene trikotaže in tekstilne konfekcije. Surovine za to konfekcijo so sicer obsežne s predpisi o evidenci in kontroli cen, ne pa tudi

proizvodi iz teh surovin. Ker gre za proizvode za široko potrošnjo je jasno, da bi tudi te morali biti vključeni v spisek proizvodov, na katere se nanašajo predpisi o evidenci in kontroli cen.

Zaradi očitne upravičenosti teh predlogov zvezne tržne inšpekcije lahko pričakujemo skorajšnjo dopolnitev Odločbe o evidenci in kontroli cen.

Milan Pogačnik

VČERAJ IN DANES

Revija amaterskih gledaliških družin v Velenju

Velenje, 20. jun. (Tanjug) V Velenju se je danes začela revija amaterskih gledaliških družin iz Slovenije. Prvo predstavo je uprizorilo delavsko prosvetno društvo »Svoboda« iz Velenja, in sicer »Prosjak« Bertolda Brechta.

Seja okrajnega odbora SZDL v Kopru

Koper, 20. jun. Danes je bila v Kopru razširjena seja Okrajnega odbora SZDL, katere so se med drugimi udeležili tudi predsedniki občinskih ljudskih odborov in predsedniki sindikalnih svetov. Na seji, katero je vodil predsednik Okrajnega odbora SZDL tov. Kajtmir, so obravnavali izvajanje družbene plana za leto 1958. O stanju gospodarstva v prvem četrtletju je poročal podpredsednik okrajna Franc Klobučar, nakar se je razvila živahna razprava. Sklenili so, da bodo na prihodnji seji obravnavali problematiko kmetijstva.

Sestava delovnih brigad na avtomobilski cesti

Zvezni zavod za statistiko je organiziral posebno poročevalsko službo o sestavi mladinskih delovnih brigad na avtomobil-

ski cesti. Po podatkih te službe je od začetka priprav 10. marca pa do 31. maja delalo na gradbišču avtomobilske ceste Ljubljana-Zagreb 8713 brigadirjev, in sicer 7813 mladincev in 900 mladink. Po socialnem sestavu je bilo 57,5 odstotka brigadirjev kmetov, 33,6 odst. delavcev in 5,3 odst. uslužbencev, medtem ko je bilo 3,6 odst. dijakov, študentov in drugih. Po starosti je bilo 13,3 odst. starih od 17 let, 48,9 odst. mladincev od 17 do 20 let, 27,3 odst. od 21 do 25 let ter 5,5 odst. nad 25 let. Po narodnosti je bilo največ Srbov 40,1 odst., Hrvatov 21,9 odst., Slovencev 12,2 odst., druge narodnosti pa so bile zastopane povprečno s 5,6 do 5,8 odstotka.

Konferenca sindikatov in delavcev Evrope

Beograd, 20. junija. (Tanjug) Konferenci sindikatov in delavcev Evrope, ki se je danes začela v Berlinu, prisostvuje član predsedstva centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Marjan Vivot. Na konferenci, ki bo trajala do 22. junija, razpravljajo o enotnosti in akcijah sindikatov v borbi za mir, razorožitev in proti atomski vojni.

Največje semensko skladišče v državi

Novi Sad, 20. jun. (Tanjug) Na Rimskih sanchi pri Novem Sadu dograjujejo veliko skladišče za shranjevanje in prpravljanje semena žita, krmnih in industrijskih rastlin ter povrtnin. Ze jeseni bodo v tem novem skladišču, ki bo opremljeno z najmodernejšimi napravami in stroja, shranili okoli 409 vagonov semena raznih kultur.

NAŠA ANKETA

Držubeni standard in čimboljši delovni pogoji

Ob vohodu v tovarno »Topol« v Ilirski Bistrici sem se ustavil pri ogledni deski in mojo pozornost je vzbudil zapisnik zadnje seje delavskega sveta. Med drugim sem bral:

»Predsednik delavskega sveta seznanil navože s prošnjo občine za pomoč pri gradnji šolskega poslopja. Tega Ilirska Bistrica danes dejansko nima, tako da gostuje osemletka v treh neprimernih stavbah. Stroški bi znašali okrog 120 milijonov dinarjev in bi jih bilo mogoče kriti, če bi vsa podjetja prispevala 5 let za poredoma do 20% svojih skladihov.

Delavski svet je načelno pristal na pomoč, vendar ni sprejel konkretnega sklepa, ker še ni jasno, s kakšnimi sredstvi bo podjetje letos razpolagalo. Zato je bilo dokončno sklepanje odloženo za čas, ko bo mogoče konkretno govoriti o tej zadevi.

Predsednik DS je mimogrede še omenil, da so enako načelno stališče že zavzeli delavski sveti tudi v drugih podjetjih na prosto-roju občine.

Ta skopi podatek, povzet iz ogledne deske, mi je omogočil, da sem se kaj hitro znašel v živahnem razgovoru s predstavniškim organom družbenega uprav-

ljanja, sindikalne organizacije in direktorjem.

POMOČ KOMUNI IN SKRB LJUDI

Pomoč komuni, pravijo, ni pri njih nič novega. Lani so n. pr. dali 285.000 din za 4 m široko betonsko ploščo okrog še ne popolnoma dograjenega olimpijskega kopalniškega bazena, podjetje »Lesonit« pa je na svoje stroške kopalniški prostor priremeno ogradoilo. Letos bo »Topol« postavil nove opečnate kabine, če bo dovolj sredstev, pa bodo poskusili rešiti tudi odprto vprašanje kul nrega doma.

Prizadevanje za reševanje vprašan življenjskega standarda prihaja potemtakem razumljivo do izraza tudi v samem podjetju. Novembra meseca lani so uredili delavsko restavracijo, v kateri plačajo delavci za zajtrk 20 din, za obed 65 din in za večerjo 50 din; dnevno torej 135 din. V novembru in decembru lani je podjetje tej restavraciji prispevalo 154.000 din, letos pa so potrebe po subvenciji še manjše. — V polurnem obzoru kupijo lahko delavci v tej restavraciji tudi izdaten sendvič za 20 din.

Lani so uredili tudi nova stranska in 4 prhe (s toplo vodo)

za moške in ženske. Te so delavcem brezplačno na razpolago ob petkih popoldne in ves dan ob sobotah. Tedensko se jih poslužijo okrog 180 ljudi.

Za delavke, ki delajo v furnirnici, kjer je temperatura okrog 35 stopinj, je velika oljčava posebna higienska soba. Tako jim ni več treba hoditi iz pregrete furnirnice na hladni zrak, kar seveda zelo zmanjšuje možnost prehladov in celo resnejših obolenj. Na težjih delovnih mestih so po sklepu delavskega sveta uvedli šesturni delovni čas, delavke pa prejemajo zastojni čaj, ki jim je zaradi žeje v tako vročih prostorih res nujno potreben.

O reševanju teh in podobnih vprašan odloča praktično ves kolektiv; namreč preko delavskega sveta in sindikalne organizacije, ki kolektivno vsake tri mesece poročata o svojem delu. Delavski svet, v katerem so tudi člani upravnega odbora sindikalne podružnice, vabi v posameznih primerih člani sindikalnega vodstva še posebej na to, da se pogosto pa grede člani delavskega sveta ali upravnega odbora, pa tudi direktor podjetja — če je to potrebno in koristno — na seje upravnega odbora sindikalne organizacije.

Dh robu odobrokov

Nenni o Nagyu

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

RIM, 20. jun. (Po telefonu). Moralno ogorčenje, ki so ga sprožilo justičnega umora v Budimpešti izrekli vsi politični faktorji, rasen komunistov, se še ni podelilo. Toda prvemu valu spontanih manifestacij ogorčenja sprito očitnega preziranja vsega, kar se imenuje mednarodno-politična etika in morala, je sledila globoka politična ocena hladno preračunanega justičnega zločina v madžarski prestolnici.

Sekretar italijanske socialistične stranke Pietro Nenni se je včeraj na zasedanju Centralnega komiteja socialistične stranke Italije (PSI) dotaknil tudi odnosov med PSI in KPI ter nedavnih dogodkov v vzhodni Evropi.

Ko je zavrnil očitke komunistov o nelojalni polemiki med volilnimi pripravami in oboževanje, da je avtonomija PSI samo taktična poteza, ki da naj pripravi pot za sodelovanje s

lahko je avtonomna socialistična stranka pritegne k sodelovanju delovne množice katoličanov in nemarksističnih laikov, kar pomeni prvi korak iz zastoja. Res pa je, da hude obtožbe izrečene ob XX. kongresu na račun metod, ki so povzročile toliko nedolžnih žrtv, nismo vzeli samo kot kritiko napak neke osebnosti, marveč smo kritizirali sistem. Res je tudi, da smo ob dogodkih na Madžarskem, na Poljskem ali ob razvoju v Jugoslaviji zavzeli popolnoma nasprotno stališče od komunistov. Danes se nam zdi, da pomeni govor Hruščeva v Sofiji zanikanje načela različnih poti v socializmu in zanikanje načela, da vsak narod in individualno lahko prispeva k ohranitvi miru, to je načel na osnovi katerih je prišlo do normalizacije odnosov med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo, je rekel leader PSI in nadaljeval: Pošastni dogodki, kot so usmrtitev Nagya in njegovih sodelavcev, ne povzročajo samo moralnega ogorčenja, marveč dramatično in nečloveško potrjujejo, da se v vračamo k metodam, ki so po ugotovitvah samih komunistov privedle do madžarske vstaje.

Nenni je nato v kratkih besedah ponovil historiat Nagyeve politične kariere v tragičnih dneh jeseni leta 1956 in nato

dejal: »Morda so takrat prav iz strahu poklicali Nagya in ga imenovali za predsednika vlade; verjetno je bil tudi sedaj strah odločen element, ki je započel njegovo smrtno obsodbo. Toda kot pri Rajku, tudi v tem primeru ni mogoče govoriti o pravičnosti.

Sekretar PSI je za tem podudril, da je XX. kongres odprl široke perspektive, ki so upravičevale upanje, da bo na novem temaju vzpostavljena enotnost in solidarnost svetovnega delavskega gibanja. »Mi smo z interesom in prizadetostjo sprejeli pozitivni del sklepev XX. kongresa. Vsako odstopanje od smeri začrtane na tem kongresu je resna in nevarna stvar; posledice v tem smislu že čutimo na vseh področjih in v vseh smereh, je rekel leader italijanske socialistične stranke, preden je odgovoril na poziv KPI, naj bi se sestali vodstvi obeh partij — nekak medpartijski sestanek na najvišji ravni.

»Zahtevati sestanek najvišjih partijskih vodstev, da bi proučili komunistični predlog o sodelovanju vseh demokratičnih sil, ki naj bi imelo za osnovo enotnost med socialisti in komunisti, pomeni iti preko sklepov benškega kongresa, ki je končno ugotovil, da je frontizem preživela oblika sodelovanja med obeh partijama, ter da je treba odnose med PSI in KPI vskladiti z realnim stanjem v italijanskem delavskem gibanju, je dejal Nenni; in opozoril, da je benški kongres hkrati zavrnil kakršnokoli obliko antikomunizma.

Današnji »Avanti« pa odgovarja na vprašanje, ki so ga postavili komunisti v zvezi s socialističnim stališčem do nedavnih dogodkov, namreč se se z antisovjetskim napadi in povečevanjem madžarske kontrarevolucije služi miru in opuščanju mednarodne napetosti.

»Želim samo, da bi mlade ljudske demokracije znale odstraniti birokratsko in policijsko degeneracijo sistema, degeneracijo, ki je že privedla do tragičnih dogodkov v Berlinu, v Poznanju in v Budimpešti; želim samo, da bi ta proces ljudskim množicam povrnili zaupanje v socialistične sisteme njihovih držav in da bi omogočili sodelovanje ljudskih množic v državnem življenju tega sveta. Ne napadamo nikogar in ne povečujemo ničesar. Smo pa prepričani, da se s potvarjanjem dogodkov, ki sodijo v preteklost, ne more služiti niti miru niti opuščanju mednarodne napetosti. Zato nismo molčali in ne bomo molčali o tem, kar se dogaja v svetu, bodisi v Budimpešti ali v Alžirju, v Franciji ali Italiji, končuje »Avanti«.

Krediti za Filipine

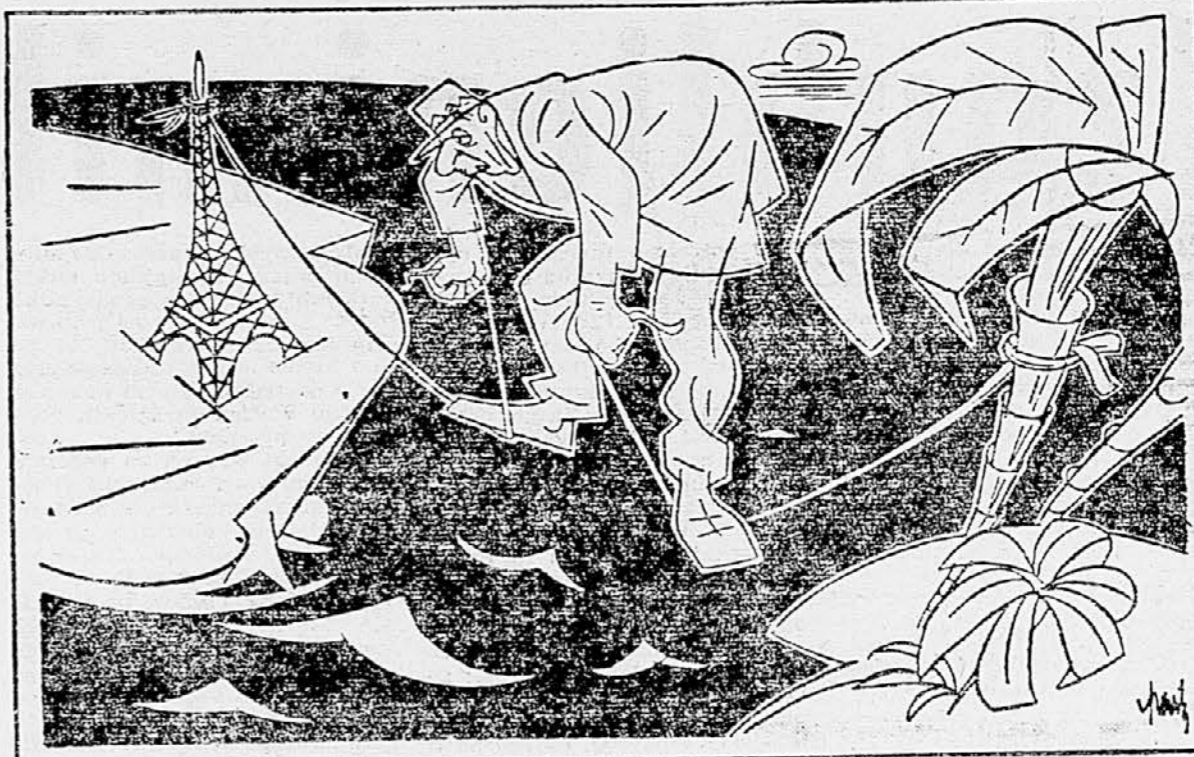
Washington, 20. jun. (AFP) — Bela hiša je objavila sporočilo, v katerem pravi, da so ZDA odobrile Filipinam posojilo 75 milijonov dolarjev in da so odobrile tudi drugo posojilo 50 milijonov dolarjev. Sporočilo so objavili po tridesetnem obisku filipinskega predsednika Carlosa Garcia. Sporočilo prav tako piše, da sta predsednik Eisenhower in Garcia proučili splošni gospodarski položaj Filipinov. Poleg posojila je predsednik Filipinov zaprosil tudi za dolgoročne kredite v znesku 350 milijonov dolarjev.

in sile v državi, buržoaziji in intelektualce uradna politika ocenjuje kot tipične predstavnike »srednje poti«. Njihovo dokaj široko politično fronto pa delijo na tenko levo, ogromno sredino in prav tako na dokaj močno ekstremno desno. Po vsem tem tudi za to družbeno kategorijo velja kot ena najvažnejših kategorij »omahovanje med dvema potema« v praktični politiki pa to pomeni, da jih je treba z vsemi sredstvi vleči na pot socializma.

Zadnja tega po uradnih ocenah je druga kategorija »izkoriščevalcev« ne priležajo v celoti med »sovražne naroda« nasprotja, ki jih povzroča, pa ne smatrajo v celoti kot antikomunistična. Zato tudi kot metodo reševanja dela teh nasprotnosti uporabljajo razne kompanije in akcije za prevzgojbo v socialističnem duhu. Trebušno spada v to področje najaktivnejša kampanja v vrstah buržoazije in intelektualcev za »poklanjanje« sre komunistični partiji Kitajske.

Najbolj negativno so ocene in najostreje nasprotja s prvo kategorijo »izkoriščevalcev«, z hivišmi lastniki zemlje, bogatimi kmeti, buržoaznimi desničarji, kompradorsko buržoazijo, ki je bila nekoč povezana s tujim kapitalom in razne druge kontrarevolucionarje, ki spadajo skupno pod kategorijo »sovražnikov naroda«. Spopade z njimi pa ocenjujejo kot spopade antagonističnih nasprotij. Kar zadeva številčno stanje te kategorije, računajo, da predstavlja vsega 5% od vsega prebivalstva, kar zopet številčno ni tako malo, ker gre za 30 milijonov ljudi.

Kitajska nacionalna buržoazija in inteligencija, ki je prišla iz krogov buržoazije, in to je še vedno pretežno del sedanje kitajske inteligencije, je dobila v tej klasifikaciji mesto v drugi kategoriji »eksploatacijskih razredov«. Tudi zanjo pravijo, da predstavlja 5% od skupnega števila kitajskega prebivalstva, oziroma da jih je približno 30 milijonov. Za razliko od prve kategorije »izkoriščevalcev«, ki jih smatrajo za protisocialistične

Bo uspel zvezati?

Za univerzalnost ILO

Jugoslovanski delegat na zasedanju mednarodne organizacije dela Deleon je izjavil, da bo skrb za razširitev univerzalnosti te organizacije koristila delavskim organizacijam raznih držav

ZENEVA, 20. Junija (Tanjug). — Na plenarnem zasedanju mednarodne organizacije dela (ILO) je jugoslovanski delegat Aser Deleon izjavil v razpravi, da ta organizacija audi konkretno pomoč in spodbudo, katerih realizacija v nacionalnih okvirih je v veliki meri odvisna od moči in možnosti določene države.

Sekretar centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Deleon je zatem izrazil prepričanje, da bo skrb za razširitev univerzalnosti mednarodne organizacije dela tudi v prihodnosti koristila delavskim organizacijam najrazličnejših usmeritev in prispevala k njihovem medsebojnemu razumevanju in zblizjevanju v mednarodnih zmerah, je nadaljeval Deleon. To je toliko važejše, ker so sindikati organizacijsko razvojeni in ker med njimi ni dovolj stikov, sodelovanja in zvez. Vendar to ne bi smelo biti ovira za zblizjevanje delavskega zbora in delavskih organizacij. Verovati je treba, da bodo v delavskih organizacijah, še posebno v sindikatih, premagani pojavi odpora za široko mednarodno enakopravno sodelovanje, ker je to v interesu splošnega napredka in še posebno delavcev. To lahko trdim, je poudaril jugoslovanski delegat.

ker pripadam sindikalni zvezi, ki je na teh načelih z uspehom uresničila zelo raznovrstne in široke mednarodne zveze. Ko je govoril o vedno večji aktivnosti mednarodne organizacije dela za vzgojo delavcev, je naš delegat dejal, da delavsko izobraževanje postaja vedno bolj sestavni del borbe za višji življenjski standard in večjo produktivnost dela in

ker pripadam sindikalni zvezi, ki je na teh načelih z uspehom uresničila zelo raznovrstne in široke mednarodne zveze.

Ko je govoril o vedno večji aktivnosti mednarodne organizacije dela za vzgojo delavcev, je naš delegat dejal, da delavsko izobraževanje postaja vedno bolj sestavni del borbe za višji življenjski standard in večjo produktivnost dela in

Volilna previdnost

NEW YORK, 20. jun. (Tanjug). Po oceni trenutnega razpoloženja za sedaj ni znamenaj, da bo predstaviški del ameriškega Kongresa do konca letošnjega zasedanja izglasoval zakon o državnem nadzorstvu nad delavskimi sindikati, ki so za še skoraj soglasno odobrili in senatu.

Povod je v tem, ker večina članov tega doma iz obeh strank, a še posebno demokrati, ne želijo, da bi v volilnem letu prišli v spopad z glavno volilno skupino, četudi se je vodstvo sindikalne federacije AFL-CIO opredelilo za večje število odredb senatne verzije zakona. Po tej verziji so sindikati obvezani, pošiljati poročila o stanju fondov za zdravstveno in pokojninsko zavarovanje in o finančnem poslovanju svojih funkcionarjev. Za tem določa, da se vsaka štir letna organizacija volitve s tajnim glasovanjem in vsako tretje leto v lokalnih organizacijah

lah Nadalje prepoveduje uporabo sindikalnega denarja za vodenje kampanje v teh volitvah in jemale pravice za opravljanje funkcij tistim osebam, ki so z razsodbo sodišča izgubile državljanstvo pravice. Za najvažnejšo odredbo pa smatrajo obveznost sindikalnih funkcionarjev in delodajalcev, da preučijo o neprimarnosti komunističnih organizacij, če hočejo uporabljati usluge federalnega urada za delovne odnose.

Plenum CK KP SZ

Moskva, 20. jun. (TASS) Na plenumu CK KP Sovjetske zveze, ki je bil 17. in 18. junija letos, je imel Hruščev referat o ukinitvi plačil v naravi strojno-traktorskim postajam (MTS), o novem sistemu, cenah in pogojih ustvarjanja zalog poljedelskih pridelkov. Poleg tega je plenum izbral kandidata za šlane prezidija CK KP SZ Podgorskega in Poljanskega.

Reaktor za Evratom

Pariz, 20. jun. (Reuter). Direktor evropske agencije za jedrsko energijo Pierre Huet je sinoči izjavil, da je odbor strojno-traktorske agencije izdelal načrt programa za izgradnjo enega reaktorja za potrebe evropske agencije za jedrsko energijo v novem britanskem raziskovalnem centru v Winfred Heathu. Načrt o izgradnji reaktorja v vrednosti 30 milijonov dolarjev bodo predložili državam članicam na pregled.

Zahteve po izpustitvi ameriških vojakov

Berlin, 20. jun. (AP) Ameriški vojaški poveljnik v zahodnem Berlinu Hodes je poslal sporočilo poveljniku sovjetskih oboroženih sil v Vzhodni Nemčiji Zaharovju in zahteval od njega, naj spusti na svobodo devet pripadnikov ameriških vojaških sil, ki so jih zajeli v Vzhodni Nemčiji, ko je njihov helikopter zašel na vzhodno-nemško ozemlje.

Sestanek sveta NATO

Pariz, 20. jun. (Reuter). Stalni svet atlantskega pakta se je sestel danes v Parizu. Kot se je zvedelo, se bo glavna razprava na tem sestanku vodila o odnosih med Vzhodom in Zahodom v luči najnovjših dogodkov, vstevši poslednje pismo Hruščeva zahodnim voditeljem in izvršitev smrtno obsodbe nad bivšim madžarskim premierom — Imre Nagyem in Maletierjem.

RAZPIS

Komisija za sklepanje in odpuščanje delovnih razmerij pri trgovskem podjetju

TEHNO METAL

Ljubljana, Titova c. 24, razpisuje del mesta za: pisarniško moč za komercialni sektor podjetja; stenoaktilografke, strojepiske, več trgovskih pomočnikov in več delavcev težakov.

3752-R

socialnimi demokrati in krščanskimi demokrati, je Nenni dejal: »Socialisti so se usmerili k partijski avtonomiji že po kongresu v Milanu, ker so smatrali, da so frontne oblike sodelovanja s komunisti preživele in ker so bili prepričani, da

Novotny bo obiskal Moskvo

Moskva, 20. jun. Kakor poroča TASS, bo predsednik čekoslovske republike in prvi sekretar CK KP CSR Antonin Novotny obiskal 2. julija Moskvo. Predsednik Novotny odhaja na obisk na povabilo prezidija Vrhovnega sovjeta SZ in centralnega komiteja KP SZ.

TELEGRAMI

HIROSIMA — Danes se je začel 54-dnevni pohod proti Tokiu, v katerem sodeluje 150 prebivalcev Hirošime, prvga mesta, ki je bilo žrtev atomskega bombardiranja. Pohod vodi predsednik občine Hirošime.

ALŽIR — Francosko vojaško sodišče v Alžirju je obsodilo na smrt Alžira Larbija Amarija in še tri Alžirce, katerih imena niso objavili. Obtoženi so bili, da so ubili 4 osebe in poskušali izvršiti atentat.

BUKARESTA — Minister za trgovino in gospodarstvo vlade ZAR El Kajsunji, ki je v Rumuniji, se je sestel s predsednikom romunske vlade Chivu Stoicom.

NEW YORK — Kot se je zvedelo, ima konferenca OZN za izkoriščanje atomske energije v miroljubne namene, v načrtu, da bo izdala enciklopedijo, ki bo vsebovala najnovejšo informacijo o proizvodnji jedrske energije za industrijske namene. — Obsega 33 zvezkov.

NEW YORK — Posebna komisija OZN za Madžarsko, ki bi se morala sestati sinoči, je odložila zasedanje za 24 ur.

NEW YORK — Predsednik federalne republike Nemčije Theodor Heuss je prispel sinoči s potovanja po ZDA v New York, kjer bo stal tri dni. Nato se bo vrnil v Zah. Nemčijo.

SEVERNA KAROLINA — Direktor oddelka za jedrsko medicino in kemijo ameriške vojske bolnišnice v Washingtonu James Hurtgering je izjavil, da se je v zadnjih dveh letih količina radioaktivnih elementov v človeškem organizmu podvojila. Kot razlog za povečanje količine radioaktivnega prahu v preteklih letih, je omenil povečano aktivnost ZDA, SZ in Velike Britanije na jedrskem področju.

NEW DELHI — V indijski državi Utar Pradeš je v zadnjih štirih dneh od vročine umrlo 86 oseb, v New Delhiju pa 14. V Patni v državi Bihar je do zdaj od velike vročine, ki doseže tudi nad 50 stopinj, umrlo 320 oseb. Tudi na drugih področjih indijskega ozemlja je velika vročina.

Zaostritev razrednega bo a

POSEBNI DOPISNIK ZA SLOVENSKI POROČEVALEC

PEKING, 20. jun. Po cenitvah, ki jih je sprejel zadnji VIII. kongres KP Kitajske, se na kitajski družbeno-politični sceni spopadajo danes dve osnovni antagonistični sili — dva delovna in dva izkoriščevalska razreda. Tako so v kongresnih dokumentih tudi uradno formulirali to oceno razrednih sil in odnose v sodobni kitajski družbi. Za vsak izmed teh razredov oziroma za vsako kategorijo prebivalstva znotraj teh dveh glavnih razredov je dal kongres posebne karakteristike in očrtal njihovo politično in družbeno fiziognomijo.

Za prvo kategorijo »delovnih razredov« pravijo na primer, da predstavlja glavno zaslonbo KP Kitajske in stber socialistične poti in socialistične perspektive Kitajske. V to kategorijo so razmeščeni delavci, velika večina zadrudnih oziroma siromašnih kmetov ter srednji kmetje, ki so po svoji hitovini in po pojmovanju mnogo bližji spodnjim kot zgornjim slojem kitajskih kmetov. Po sprejetih ocenah ta družbena sila tudi številčno predstavlja največje silo v državi. V njej je zastopano približno 70% oziroma 420 milijonov kitajskega prebivalstva. — Toda po istih ocenah na to silo za sedaj še vedno odpada 75% nepismenega prebivalstva v državi.

na »izkoriščevalska razreda« so sprejeli prav tako notranjo razdelitev na dve različni kategoriji, na dve kategoriji, med katerima postavljajo dokaj ostre razlike v karakterizaciji njihovih in družbenih značilnosti. V prvo kategorijo »eksploatacije« priležajo buržoazne desničarje, bivše lastnike zemlje in bogate kmete (buržoazija), ki je bila najtesneje povezana s tujim kapitalom na Kitajskem in razne druge kontrarevolucionarje, ki spadajo skupno pod kategorijo »sovražnikov naroda«. Spopade z njimi pa ocenjujejo kot spopade antagonističnih nasprotij. Kar zadeva številčno stanje te kategorije, računajo, da predstavlja vsega 5% od vsega prebivalstva, kar zopet številčno ni tako malo, ker gre za 30 milijonov ljudi.

Kitajska nacionalna buržoazija in inteligencija, ki je prišla iz krogov buržoazije, in to je še vedno pretežno del sedanje kitajske inteligencije, je dobila v tej klasifikaciji mesto v drugi kategoriji »eksploatacijskih razredov«. Tudi zanjo pravijo, da predstavlja 5% od skupnega števila kitajskega prebivalstva, oziroma da jih je približno 30 milijonov. Za razliko od prve kategorije »izkoriščevalcev«, ki jih smatrajo za protisocialistične

»občinski lastnik« znamenja za ožbijski inenoni kmet. Bogatim kmetom niso odvzele vse državljanske pravice, toda tudi oni si mezarjo zaslužiti pravico, da lahko postanejo člani kmetičkih združenj in da gredo stogovi »kandidski staže« za članstvo v zadrugah. Lahko pa jih pošljejo na prevzgojbo pod nadzorstvo, če ne pokažejo dovolj pripravljenosti za popravljanje. Pruleje buržoazni desničarjem, ostankom kontrarevolucionarjev, in raznim drugim nezadelenim elementom uporabljajo se strože odredbe kazenskega postopka z ozirom na vrsto in stopnjo njihovih prekrškov.

Taka bi bila v najbolj grobih črtah slika razporeda in odnosov razrednih sil v današnji Kitajski oziroma tako slika teh odnosov in notranjo karakterizacijo posameznih skupin dajejo najvišja politična telesa v državi, vstevši tudi zadnja zasedanja VIII. kongresa KP Kitajske.

Po tej sliki je mogoče že na prvi pogled ugotoviti, da imata ogromno številčno premoč dva delovna razreda in da je ta številčni odnos 19 na Skodo »dveh izkoriščevalskih razredov«. Pri vseh teh klasifikacijah pa se kot najbolj zanimivo postavlja vprašanje, kako ocenjujejo isti kongres KP Kitajske, ko je sprejel stališče glavnega referata na kongresu.

Na Kitajskem je bila in je ostala kontradiktorna med proletariatom in buržoazijo, med revolucijo in socializem in kapitalizmom. Na določeni področjih, piše v referatu, je bila in je ostala kontradiktorna med revolucijo in socializem in kapitalizmom. Na določeni področjih, piše v referatu, je bila in je ostala kontradiktorna med revolucijo in socializem in kapitalizmom. Na določeni področjih, piše v referatu, je bila in je ostala kontradiktorna med revolucijo in socializem in kapitalizmom.

oženjski lastnik« znamenja za ožbijski inenoni kmet. Bogatim kmetom niso odvzele vse državljanske pravice, toda tudi oni si mezarjo zaslužiti pravico, da lahko postanejo člani kmetičkih združenj in da gredo stogovi »kandidski staže« za članstvo v zadrugah. Lahko pa jih pošljejo na prevzgojbo pod nadzorstvo, če ne pokažejo dovolj pripravljenosti za popravljanje. Pruleje buržoazni desničarjem, ostankom kontrarevolucionarjev, in raznim drugim nezadelenim elementom uporabljajo se strože odredbe kazenskega postopka z ozirom na vrsto in stopnjo njihovih prekrškov.

Taka bi bila v najbolj grobih črtah slika razporeda in odnosov razrednih sil v današnji Kitajski oziroma tako slika teh odnosov in notranjo karakterizacijo posameznih skupin dajejo najvišja politična telesa v državi, vstevši tudi zadnja zasedanja VIII. kongresa KP Kitajske.

Po tej sliki je mogoče že na prvi pogled ugotoviti, da imata ogromno številčno premoč dva delovna razreda in da je ta številčni odnos 19 na Skodo »dveh izkoriščevalskih razredov«. Pri vseh teh klasifikacijah pa se kot najbolj zanimivo postavlja vprašanje, kako ocenjujejo isti kongres KP Kitajske, ko je sprejel stališče glavnega referata na kongresu.

Na Kitajskem je bila in je ostala kontradiktorna med proletariatom in buržoazijo, med revolucijo in socializem in kapitalizmom. Na določeni področjih, piše v referatu, je bila in je ostala kontradiktorna med revolucijo in socializem in kapitalizmom.

Na Kitajskem je bila in je ostala kontradiktorna med proletariatom in buržoazijo, med revolucijo in socializem in kapitalizmom. Na določeni področjih, piše v referatu, je bila in je ostala kontradiktorna med revolucijo in socializem in kapitalizmom.

Na Kitajskem je bila in je ostala kontradiktorna med proletariatom in buržoazijo, med revolucijo in socializem in kapitalizmom. Na določeni področjih, piše v referatu, je bila in je ostala kontradiktorna med revolucijo in socializem in kapitalizmom.

BRANKO BOGUNOVIC

Izgubljeni milijoni

Za 300 milijonov dinarjev bi bil lahko večji narodni dohodek, če bi bile izkoriščene vse možnosti za turizem. Največ jih nudijo narava, ki je na tem koščku Slovenije ustvarila toliko lepega in privlačnega kakor le malokje drugje. Veriga naravnih lepote, ki jih delajo še bogatejša številna zgodovinska in kulturna znamenitosti, se začne na skrajnem robu spodnjega Posavja, ob Breganji, kjer privlači mokriški grad, eden izmed maloštevilnih, ki

služi potrebam turizma. V njegovi prekrasni okolici so pogoji za ureditev campingov, ki pa žal niso izkoriščeni. Zdravilišče Cateške Toplice bo pridobilo na vrednosti z dograditvijo asfaltirane ceste kot priključka na avtomobilsko cesto. Nujno potreben bi bil tudi plavalni bazen, vendar nanj zaenkrat še ni misliti, ker ni na razpolago finančnih sredstev. Napredek predstavljajo tudi na novo urejena gostišča Vrančič, Les in Budič, samo škoda, da mnogi ljudje, ki bi želeli preživeti svoj dopust ob Krki, še ne vedo zanje.

Krka od Kostanjevice do izliva v Savo bi lahko bila bolj izkoriščena. Ze taka, kakršna je, privablja v kopalni sezoni izletnike od vsepovsod, največ pa iz Zagreba. Njena privlačnost bi se še povečala, če bi ob njej uredili prostore za campinge in če bi bilo vsaj nekaj močnic za čolnarenje. Razveseljivo je, da na to že misli brežiško turistično društvo in da tudi občinski ljudski odbor pravilno vrednoti možnosti za večji razmah turizma v svoji občini. To je dokazal s tem, ko je uvedel stimulacijo za tiste gostinske obrate, ki so pripravljeni porabiti del dohodka za investicije. Trenutno bo občina imela morda res manj dohodka iz gostinstva, toda v prihodnosti se bo to nekakr-krat poplačalo.

V Spodnjem Posavju je še nekaj zgodovinsko pomembnih gradov, in to prav v krajih, ki slovijo zaradi svojih naravnih lepote. Žal so ti gradovi precej zapuščen in spremenjeni v stanovanja, predvsem za take družine, ki nimajo najlepšega občina do kulturno-zgodovinske vrednote. Tako se na primer človeku kar srce stisne, ko vidi, v kaj se pretvarja sevnjski grad in kako ga razjeda zob časa. Ta ugotovitev pa — žal — ne velja samo za sevnjski grad in prav to je največja podlaga za ugotovitve, da pri nas ne znamo izkoristiti naravnega bogastva in zgodovinske zapuščine. Prav to pa je zelo potreben pogoj za uspešen razcvet turizma, namreč odnos do tega, kar imamo. Če ta ni dober, potem še tako velika sredstva nič ne pomenijo.

Dolina od Rače do Kuma je zelo lepa, rekli bi ji lahko tudi dolina oddiha, saj si ni mogoče predstavljati mirnejšega kotička za počitek. V bližini radeške papirnice je tudi plavalni bazen, ki je lepši od tistih v mestih, ker je obdan od divje narave. Gostišča, ki jih je kar precej v radeški dolini, so se že dvignila na stopnjo, ko jim lahko rečemo, da so turistična. Toda, kakor sem že enkrat ugotovil, bo treba spet ponovno zapisati, da so tudi ti turistični kraji z vsem, kar je za turizem potrebno, premalo znani v širši domovini in še zlasti v tujini. Zakaj tudi

spodnjesavski in zasavski turistični objekti ne najdejo mesta v raznih turističnih prospektih? Morda jim še vedno ne pripisujejo turistične vrednosti, ki pa jo v bistvu imajo, morda se celo večijo od tistih, katerih imena se blestijo v vseh turističnih vodnikih in prospektih...

Planinski domovi so posejani skoraj po vseh zasavskih vrhovih. Večina izmed njih ima lastne vodovode, elektriko in vse drugo, kar si sodoben človek želi imeti tudi na oddihu. Nekateri planinski domovi pa so zadnje čase dobili tudi televizijske sprejemnike, kar je še povečalo njihovo vrednost. Kljub temu pa ti domovi še vedno niso polno izkoriščeni. Človeka naravnost izkopišejo, da bi si ob morju zgradili svoje počitniške domove, ko pa imajo za streljaj daleč tako prijetne planinske kočice. Res je, da številni delovni ljudje želijo preživeti letni dopust ob morju, toda tudi takih je mnogo, ki bi se raje letovali v planinah. Omočimo jim to in planinski domovi na zasavskih vrhovih ne bodo več samo komaj polovico zasedeni.

Za turizem so potrebni tudi turistični delavci ali rekli bi lahko aktivisti, ki pa jih je v Zasavju — kot vse kaže — še vedno premalo. Najpriaznejše, še je prav gotovo turistično društvo v Zagorju, ki si je omislilo marsikaj koristnega in mnogo tega tudi že uresničila. V naslednjih petih letih namerava, kakor govori njegov perspektivni načrt, restavrirati Gambergov grad pod Cemešniško planino in Valvazorjevega v Izlakah, zgraditi plavalna bazena v Zagorju in na Loki, itd. Hvale vredna je njegova pobuda za organiziranje tečajev za turistične informatore, ki ga bodo obiskovali trgovski in gostinski delavci zagorske občine. Na tečaju se bodo udeležili seznanili z zgodovino svojega kraja, z geografskimi, klimatskimi in drugimi podatki, z vozni redom vlakov in avtobusov, s cenami gostinskih uslug posameznih gostišč itd.

V Zagorju so spoznali, da večji razmah turizma ni mogoče brez sodelovanja vsega prebivalstva. Zaradi tega so zainteresirali za to donosno gospodarsko panogo tudi prebivalce okoliških krajev, ki so že ustanovili — ali pa bodo storili v kratkem — turistična društva, kjer lahko pridejo do izraza vse koristne pobude. Tako društva že obstajajo v Sentgotardu, na Polšniku in — kakor rečeno — v Zagorju, v Izlakah in v Mišnjah pa ju bodo še ustanovili.

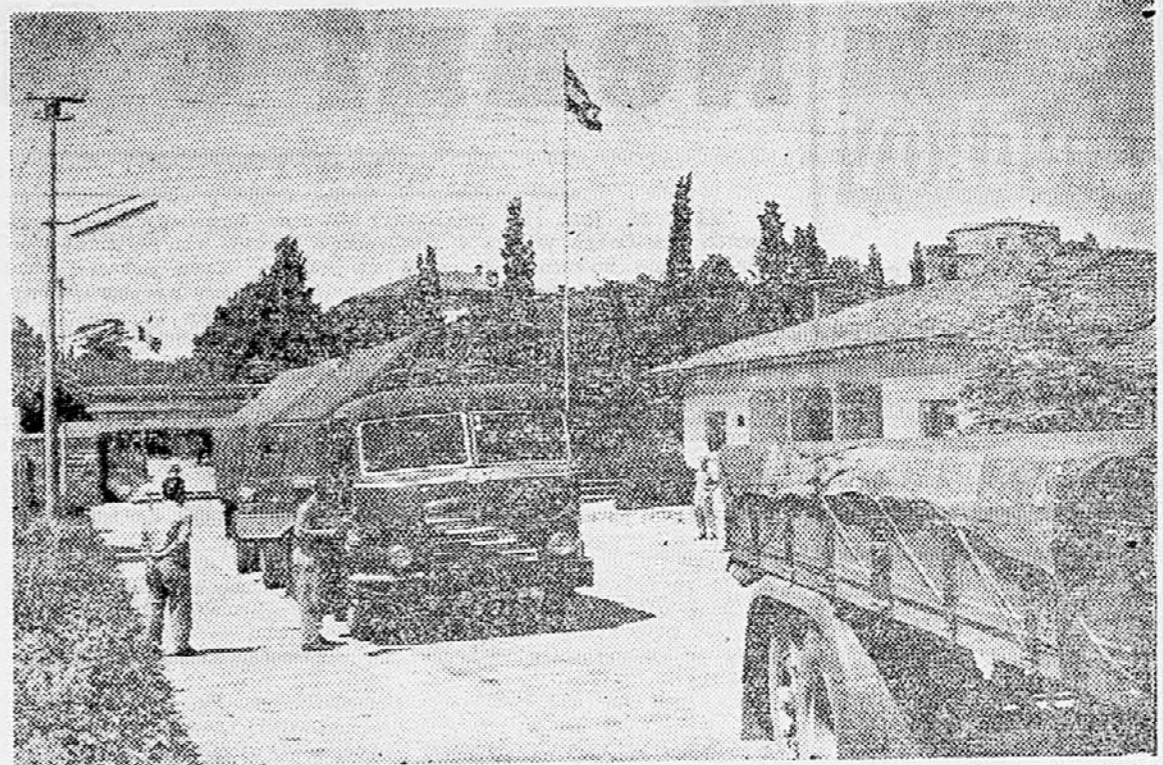
Se marsikaj bi bilo treba zapisati o začetku turizma v Zasavju, toda že to, kar je bilo doslej povedanega, nas lahko prepriča, da obstajajo možnosti za povečanje narodnega dohodka za

300 milijonov dinarjev. Ta številka, ki so mi jo povedali na Gostinski zbornici v Trbovljah, najbrž ni popolnoma točna. Gospodarstveni namreč še niso presteli izgubljenih milijonov, toda manj kot 300 jih prav gotovo ni, ampak jih bo na priliko mnogo več. To pa je že nekaj, o čemer se izplača razmišljati.

F. Setine

Film o lovu na gorske gore in korale

Te dni se mudi v Šibeniku ekipa francoskega filmskega podjetja »Mission d'Etude Siam-Cambodge«, ki je doslej že trikrat smejala v naši državi. Ekipa je že začela snemati v Krapnju in Zlarinu lov na morske gobe in korale ter načrt njihove predelave. Ta barvni dokumentarni film bo prikazal lepote slapov Krke ter panoramo Šibenika.

Na mednarodnem bloku v Rožni dolini pri Novi Gorici se vsak dan kar vrstijo vozila. Težki tovornjaki, osebni avtomobili, motorji, mopedi in kolesa zgornjo dokazujejo, da je mail obnejni, pa tudi mednarodni promet med Italijo in Jugoslavijo zelo razvit.

Tudi letos povečan izvoz podjetja »Primorje eksport«

Utrip življenja ob meji v Rožni dolini

Rožna dolina pri Gorici sodi med naša najbolj prometna vrata v svet na jug — v Italijo. Pa čudovito lepi kraj se po pravici imenuje Rožna dolina. V prisojnih legah rastejo na prostem palme iz rastlinjaka, vrtničarje, splošnega kmetijskega gospodarstva posvetva Nova Gorica, rdijo tik ob cesti nagejni, vrtnice ter drugo pisano cvetje. Na Markovem griču nad nekdanjim judovskim pokopališčem pa so obsežne plan-taže breskev. V tem lepem kraju je zrasla še vrsta novih enodružinskih stanovanj in še gradijo nove. Naselje je povezano z Novo Gorico z novim predorom Panovec in obnohno cesto čez prelaz Pristava. Na Pristavi je znani zaščiteni narodni park, v katerem je redko eksotično rastline in drevesa, nad katerimi se dviga lepa vila, zidana čisto v orientalskem slogu. Blaga podnebje in okolje nam priča pred očmi kočček pravega Orienta. V bližini na Kostanjevici pa je še nekaj znamenitosti: grobnice zadnjih francoskih kraljev Burbonov.

traj, ob sobotah pa tudi do poznih nočnih ur. Največ potnikov s te in druge strani meje je takih, ki izkoriščajo ugodnosti maloobmejnega prometa. Vmes pa so tudi potniki in turisti ter poslovni ljudje, ki prihajajo v Jugoslavijo ali Italijo z rednim potnim listom. Cariniki so prijazni in imajo polne roke dela. Včasih so tudi malo sitni, posebno v primerih, ko jih posamezni potniki hočejo očitno prelističiti s tihotapljenjem tuje denarja ali blaga, ki je podvrženo carini. Takih primerov je sicer malo, dogajajo pa se le. Cariniki si prizadevajo čimbolj vestno opravljati težavno in odgovorno nalogo.

Vse to sem opazil te dni, ko sem se mudil v Rožni dolini. Mojo pozornost pa je najbolj pritegnila kolona avtov in tovornjakov s prikolicami, naloženih do vrha z turisti, opeko, češnjami, klavno govejo živino in drugim blagom, namenjenim za izvoz. Tu je namreč tudi sedež trgovskega podjetja »Primorje eksport«, ki je lani doseglo realizacijo izvoza 1,2 milijarde dinarjev, v uvozu pa več ko 604 milijone din, kar je pomemben uspeh v prispevanju k uravnoteženju naše plačilne bilance. Podjetje izvažata namreč okoli 60 artiklov — presežkov z goriškega področja, in celo razne odpadke, n. pr. žagovino, ob koncu vsakega leta pa tudi

mlade smrečice za božična drevesca obmejnih področij sosednje republike. Prijazni uslužbenec Joško Humar mi je pojasnil, da se tudi letos povečuje izvoz. Ta se je v prvih štirih mesecih v primerjavi s lani gibal takole: januarja lani so realizirali 76,6 milijonov nasproti 79,3 milijona letos, februarja so zabeležili zmanjšanje za 5 milijonov in dosegli realizacijo 82 milijonov, marca skok za 18 milijonov in dosegli 102 milijona din, še večji uspeh pa so dosegli v aprilu letos, in sicer razliko od 76,5 milijonov na 115 milijonov din. Skupno so tako povečali izvoz za nad 45 milijonov din.

Samo v marcu, aprilu in deloma tudi v maju so izvozili

blizu 1.500.000 kg krompirja in tako rešili skrbi kmete na Tolminskem in Banjski planoti, ki so bili zaskrbljeni, kako naj vnovičjo velike presečke krompirja zaradi lanske ugodne letine. Za te kraje je posebno važno pospeševanje izvoza sadja in zelenjave. Na letošnjem Tržaškem velesejmu bo podjetje »Primorje eksport« nastopalo predvsem z izdelki domače umetne obrti, idrijskimi čipkami, pohištvenimi garniturami in drugim standardnim blagom, ki ga izvažata. Ko sva gledala skozi okno zgradbe dolgo kolono tovornjakov, pripravljenih na odhod, mi je uslužbenec še pojasnil, da povprečno odpelje skozi blok v Rožni dolini naše blago 25 tovornjakov. —Jp

Izgubljeni milijoni

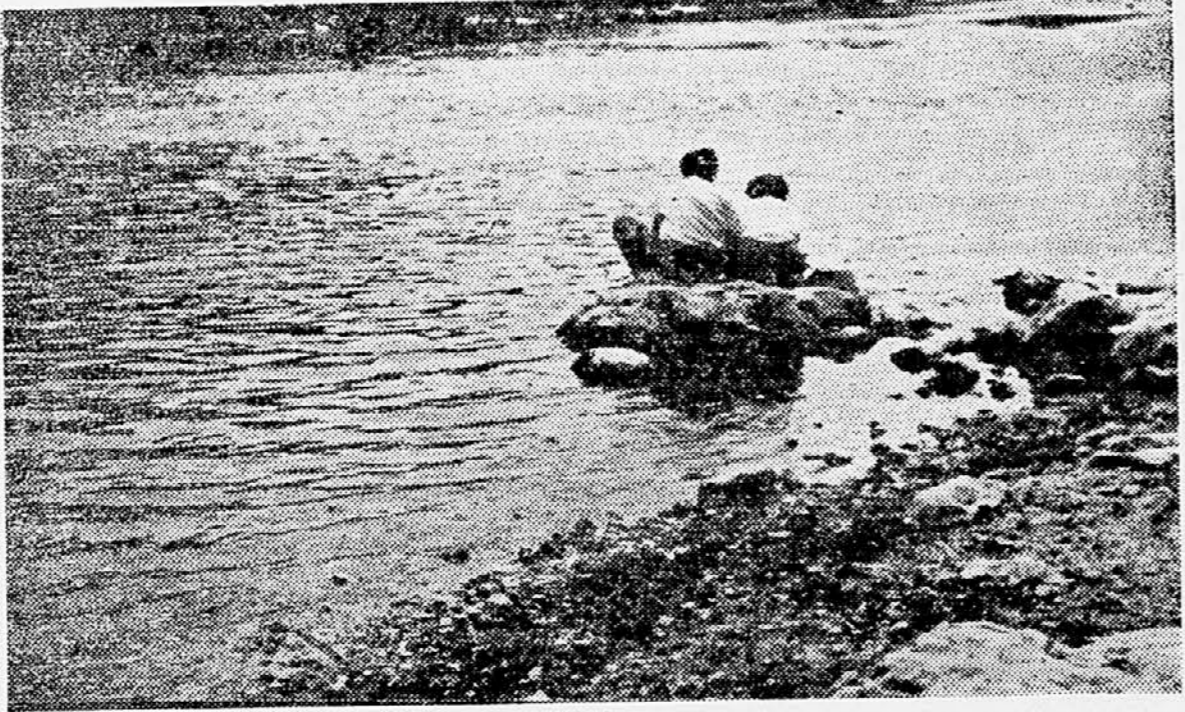
Ponudba zgodnjega krompirja na Goriškem je dnevno večja in se predvideva postopen padec cen. Tržni presežki so ocenjeni na 600 ton, ki bodo v prvi vrsti večinoma plaščani na notranji trg. Zgodnji goriški krompir je zelo čist in po njem je veliko povpraševanje. Ponudba zelenjave je dobra — Predložene količine zelenjave prodajajo kmetijske zadruge na drugih območjih. Kmetovalci se pričakuje, da bodo v prvi vrsti na celotnem trgu in državo. Zaradi velikega povpraševanja se drže cene še visoko, kljub temu, da prihajamo v glavno odkupno sezono zelenjave.

Odkupne in maloprodajne cene čakajmo, se ustanele in preskrba potrošnih sredstev poteka brez motenj. Glavne količine česni prodajajo zadruge na notranji trg, delno se je izvoz znatno zmanjšal. Na trgu so se pojavile prve zgodnje bruske in breskve. Maloprodajna cena za bruske se je gibala okoli 50 din za 300 g bruske, breskve 200 din za kg. Lepo topla vreme pospešuje zorenje sadja in dotok na trg bo dnevno večji.

Cepur je na Dolenjskem letos veliko težak, kar pa še dolgo ni bilo, so izte zelo drage. Kmetije držijo cene od 6—8 din za kilo. — Trg v Zasavju je dobre založen z zelenjavo. Tudi ponudba govejvne je nekoliko boljja kot prej. Marsikaj podjetja pričakuje, da bo kmalu mogoče poveniti govejo in svinjsko. Če se bodo vsa odkupna podjetja držala najvišjih dogovorjenih cen, ki so bila objavljena v Uradnem listu, FERA št. 22.

Ponudba prašičar je še vedno večja kot na povpraševanje. Na sobotah so v Breganji pripeljale kmetije vsakokrat okoli 1300 odelov, vendar jih prodajo v kumaj 400 medtem ko merala ostale odpreli domov. Podobno je tudi pri prašičih, zato ni čudno, če so marsikaj podjetja zadnji dni ponudila svinjino kar za 20 din pri kg.

Okraj:	Cena: pri KZ	na drobno	deb
KROMPIR (stari):			
Celje	18	14	
Trbovlje	10	12-14	42
Novo Gorica	12	15	
KROMPIR (mladi):			
Celje	80	70	
Trbovlje	80	45	
Novo mesto	80		
Novo Gorica	49	46	
ČEBULA (mlada):			
Celje	66-70	60	
Trbovlje	60	47	
Novo mesto	65		
Novo Gorica	49	59	
ZALIV (zgodnje):			
Celje	80	60	
Trbovlje	69	49	
Novo Gorica	49	46	
PIZOL v strohju:			
Celje	290	172	
Trbovlje	150	105	
Novo Gorica	85	190	
SOLATA:			
Celje	69	55	
Trbovlje	59	25	
Novo mesto	65		
Novo Gorica	46	60	
BUČKE:			
Novo Gorica	46	46	
RDEČA PESA:			
Novo Gorica	59	60	
ČBAN:			
Novo Gorica	89	60	
ČEBNJE:			
Celje	70	58	
Trbovlje	60	52	
Novo mesto	50-50		
N. Gorica	30	25	
N. Gorica	29	25	
BOROVNICE:			
Celje	80	55	
GOVEJO SRDANJE KVALITETE:			
Celje	125	20	
Trbovlje	128-165	250-330	
Novo mesto	110-160	290	
Novo Gorica	125	320	
TELEPA:			
Celje	230	240	
Trbovlje	194-220	220-240	
Novo mesto	220	219	
Novo Gorica	215	250	
PRAŠIČI:			
Celje	299	359	
Trbovlje	180-265	320-380	
Novo mesto	260	490	
Novo Gorica	290	330	
JAČKA:			
Celje	14	17	15
Trbovlje	13	15-16	13
Novo mesto	11-15	15	15
Novo Gorica	13	17	15
MLEKO:			
Celje	21,50	34	
Novo mesto	21	32	
Novo Gorica	24	32	

Krka ob sončnem zahodu

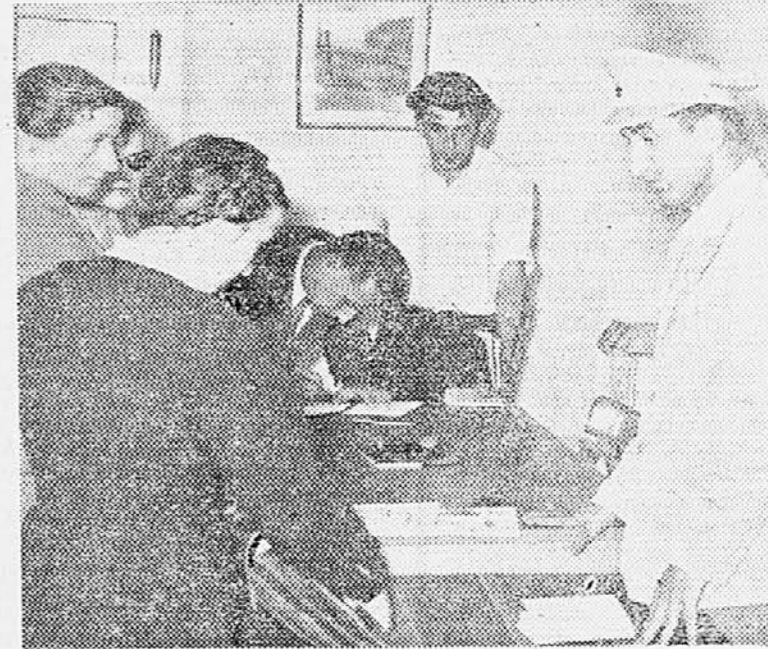
Proizvodi naše industrije na vseh kontinentih

»Ingra« je poslovno združenje šestnajstih naših največjih tovarov in izvoznih podjetij, ki je pokazalo v petih letih poslovanja vidne uspehe. »Ingra« vključuje podjetja za izdelavo energetskih naprav kot so Raketa Končar, Litostroji, Tovarna parnih kotlov, Ventilator, Jugoturbina in Metalna, podjetja za projektiranje Elektropromet, Elektrosond in Energoprojekt. »Ingra« obsega še podjetja Jadrinstvo, Trudbenik, Prvomaj-ska, Djuro Djakovič ter Inštitut za nafto in Ferimprom. Teh 16 podjetij je pripomoglo, da je inozemstvo ocenilo vrsto naših proizvodov zelo dobro, kar pomeni še boljše prodajne vezi s tujino. Povdariti je treba tudi pomembnost zemeljskih raziskovalnih del v tujini, kjer sta se poleg ostalih uveljavila tudi

podjetje Geostraživanje ter Inštitut za nafto. »Ingra« gradi danes hidrocentrale v Pakistanu, Čile, Malian (3 krat 5000 kVA). Prav tako hidrocentrale pa gradi tudi na reki Gujranwala v Pakistanu. V Siriji je »Ingra« dobila licencijo za graditev večje hidrocentrale na reki Yarmok, v Indiji pa gradi dve termocentrali. Z Burmo sklepajo pogodbe za graditev hidrocentrale Namsang Hka ter dve termocentrali. »Ingra« bi se morala začeti graditi več hidrocentral od 3000 do 30.000 kVA, toda zaradi političnih razmer v Braziliji je graditev odložena. Poseben uspeh so dosegli v Argentini, kjer so začeli graditi 36 kaloričnih central z Diesel motorji, ki jih je izdelala ju-

Zmaj ob izdeloval bombanje

Zemunska tovarna kmetijskih strojev »Zmaj« bo do konca leta v celoti izdelovala kombajne po licenci Maselle-Ferguson. Letos bo »Zmaj« izdelal 470 kombajnov. Prihodnje leto bo naše kmetijstvo dobilo okoli 1000 kombajnov iz te tovarne, 1961. leta pa že 1500 tovrstnih strojev.

Takoj po prestopu meje se morajo potniki zglasiti v prostorih carine, kjer plačajo morebitno carino. Pet minut in tudi ta formalnost je opravljena, nato pa k znanemu v Novo Gorico ali pa v trgovine.

Zdravstveni kadri v Bosni in Hercegovini

Sarajevo, junija

O šolskem prostoru, o strokovnih medicinskih šolah in kadrih v Bosni in Hercegovini

mного govore in si tudi močno prizadevajo za graditev novih šolskih poslopij. To ima tudi svoje upravičene razloge, kajti vopredno z razvojem zdravstvene službe se čuti velika potreba po srednjih in nižjih medicinskih kadrih. Ta potreba po zdravstvenih kadrih se znatno povečuje zaradi zdravstvene zaščite šolskih in predšolskih otrok, zaščite zdravja delavcev in uslužbencev v tovarnah, rudnikih, raznih podjetjih in ustanovah. Potreba po zdravstvenih kadrih v Bosni in Hercegovini je naraščala mnogo hitreje kakor gradnja primerne šolske prostora in strokovnih »edificinskih šol. Pravzaprav tu ni bilo mogoče, da bi se oboje razvijalo enako hitro, kajti ta republika je bila glede na to močno obremenjena s preteklostjo (minimalno število kadrov tako nižjih in srednjih kakor tudi višjih, o šolskem prostoru pa se niti govoriti ni more).

Ako primerjamo sedanje potrebe po medicinskih kadrih s potrebami zdravnikov, kakor jih zahteva zdravstvena služba glede na zdravstvene ustanove v Bosni in Hercegovini, bomo spoznali, da je za enega zdravnika potrebno minimalno 1,14 bolnišarjev, 1,40 medicinskih sester, 0,55 sanitarnih tehnikov in 0,66 babic, kar pomeni en zdravnik na 4 srednje in nižje medicinske delavce. To razmerje je v drugih republikah še večje. Podatki

o sedanjem stanju srednjemedicinskih kadrov v Bosni in Hercegovini kažejo, da je medicinskih sester 380 (potrebnih je 1500 do 2000), sanitarnih tehnikov 170 (400-500), zobnih tehnikov 200 (400-500) in zobarjev 150 (300 do 400). Vse to govori o potrebi razširjenja in povečanja strokovnih šol za zdravstvo.

Da bi zadostili v doglednem času vsem potrebam po zdravstvenih kadrih v Bosni in Hercegovini, so izdelali preliminarne plan za vzgojo srednjemedicinskih kadrov v sedanji dobi in v času do leta 1965. Po tem planu naj bi zgradili 5 šol za medicinske sestre, 2 šole za sanitarne tehnike, 1 šolo za zobarje in 1 za zobne tehnike, za šolanje nižjih medicinskih kadrov pa 11 šol.

Z uresničenjem tega plana bi podvojili šolski prostor za nižje medicinske šole, že s samim tem pa bi zagotovili kadre za zdravstvene ustanove do leta 1965. Razen tega določa perspektivni plan tudi otvorenje višje šole za medicinske sestre v Sarajevu, v katero bi sprejemali absolvirane učenke višjih gimnazij, kakor tudi učenke medicinskih šol.

A. R.

OGLAS

SLOVENSKEM

POROČEVALCU

GOTOV

USPEHI

Gospodarska moč zadrug raste

Kmetijsko zadrugištvo ima v Sloveniji lepo tradicijo se iz prejšnjih časov, vendar je svoj pravi razmah doživelo po osvoboditvi. Zadnje čase število zadrug narašča. Tako imamo trenutno v Sloveniji 658 splošnih kmetijskih zadrug, medtem ko jih je še lani bilo 685 ali 27 več. Leta 1952 je bilo 878 splošnih kmetijskih zadrug, torej se je od takrat število zmanjšalo za 220 zadrug. Številčno zmanjševanje pa kajpak ne pomeni slabljenja kmetijskega zadrugištva pri nas, marveč ravno nasprotno — njegovo vsestransko krepitve. Da je tako, nam mimo drugega pričajo tudi naraščanje števila članov in vključenih kmetijskih gospodarstev. Samo lani je število članov naraslo od 122.552 na 125.322, število vključenih gospodarstev pa od 91.218 na 94.344.

Gibanje članstva je za zanimivo še po drugi strani. Iz zadrug istopadajo predvsem nekmetje, medtem ko na njihovo mesto stopajo v področnem številu pravi kmetovalci. To pa pomeni, da postajajo kmetijske zadrug zares kmetijske, da postajajo poglavitna kmetijska organizacija na vasi, ki pospešuje in organizira sodobno ter zlasti kmetijsko tržno pridelavo. Prav to namreč kmetije čutijo in zato stopajo v zadrugne celice, ki so razmeroma dolgo oklevale. Zadrug pa postajajo hkrati močan gospodarski čimbenik. To nam kaže že pregled laniških finančnih rezultatov: od 669 zadrug so skoraj vsi zaključile poslovnanje z dobičkom, le 9 (5 iz okraja Maribor in 4 iz okraja Kopar) je zaključilo letni obratov s izgubo; izguba vseh 9 zadrug znaša skupaj 11.375.000 dinarjev, nasprotno dobiček 650 zadrug, ki znaša 3.502.759.000 dinarjev.

Poleg tega še, s kakšnimi sredstvi so zadrug razpolagale. Lani so zadrug upravljale s skupno 18 milijard 678 milijonov din nasproti 14 milijard 445 milijonov v letu 1957. Vrednost teh sredstev se je torej povečala za 29,3 odstotka. Se posebej pa kaže na pospešeno krepitve kmetijskih zadrug pomati vrednosti osnovnih sredstev, ki so od 4.153 milijonov dinarjev v letu 1955 narasla na 5.123 milijonov v minulom letu. Podatki o investicijskih kazalcih, da so zadrug že prešle k bolj gospodarnemu načinu investiranja. Naravnemu prejšnjemu letu so lani predvsem povečale izgradnjo predelovalnih obratov in gospodarskih zgradb ter nabavo velikega več traktorjev, večno pa je bilo razmeroma malo sredstev naloženih neposredno v kmetijsko pridelavo. Tako je bilo od skupno 1.197.815.000 — za sadovnjake, vinograde in druge dolgotrajne naložbe porabljenih le 14.016.000 din za melioracije 2.447.000 din, za nakup plemenske živine pa 34.941.000 din. Letos bo verjetno tudi v tem pogledu nastala prelomnica, o čemer pričajo snavljanje mnogih pridelovalnih skupnosti širom Slovenije.

Gospodarska moč in sposobnost kmetijskih zadrug pa ima svoje temelje tudi v Zvezi Zadrugnih hranilnic in posojilnic, ki bodo sčasoma prevezla celotno investiranje v kmetijstvu. Zveza kmetijskih hranilnic in posojilnic za sedaj še ne razpolaga z velikimi sredstvi, vendar s posojili, ki jih nudi, vendarle znatno vpliva na razvoj moderne kmetijske pridelave in na gospodarsko krepitve zadrug. Za letošnje predsedstvo Zveze zadrugnih hranilnic in posojilnic odobrilo za 266.354.347 din posojil. Od tega zneska je bilo 48,5 milijonov odobreno za gradnje, 40,29 milijonov za opremo, za obnovo 87,43 ha vinogradov 32.774.347 din, za obnovo 151 ha sadovnjakov 97.668.000 din, za zasadiitev 8,3 ha jagodičevja 1.996 tisoč in za 116,61 ha novih hmeljevih nasadov 49.536.000 dinarjev. Od skupnega števila odobrenih posojil (266.354.347 din) je 143.809.247 dano kmetijskim zadrugam, zadrugnim poslovnim zvezam in zadrugnim kmetijskim posestvom, 116 milijonov 169.000 din socialističnim kmetijskim posestvom, 18.353.000 din za izgradnjo dveh agroservisov in ene mlekarne ter 8.025.000 din kmetijskim šolam. Dobri del teh sredstev je dan zadrugam in družbenim posestvom kot prispevek za udeležbo pri nabavi večjih investicijskih kreditov. Vse to pa kaže, da tam, kjer so zadrugna vodstva zastavila brazdo napredka, da so tam dobili tudi znatna družbena sredstva, oz. posojila pod ugodnimi pogoji. To pa je za zadrug gospodarsko okrepljeno ter jim dalo upod, da bodo v prihodnje lahko dejansko postale organizatorke in soudeleženke moderne kmetijske pridelave S. F.

Skupni pašniki na Tolminskem

Na tolminskih planinah, ki se dvigajo desno in levo nad sinjo Sočo, se je začela pašna sezona. Na obsežnih gorskih planjavah, ki merijo 11 tisoč hektarjev, je 82 pašnikov. Tu se je lani prepasilo 2250 krav, 1700 glav mlade goveje živine in nad 5000 ovac. S planinsko pašo gospodarstvo planšarski odbori pri splošnih kmetijskih zadrugah. Pustošenja in maševanje sovražnika v zadnji vojni, so na planinah pustila hude posledice. Planinske stajle so bile zvečinoma poškodovane, drn je bil dvignjen od tal in v njem se je zaredil mrtvec. Razbohoti se je tudi planinski plevel in grmičevje. Po osvoboditvi so začele zadrugne organizacije postopoma obnovljati pašniške obrate, za kar so skrbeli planšarski odbori. Očiščenih in izboljšanih je bilo na stotine hektarjev pašnih površin, zgrajenih in obnovljenih 14 planinskih stajl s približno 900 stojišči, zgrajeni so bili trije ovčarniki za 1100 ovac ter obnovljenih in na novo zgrajenih 7 planinskih mlekarn. Posamezna planina so dobile celo elektriko zgrajeni pa so bili tudi vodovodi, brez katerih si sodobnih planšarskih obratov ne moremo zamišljati.

Za vse to je bilo vložena mnogo denarja, še več pa prostovoljnega dela, tako da je vrednost vložene denarja večkratno narasla. Torej ima zadrugna sodelovanje v pašništvu na Tolminskem kar lepo tradicijo. To tradicijo pa je treba krepiti in dalje razvijati, da bi

UKREP ZA NAPREDEK GOVEDORJE

Svet za kmetijstvo in gozdarstvo občine Novo mesto je pred kratkim sprejel odredbo o uvedbi obveznega osemenjevanja krav in doletitvi pavšala skotinske Odredbe je pričela veljati 1. maja.

Umetno osemenjevanje krav na območju novomeške občine bo izvajala Veterinarska bolnica v Novem mestu na določenih centrih. Teh je v občini 14. Pavšalna skotina je določena na tisoč din za kravo. Osemenjevanje postaje bodo vzdrževali kmetijske zadrug. Skotina se steka v enoten sklad, ki se sme porabiti izključno za umetno osemenjevanje. Odredba hkrati prepoveduje pripušanje plemenških bikov in pobiranje skotine.

Ukrep, ki je za hitrejši napredek govedorje nujno potreben, ker bo pospešil selekcijo živine in s tem pripomogel k dvigu orisatstva in večji mlečnosti, je našel pri nekaterih živinorejnih na negodovanje. Posebno sovražljivo pavšalni cenj skotinske, ki da je previsoka. Pri tem ne upoštevajo, da jim je s tem med drugim zagotovljeno za oplemenjevanje krav in telic sere najboljših priznanih plemenjakov. Da bo umetno osemenjevanje zajelo res vse kraje in nad eno leto stare telice v občini, delala popis krav in telic in to za vsako osemenjevalno postajo posebej. (r)

Te dni so zadrugniki z Gabrovce končali z lahkim oranjem vinogradov. Zadruga v Gabrovci je edina obdelovalna zadruga na koprskem, ki je hkrati tudi najstarejša, saj so jo ustanovili 1944. leta. V glavnem se ukvarjajo z vinogradništvom, sadjarstvom in živinorejo. Vinogradništvo je visoko donosno in krije zubo v živinorejo. Zadnja leta so obnovili 5 ha vinogradov žične kulture, 2 ha pa so imeli že starega vinograda. Zasidli so plemenite sorte trt (trda malvazija, mehka malvazija ter burgundec). Z obnovo vinogradov bodo nadaljevali.

čimpreje doseglj, kar največ visokodonosnih pašnih površin. To je mogoče doseči z uvedbo pregonskega načina pašne, z gnojenjem in izboljšavami, z melioracijami itd. V tem oziru pa lahko mnogo pomagajo kmetijski strokovnjaki s pospešeno izdelavo ureditvenih načrtov, ki bodo vključevali tudi razmejitve med pašniškimi in gozdni površinami. Gledati moramo predvsem, da ne bomo krčili gozdov za ekstenzivno pašo, temveč da bomo skušali s smotrnim gospodarjenjem dvigniti donosnost sedanjih pašnikov. Tako bo pašo dovolj tudi na tistih planinah, ki so že nekako preobremenjena ravno zaradi sedanjega zastarelega načina izkoriščanja pašnih površin. Do

Velik namakalni sistem v Makedoniji

Eden izmed večjih objektov lipkovskega sistema je tudi predor, dolg 2500 m. Kumanovski polje bodo namakali z vodo iz Lipkovskega jezera po omrežju prekopov in dolžini 76.000 m ter s posebnimi napravami za briganje umetnega dežja, ki jih bo 1800. Namakanje 3000 ha plodne površine v suhem letnem času bo v Lipkovskem jeziru na razpolago okoli 7 milijonov kubičnih metrov vode. Po zaslugi vsega tega se bodo kmetijski pridelki v tem delu Makedonije mnogokrat povečali, omogočena pa bo tudi uvedba mnogih novih intenzivnih in zelo rentabilnih kultur.

Z zgraditvijo Lipkovskega sistema bo končno urejeno tudi oskrbovanje mesta Kumanova z zdravno pitno vodo. D. Muratovski

preobremenitve na teh pašnikih je prišlo iz dveh vzrokov: ker kmetje redijo več živine kot prej in ker imajo sedaj pravičnejši do planinske pašne tude; hšarji, katerim so poprej kmetje branili pasti na planinah. Kakor povedo drugod v kmetijstvu, je tudi v pašništvu potrebno načrtno in pametno gospodarjenje. Takšno gospodarjenje pa je edino mogoče v pašniških skupnostih kot obliki zadrugnega sodelovanja. Kajti za povečanje donosnosti planinskih pašnikov je tudi treba nekaj vložiti v zemljo in pašniške obrate, vse to pa mora biti v naprej smotrno preračunano, da bodo imeli večjo korist tako posamezni pogodbeniki kot tudi zadruga Jp

Eden izmed večjih objektov lipkovskega sistema je tudi predor, dolg 2500 m. Kumanovski polje bodo namakali z vodo iz Lipkovskega jezera po omrežju prekopov in dolžini 76.000 m ter s posebnimi napravami za briganje umetnega dežja, ki jih bo 1800. Namakanje 3000 ha plodne površine v suhem letnem času bo v Lipkovskem jeziru na razpolago okoli 7 milijonov kubičnih metrov vode. Po zaslugi vsega tega se bodo kmetijski pridelki v tem delu Makedonije mnogokrat povečali, omogočena pa bo tudi uvedba mnogih novih intenzivnih in zelo rentabilnih kultur. Z zgraditvijo Lipkovskega sistema bo končno urejeno tudi oskrbovanje mesta Kumanova z zdravno pitno vodo. D. Muratovski

Kaj vse ovira uspešnost zadrugištva v Pomurju

Letos se je v Pomurju zmanjšalo število splošnih kmetijskih zadrug za 6 zaradi spojitve, oziroma pripojitve. Spojili sta se KZ Selo in Fokovci, kar je po naravi predstavlja zaokrožen gospodarski okoliš. Čeprav so zadrugniki obeh zadrug že pred leti sprejeli sklep o združitvi, do letošnjega leta to ni bilo uresničeno zaradi nekaterih uslužbenecv kmetijskih zadrug Selo, ki so se okoriščali z druženjem in zadrugnim premoženjem. Prav tako so se pripojile kmetijska zadruga Andrijevci in KZ G. Petrovič, Cven k KZ Ljutomer, Domanjševci k KZ Križevci v Prekmurju, Borejci h KZ Cemeljavci in Kapela h KZ Slatina-Radenci. Omenjene zadrug so bile gospodarsko in deloma tudi organizacijsko dokaj šibke. Opustitev trgovine z industrijskim blagom, pa je njihov gospodarski položaj še bolj slabšala, predvsem zato, ker niso storile pomembnejših korakov, da bi lahko nadomestile opustitev nekmetijskih delavnosti z okrepljeno dejavnostjo v kmetijstvu.

TEŽAVE S KADRI

O kmetijskih strokovnjakih v kmetijskih zadrugah Pomurja je težko govoriti, ker zadrug, razen treh kmetijskih tehnikov in enega veterinarskega pomočnika, le-teh sploh nimajo. Nadalje v zadrugah primanjkuje strokovno sposobnih knjigovodij. Tako je imela leta 1957 še vrsta zadrug (Andrijevci, Domanjševci, Negova, Lipa, Zenkovič itd.) knjigovodje, ki niso bili sposobni voditi samostojnega knjigovodstva in je knjigovodstvo močno šepalo. Samo polovica kmetijskih zadrug ima upravnik, med njimi jih 12 obdeluje lastno zemljo, zaradi tega pa se ne morejo v celoti posvetiti delu, za katerega so stalno nameščeni.

Solski otroci nad kolaridskega hrošču

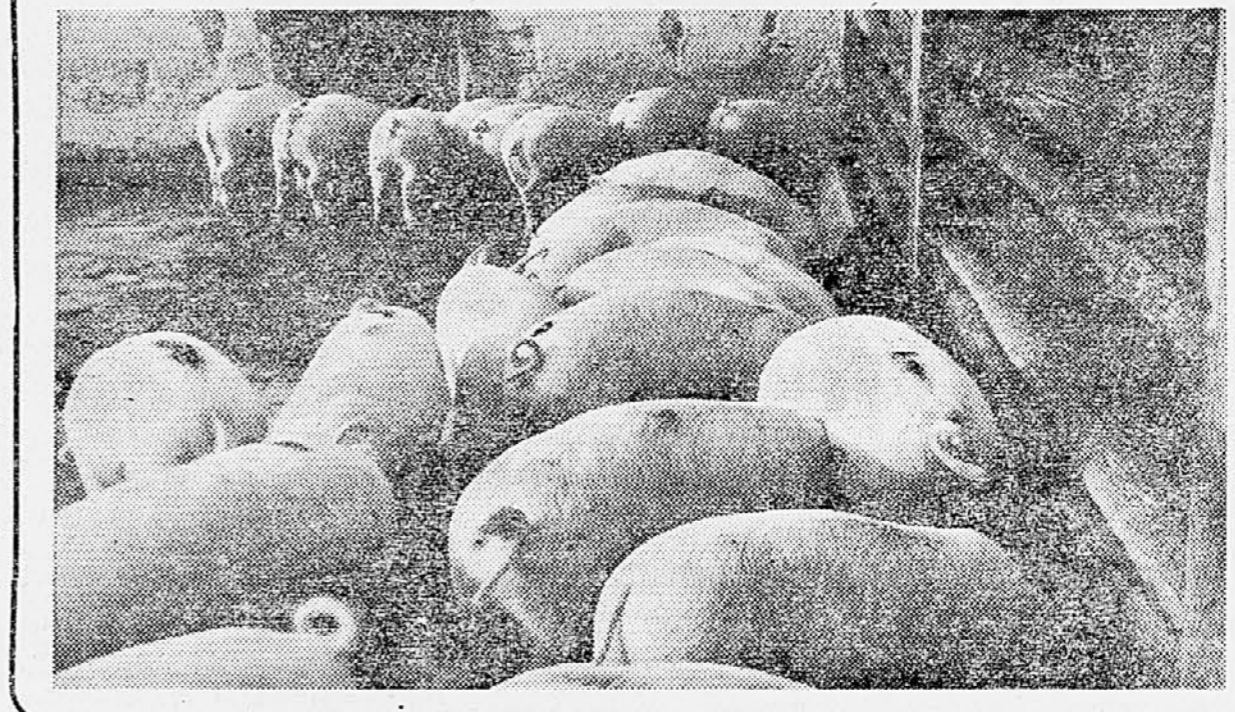
Letošnja pomladanska suša tudi krompirjevim nasadom ne obeta preobilnega pridelka, razen tega pa se je še kolaridski hrošč pojavil v velikih množinah. Zato je pozdraviti pobudo tovaršice Šmajdkove, šolske upraviteljice na Jezeru pri Podpeči, ki je organiziral načrtno učenje krompirjevega škodljivca. V enem tednu so šolski otroci nabrali nad 10 litrov hroščev in jih prinesli v šolo. Kmetijska zadruga je plemenito akcijo podprla in najboljšim nabiralcem podarila 2000 din. Ličinke so otroci sprosti učiščevali. V akciji sodelujejo učenci 1. in 2. razreda ter učenci 5., 6., 7. in 8. razreda in se bo nadaljevala še naprej, kar bo odnotovalo kmetijstvo gotovo koristilo, zgled pa je vreden, da bi ga posnemale šole tudi po drugih krajih. U. A.

Vzrejališče plemenitih križancev

Pred poldrugim mesecem je naš list objavil reportažo s Kmetijsko gozdarskega posestva v Kočevju. Iz te reportaže smo razbrali, da raste na Kočevskem nekaj novega in velikega. Seveda pa veliko tega, kar bi bralce zanimalo, tam ni našlo prostora. Povedali nismo, recimo, kaj vse so že storili in kakšne uspehe so dosegli v svinjereji, koncem 1953. leta so uvozili iz Anglije plemenske svinje pasme veliki jorkšir, leto pozneje pa iz Holandije svinje holandske pasme. Čistokrvne potomce obeh pasem redijo in vzrejujejo na obratu v Cvilerjih, kar je gotovo vredno zanimanja. Na obratu Miaka, od koder sta naša dva sliki, pa ne vzrejujejo čistokrvnih »holandsk« temveč križance med holandsko in nemško oplemenjeno pasmo. Prasički holandske pasme so zelo dolgi, s kratkim rilecem in lepo

zaobljenimi sunkami ter imajo po eno rebro več, so pa manj odporni za odrejo in manj plodni od svinj nemške oplemenjene pasme. Križanje med obeh pasmama naj bi dalo potomce z najboljšimi lastnostmi obeh pasem. — Križanci bodo za plemo kot tudi za pitanje. Za plemo vzrejujejo predvsem svinjke, merjaške pa skopijo in jih pitajo v bekone. Naša gornja slika nam nudi pogled na celo vrsto modernih svinjskih helov. V vsakem izmed teh helov so prasički približno enake starosti, v vsakem helvu nekako za mesec razlike (pitanje bekonev traja 6 do 8 mesecev), v snem pa so odrasle plemenske svinje. Na drugi, spodnji sliki pa vidimo dobre tri mesece stare križance, ki so jih spustili na svež zrak.

D. Muratovski

Števanje blaga, kar je slabo vplivalo na končno ceno pridelkov. Nekatera podjetja »prodajajo« tudi fakture namesto blaga. Opaziti je tudi dokaj samovoljno poseganje odkupovalcev raznih odkupnih in izvoznih podjetij, ki prihajajo na teren mimo zadrug. Za konjunkturno blago (govedo, prašiči, jajca itd.) ta podjetja pogosto ne vprašujejo za cene. Z uveljavitvijo novih predpisov o organizaciji tržišča s kmetijskimi pridelki: ter z novo ureditvijo o kmetijskih zadrugah, pa takšna anarhičnost, ki jo povzročajo nakupovalci posameznih podjetij z navzvenim cen tudi v Pomurju preneha. M. K.

Razvoj kooperacij v KZ Cerklje ob Krki

Sprva je zaradi nepoučenosti vladalo v Cerkljah ob Krki nekakšno nezaupanje, da celo odpora do pogodbenega sodelovanja. Toda te začete težave so bile kmalu uspešno premagane, ko se je nekaj naprednejših kmetovalcev zbralo ob predsedniku zadrug. Od tedaj dalje se dnevno javljajo novi za najrazličnejše oblike pogodbenega sodelovanja. Recimo, nedavno so ustanovili semenarsko skupnost, h kateri je pristopilo 13 kmetov s skupno 3 ha njivskih površin. To pa ne bo ostalo brez vzpodbudnega vpliva za splošen razvoj poljedelstva, saj so vsa leta po vojni v okolici Cerklj zelo občutili pomanjkanje kakovostnih semen. Tudi za pridelovanje krompirja je sklenilo pogodbe 9 kmetovalcev. To pogodbeno sodelovanje obsega 3,20 ha njivskih površin, odstotek udeležbe pa je 42,58. Pripravljajo pa tudi pridelovalno skupnost za hmelj, ki bo obsegala 5 ha površja, mnogi pa se zanimajo tudi za sadjarske in vinogradniške skupnosti ter za načrtno obnovo sadovnjakov in vinogradov v okviru teh skupnosti.

Obratna zobna ambulanta »Emajl«, Celje, razpisuje delovno mesto ADMINISTRATORKE

Pogoj: večletna praksa. Prošnje vložite do 25. junija 1958 na naslov: Obratna ambulanta »Emajl«, Celje. 3763-R

Sprva je zaradi nepoučenosti vladalo v Cerkljah ob Krki nekakšno nezaupanje, da celo odpora do pogodbenega sodelovanja. Toda te začete težave so bile kmalu uspešno premagane, ko se je nekaj naprednejših kmetovalcev zbralo ob predsedniku zadrug. Od tedaj dalje se dnevno javljajo novi za najrazličnejše oblike pogodbenega sodelovanja. Recimo, nedavno so ustanovili semenarsko skupnost, h kateri je pristopilo 13 kmetov s skupno 3 ha njivskih površin. To pa ne bo ostalo brez vzpodbudnega vpliva za splošen razvoj poljedelstva, saj so vsa leta po vojni v okolici Cerklj zelo občutili pomanjkanje kakovostnih semen. Tudi za pridelovanje krompirja je sklenilo pogodbe 9 kmetovalcev. To pogodbeno sodelovanje obsega 3,20 ha njivskih površin, odstotek udeležbe pa je 42,58. Pripravljajo pa tudi pridelovalno skupnost za hmelj, ki bo obsegala 5 ha površja, mnogi pa se zanimajo tudi za sadjarske in vinogradniške skupnosti ter za načrtno obnovo sadovnjakov in vinogradov v okviru teh skupnosti. Seveda. Vse to pogodbeno sodelovanje, ali kakor temu s tujo besedo pravimo — kooperacija, je za sedaj še v enostavnejši obliki, pri kakršnih je zadruga udeležena v glavnem z vlaganjem sredstev za nabavo semen in umetnih gnojil, vse ostalo pa odpade na zasebne pridelovalce.

Letos temeljite priprave

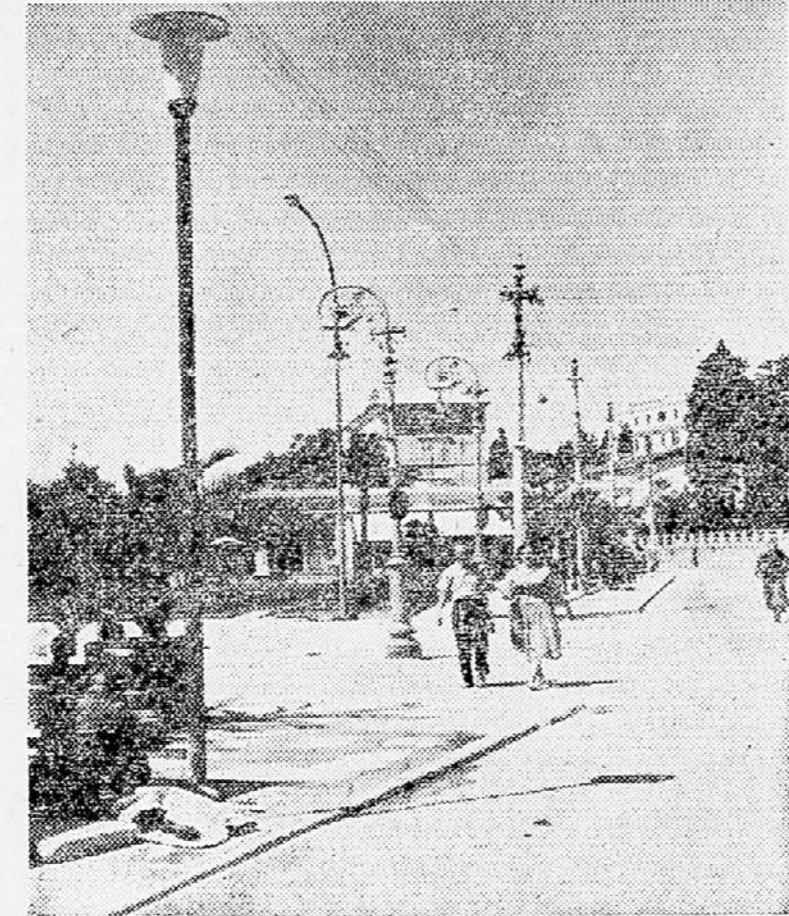
V Portorožu so za novo turistično sezono marsikaj preuredili in izboljšali

S 15. junijem se je začela v Portorožu glavna sezona, ki traja vse do 15. septembra. Letos se je Portorož skrbno pripravil za sprejem gostov. Priprave še nikdar niso bile tako temeljite. Kdor pozna središče Portoroža iz prejšnjih let, bo prijetno presenečen, ko ga bo letos vnovič zagledal.

Zidna ograja, ki je prej zakrivala lepote hotela »Palace«, je porušena. Z odstranitvijo tega zidu je bila razširjena tudi glavna cesta, s tem pa je bil vsaj začasno ugodno rešen problem parkiranja avtomobilov. Prav tako je bil razširjen tesar pločnik na nasprotni strani. Z delno odstranitvijo grmitčevja ob zidni ograji kopalnice se je spremenil v udobno promenade.

Največja letošnja pridobitev Portoroža pa je nova javna razsvetljava, ki ponudi popolnoma spreminjena lica Portoroža. To mojstrsko delo je opravilo podjetje »Javna razsvetljava« iz Ljubljane. Ker je bil za novo razsvetljava potreben kabel, so postali odvisni vsi prejšnji kandelabri in leseni drogovi ob glavni cesti, ki so nosili omrežje električne napeljave. Pri tem pa se lahko zgodi, da bodo vozniki zaradi preozke ceste neredko zavozili na pločnik, ki je namenjen pešcem. Ob tem bi bilo nujno razširiti cesto vsaj med centrom in med skladišči Piranskih solin, kar je že tako v načrtu.

Dve nadaljnji letošnji pridobitvi Portoroža sta nova mesnica in nova cvetličarna. Ker prejšnja mesnica ni odgovarjala več sodobnim zahtevam in ker je bila na takem kraju, kjer je motila zlasti goste hotela »Central«, je podjetje »Mesopromet« uredilo novo mesnico v poslopju v bližini kopalnice. Tja sta se preselili tudi mlekarina in trgovina s sadjem in zelenjavo.

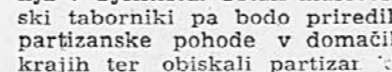

Motiv iz Portoroža

Umestno bi bilo, da bi tja preselili še eno izmed obeh trgovin z žvili, sedanje prostore pa bi porabili za potrebe turizma. Nujno je še potrebna v središču Portoroža tudi posebna trgovina z izbranim sadjem, ki bi jo letos uredili v prejšnjih prostorih trgovine s sadjem in zelenjavo.

Z navedenim je Portorož po zaslugi Občinskega ljudskega odbora v Piranu precej pridobil pri razvoju v moderno in vsen sodobnim zahtevam ustrežajočo letovišče. Kljub temu pa še marsikaj pogrešajo. Tako bi bilo potrebno podaljšati sedanji pomol kar se bo verjetno zgodilo še letos, potrebno bi bilo izpopolniti in podaljšati kanalizacijo, razširiti plažo in cestno, usposobiti še nadaljnje zgradbe za potrebe turizma, razviti obalno pločevino in še marsikaj drugega.

Spriču skrbni, ki je posveča ljudska oblast razvoju Portoroža, ne zaostajajo tudi uspehi. Letošnja predsezona je bila zelo živahna in bi bila še bolj uspešna, če bi ne bilo aprilskega deževja. V maju so bili nekateri hoteli že polno zasedeni, za glavno sezono pa se obeta napovedno zelo uspešna.

Mariborski taborniki želijo kar najbolj svečano proslaviti 15. obletnico bojev na Sutjeski. Na seji dravskega taborniškega sveta, v katerem so vključeni vsi mariborski taborniški rodovi, so sklenili, da bo odpotovalo v Jablanico 15 mariborskih tabornikov, ki se bodo udeležili pohoda po partizanskih poteh ter velikega partizanskega zborovanja v Tjentištu. Ostali mariborski taborniki pa bodo priredili partizanske pohode v domačih krajih ter obiskali partizanske družine in grobove padlih borcev. Ob tej priložnosti bodo zbirali tudi gradivo iz NOB. Vse patrolje tabornikov se bodo 4. julija dopoldne zbrale na kraju, kjer je padel Pohorski bataljon. Tam bodo priredili komemoracijo, ki se je bodo udeležili tudi taborniki s Koroške, iz Ptuj, Bistrice in drugih krajev. Naslednji dan se bodo tu pomerili med seboj v taborniškem mnogoboju.

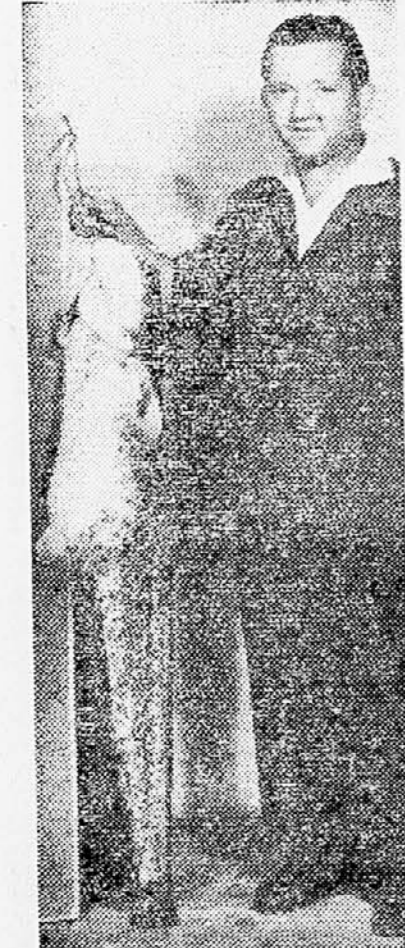
Na industrijsko-kovinarski šoli pri Tovarni avtomobilov v Mariboru je letos uspešno opravilo zaključne izpite nad 100 učencev, 13 pa jih je padlo, oziroma ima popravne izpite. Za kvalificirane strugarje se jih je izučilo 40, za strojne ključavnice 23, za orodjarje 18, za rezkarje 12, za brusilce 10 itd. Nekaj teh učencev se bo po končani praksi zaposlilo v Tovarni avtomobilov in ostalih mariborskih kolektivih.

Zasavje za 15-letnico bojev na Sutjeski

Organizacija Zveze borcev in ostale družbene organizacije v Trbovljah bodo priredile v počastitev 15-letnice bojev na Sutjeski pohod po partizanskih poteh skozi revirje. V njem bo sodelovalo veliko število borcev, rezervnih oficijerov, mladincev in drugih. Tretjega julija zvečer bodo prisli na Trg revolucije, kjer jim bodo Trboveljanci priredili topele sprejeme. Nato bo v Delavskem domu proslava v počastitev 15-letnice bojev na Sutjeski, na kateri bo govoril prvoborec Ivan Sorn-Bojan. Naslednji dan, 4. julija, pa bodo borci obiskali partizanske kraje, kjer so v težkih dneh delili dobro in slabo s tamkajšnjimi prebivalci.

Tudi na Senovem bodo organizirali partizanski pohod okoli Senovega, in sicer o partizanskih poteh skozi iz narodnoosvobodilne borbe znane kraje v radeški občini to glavna proslava v Svibnem, kjer bodo odkrili spominsko ploščo. Ze došle je pa bilo v Radetci. In okolici več prireditev, posvečenih zgodovinski obletnici bojev na Sutjeski. V sevniški občini bodo odkrili kar štiri spominske plošče, posvečene padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja. Vrh tega pa bodo v Sevnici še razne druge prireditve. Tako tudi v zagorski občini, kjer so zraven ostalega odkrili tudi spominsko ploščo partizanom, padlim leta 1944.

V vseh zasavskih občinah so borci sklenili, da bodo obiskali partizanske kraje. Nekateri so obiskali tudi otroke na šolah in jim pripovedovali o svojih spominih iz partizanskih bojev. V pripravah za proslavo obletnice zgodovinskega dogodka pa bo tudi posebna skrb vseh ljudi, da bodo lepo uredili in okrasili spominske, spominske plošče in sploh vse, kar označuje pomembne dogodke iz minule vojne.

Crensovci
Dramska skupina v Crensovcih je prva v Pomurju našta dirala zahtevno Goodrich-Hackettovo dramo »Dnevnik Ane Frank«. Z vestnim in poglobljenim študijem nastopajočih je predstava uspešna. Z delom so gostovali tudi v sosednjih krajih.

V Lendavi praznujejo

Prebivalci občine Lendava bodo 22. junija s številnimi prireditvami počastili svoj občinski praznik. Proslava se bo začela že v soboto, 21. junija z otvoritvijo šolske razstave. Prav tako bodo na ta dan množične organizacije in šole obiskale bližnje zgodovinske kraje iz NOB. V nedeljo se bodo zbrala vsa društva lendavske občine pred domom Partizana in v povorki odkorakala na nogometni stadion. Tukaj bo slavnostno zborovanje, nato pa nastopi glasbovci, pripadniki televizijskih društev »Partizan«, predvojske vzgoje in folklornih skupin. Lovci bodo organizirali tekmovanje v streljanju na glinaste golobe. Avto-moto društvo pa pripravlja dirke za mopediste itd. Dvaindvajsetega junija 1941 so

Dobili bodo novo opekarno

Podjetja v občini Središče bodo letos imela v skladih, ki jih lahko uporabijo za rekonstrukcijo 2,8 milijona din, kar pomeni v primerjavi z letom 1957 povečanje za 58 odstotkov. Podjetje Mlin-Oljarna bo nabavilo za mlin novo gradnico. Mizararska delavnica predvideva gradnjo sušilnice za les, ki bo veljala okrog milijon din. Kmetijsko gospodarstvo bo nabavilo kombajn in traktor, medtem ko bodo kmetijske zadruge izpopolnile svoj strojni park z nekaterimi manjkajočimi stroji. Iz investicijskega sklada občine

bodo porabili za gradnjo nove mošne tehtnice 1,7 milijona dinarjev. Za nabavo strojev za novo opekarno pa bodo porabili okrog pol milijona din. S sredstvi stanovanjskega sklada bodo zgradili dvostanovanjsko stavbo in adaptirali nekaj bivših gospodarskih prostorov pri hišah splošnega ljudskega premoženja, tako da bi dobili štiri manjša stanovanja.

Na področju občine Središče so izredno ugodne možnosti in pogoji za razvoj opekarniške industrije. Illova je na tem področju zadovoljive kakovosti, razen tega so v bližini tudi zadostne količine vode in izvori električne energije. Nova opekarna bo neposredno ob okrajni cesti, kar bo zmanjšalo stroške transporta. S sorazmerno malenkostno investicijo poldruga milijona dinarjev za nabavo potrebne opreme bodo lahko zaposlili 20 do 30 novih delavcev.

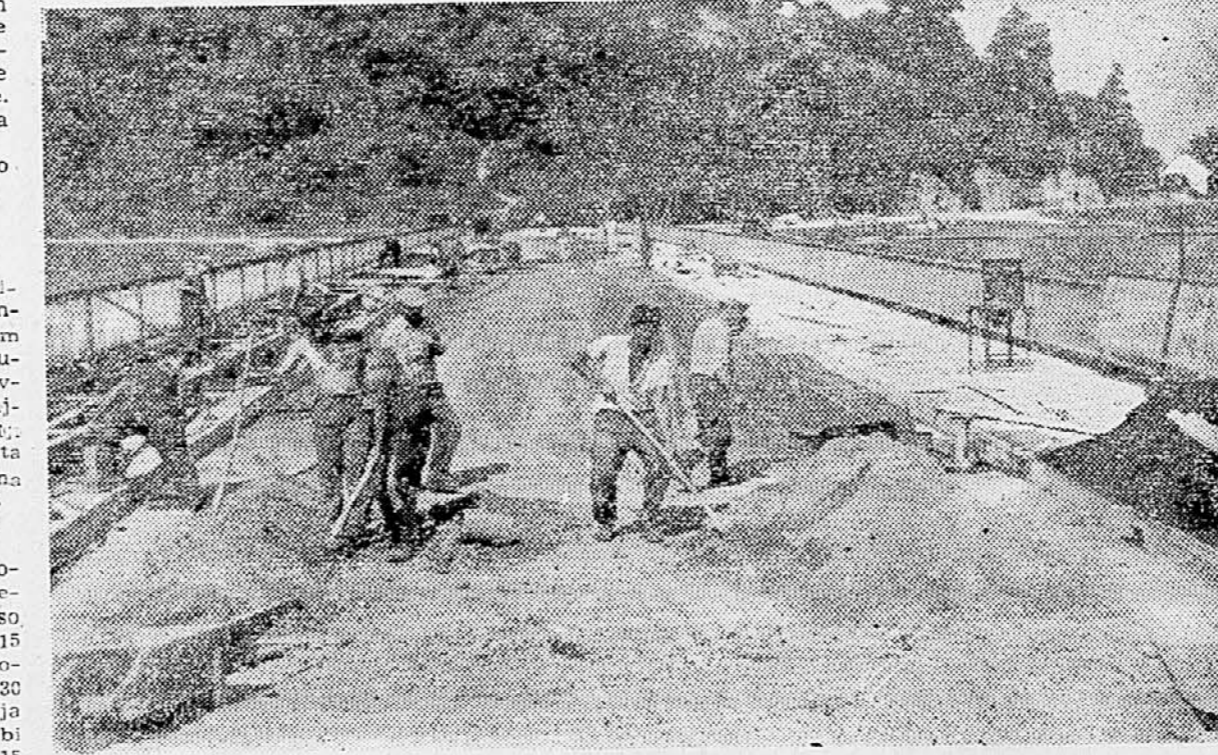
Za obvarovanje dravskega obrežja in travnikov. Letos bodo na področju občine Središče urejali dravsko obrežje. Vodna skupnost bo za ta dela prispevala 5 milijonov din. Tako bodo obvarovali okrog 60 ha travnikov pred poplavo. Razen tega bo zagotovljena s temi deli boljše kakovost krme za živino ter višji hektarski donosi pri ostalih poljedelskih kulturah.

GOSTINSKI TEČAJ V BOVCU

V Bovcu se je pred dnevi zaključil štirinajst dnevni tečaj za pridobitev polkvalificiranih gostinskih delavcev, ki ga je kakor vsako leto tudi letos priredila okrajna gostinska zbornica Gorica. Tečaj je obiskovalo 28 deklet in fantov iz goriškega okraja, ki so predavanjem sledili z velikim zanimanjem. Tudi končni uspeh tečaja je bil razveseljujoč, saj so z uspehom opravili izpite vsi tečajniki.

Na tečaju so se učili kuhanja, postrežbe, poslovne tehnike, turistične geografije, kletarstva in matematike. S tem tečajem je naše gostinstvo dobilo neprecenljivo pridobitev, saj so dobili nekaj dobrih gostinskih delavcev, ki so z odliko na razvijanje turizma v gornjem Posočju, gostinstvu zelo potrebni. Kljub temu pa bo potrebna še dodatna truda za dokončno izpopolnitev vrzeli. Le z dobrim kvalificiranim kadrom bodo gostinska podjetja zadovoljila željam gostov. Do sedaj sta na Bovškem za izpopolnitev kadra najbolj skrbeli gostinski podjetji »Kanjina« in »Golobarski«, ki imata zato tudi najboljši kader na Bovškem. S. E.

Beltinci
V beltinski občini so bila posamezna prosvetna društva zelo aktivna. V letošnji sezoni so dramske skupine naštvirale 15 dramskih del, kar da z gostovanji in ponovitvami nad 30 predstav. Možna bi bila večja izmenjava z gostovanji, če bi bilo v občini več dvoran. V 15 vaseh so samo tri dvorane, pa še tu so odri skoraj neopremljeni.

Dela na žrnuskem mostu gredo h koncu. Te dni obravljajo še preizkušnje, nato pa ga bodo odprli za promet. Most je širok 12 metrov, od od tega bo 7 metrov namenjanih za vozila, ostalo pa za pešake.

Sport

FRED PARTIZANSKIM MNOGOBOJEM IN MNOGOBOJEM V VAJAH NA ORODJU Več ko tisoč nastopajočih na Bledu

Več kot 1100 tekmovalcev in tekmovalk je doslej prijavljenih za partizanski mnogoboj in mnogoboj v vajah na orodju za prvenstvo Partizana Slovenije, ki bo to nedeljo na Bledu. Vse okrajne zveze Partizana bodo poslale na to največjo letošnji partizansko prireditev svoja zastopstva in najboljše posameznike. Najštevilnejše udeležbo je do zdaj napovedala okrajna zveza iz Celja, ki bo odpravila na Bled kar 220 udeležencev obojega spola.

Ceprav bo Bled poenotakem ena najpomembnejših letošnjih prireditev, TVD Partizana Slovenije z Ljilim s ne bo izpravljal obširnega sporeda, ki je ves usmerjen v dvig množičnosti in kvalitete. Tako bo takoj po blejskem prvenstvu že 25. junija izbirna tekma, na kateri bodo določili reprezentanco Slovenije, ki se bo 3. julija pomerila z izbrano vrsto francoskih tekmovalcev iz toulonske pokrajine. Tekma bo v Ljubljani na letnem telovadišču v Tivoliju. Zal bo naša vrsta za ta nastop nekoliko oslabljena, ker v njej ne bosta mogla nastopiti Cerar in Skaza, ki sta od jena v reprezentanco Jugoslavije za nastop na svetovnem prvenstvu v odadni telovadbi v Moskvi.

Stoekholmski »Dagens Nyheter« objavila štiri stolpce dolgo poročilo o tej tekmi in ugotavlja med drugim, da je bila jugoslovanska igra igra v polju za mnoge igrače usodna. Junak tekme je bil vaskakor igralec na desnem krilu Nemeec Rahn, ki je tudi letos kakor pred štiri leti proti Madžarski, zabil zmagovalni gol. List dodaja, da so Jugoslavlani pogostoma nasakovali nemški gol, vendar je bila njihova igra brez prave končne, tako da vratar Eisenkorn je bil v celoti nepremagljiv. Isti list priobčuje tudi izjavo Tirnaniea, čes da igrajo Nemci modernističnim nogomet od Jugoslovancev, pri tem pa tudi ostrejšo, no nasadnje pa imajo pred očmi vedno samo prvo pravilo, da je vsi tisti elementi, ki odloča o izidu vsake tekme.

ZVEZNA KOŠARKARSKA LIGA ZA ZENSKE Olympia : Split 68:34 (35:24)

Predsinotnim je ženska košarkarska vrsta Olympia na domačem igrišču premagala nevarne nasprotnice iz Splita 68:34 (35:24). Domačinke so začele to igro z velikim poletom in so si oskrbele za takoj v začetku nekaj priložnosti, vendar so gostje kmalu potem nadomestile izgubo in se celo povzele v vodstvo. Toda to ni trajalo dolgo, saj so igralki Olympia kmalu izenačile in potem z nastopili v najmočnejši sestavi s Konjevičem in Križičem na čelu. Potemtakem bo to prav napeto srečanje, saj zavzeta oba nasprotnika mestil pod vrhom tabele. Vabileni!

Glusovi švedskega tiska

Drevo ob 20. uri bo na igrišču Olympia pod Cekinovim gradom prvenstvena tekma VIII. kola zvezne košarkarske lige med Partizanom iz Beograda in Partizanom iz Beograda. Beograščani bodo nastopili v najmočnejši sestavi s Konjevičem in Križičem na čelu. Potemtakem bo to prav napeto srečanje, saj zavzeta oba nasprotnika mestil pod vrhom tabele. Vabileni!

OBČINSKI STRELSKI ODBOR V KRANJU DELA

Organiziral tekmovanje strelskih parov v Mestnem logu v Kranju. Streljali bodo moški in ženske v parih, kakršnega tekmovalca na Gorenjskem ni bilo in bo nedvomno velika konkurenca. Na pomena 20 najboljših parov bo nagradjenih.

Sledilje pripravljajo Kranjčani se mednarodno strelsko tekmovanje z zračno puško, na katerem je streljalo 20 ekip in pokazalo dobre rezultate - zlasti mladi. Odbor je izvedel tudi tekmovanje z malokalibrsko puško med lovskimi družinami in ekipami strelcev.

Jugoslavija — evropski šahovski prvak med poštarji

V Bruslju je bil pred kratkim III. kongres mednarodne športske zveze PTT. V okviru tega kongresa je bilo tudi več šahovskih prireditev, med drugimi prvo evropsko moštveno šahovsko prvenstvo PTT. Sodelovalo je šest moštvev, zmaga pa je Jugoslavija v postavi GERBER, BAJEC, ERZEN, BRAJOVIČ in LOBKOV. Dosegla je štiri moštvene zmage in en neodločen rezultat ali 13 in pol točke. Najboljši član ekipe je bil Zvezanec (4 1/2 od 5 možnih). Na drugo mesto se je uvrstila ekipa Niške zvezne prav tako s 13 1/2 točkami, zadnja pa je bila Francija s 11 točkami. Zvezanec je bil najboljši igralec v ekipi (3 1/2). Zvezanec je bil najboljši igralec v ekipi (3 1/2).

Največji švedski list »Stockholm Tidningen« pa poudarja, da se je Nemcem pridobiti potrebno premoč. List se spominja domnevno pred letom, saj so po njihovi računici, da bo dvojni poln foful in bodo sodniki imeli zaradi tega mnogo dela. V resnici pa je bila ta igra izredno mirna, tako da ni mogla pravi šahovski prireditelj. Nemci pa so prišli nalašč navijati za svoje nogometne na Švedsko.

Nogomet v Šiški

Nogometna reprezentanca Ljubljane se bo danes srečala z ustrežno reprezentanco Sombora. Podzvezni kapetan je doletel naslednje igralce: Mozetič, Bistenič, Medved, Udovič, Piskar, Grušen, Berginc, Klancišar, Kompos, Bašič, Dolenc, Kranjc, Bogataj, Harnič in Gosar.

Reprezentanca Sombora bo sestavljena od igralcev Radničkovega iz Sombora. Članom II. zvezne lige, Hadzuka iz Kule, ki bo sodeloval v kvalifikacijah za vstop v I. ligo in igralcev drugih klubov. Tekma bo ob vsakem vremenu na igrišču Ljubljane v Šiški. Pričetek tekme je ob 17.30. V predtekmiščni igri bodo igralci mladinskih moštvi Odreda in Ljubljane.

Postojna

Te dni je v Postojni gostovala igralska družina prosvetnega društva z Raketa z opereto »Včasih se zgodijo«. Zelo dobra igra, polna humorja, je navdušila gledalce. Zeleti bi bilo, da bi bilo podobnih gostovanj več, saj ima Postojna zelo hvalno občinstvo.

ostalem pa je švedski tisk preporno hvaležen za svojo enajstotno, ki je premagala reprezentanco SZ. Posebej omenja še to, da so bili švedski gledalci tudi na vseh ostalih igriščih, ki so mesto se je uvrstila ekipa Niške zvezne prav tako s 13 1/2 točkami, zadnja pa je bila Francija s 11 točkami. Zvezanec je bil najboljši igralec v ekipi (3 1/2). Zvezanec je bil najboljši igralec v ekipi (3 1/2).

Atletska revija te nedelje

Danes se bo v Celju začelo letošnje republiko atletske prvenstvo. Po prijavah so bili na eno od najboljših kvalificiranih prvenstev doslej. Ker so naši atleti letos v precej dobri formi, kar so dokazali nazadnje tudi na nedavnem I. kolu zvezne lige, je pričakovati dokaj dobre izide. Posebno razveseljuje pa je tudi, da sodijo med kandidata za najvišja atletinje, ki so že v letošnji sezoni zabeležili viden napredek in od katerih lahko v prihodnje pričakujemo še mnogo.

27.0. Sikovec (K) 25.6. 800 m: Stanič (K) 26.7. Stanič (K) 21:77. 800 m ovire: Stamejčič (O) 12.0. Stamejčič (O) 14.4. višina: Kuntarič (L) 140. Cater (K) 145. daljina: Stamejčič (O) 329. Stamejčič (O) 329. Stamejčič (O) 14.61. Usarnik (O) 14.62 disk: Čeleznik (K) 40.70. Čeleznik (K) 44.78. koplje: Stamejčič (O) 38.79. Škerjanec (O) 38.85.

Plavalna šola pri Iliriji

Plavalni klub Ilirija bo tudi letos privabil več plavalnih sol. V začetniško skupino bodo sprejeti vsi, ki še ne znajo plavati, v nadaljevalne pa taki, ki bi se želeli izpopolniti ali naučiti katerega koli izmed slogov. Vse tečajne bodo vodili starejši plavalci in instruktorji za plavalne šole. Začeli bodo v ponedeljek 22. t. m. v kopalnici Ilirije vsi tisti, pa se je moč roče vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 17. ure.

ostalem pa je švedski tisk preporno hvaležen za svojo enajstotno, ki je premagala reprezentanco SZ. Posebej omenja še to, da so bili švedski gledalci tudi na vseh ostalih igriščih, ki so mesto se je uvrstila ekipa Niške zvezne prav tako s 13 1/2 točkami, zadnja pa je bila Francija s 11 točkami. Zvezanec je bil najboljši igralec v ekipi (3 1/2). Zvezanec je bil najboljši igralec v ekipi (3 1/2).

Plavalna komisija I. nogometne cone je pred kratkim razveljavila spomladansko prvenstveno tekmo med Metalcem in Ljubljano v Zagrebu, ki se je, kakor bo bralcem še v spominu, končala 3 : 2 v korist Zagrebčanov. Tekma bo ponovljena dne 29. t. m. v Zagrebu. Dostaviti je vredno, da bo to že četrti srečanje med obema omenjenima nasprotnikoma namesto dveh, ki sta bili potrebna za točke po oficialnem koledarju.

27.0. Sikovec (K) 25.6. 800 m: Stanič (K) 26.7. Stanič (K) 21:77. 800 m ovire: Stamejčič (O) 12.0. Stamejčič (O) 14.4. višina: Kuntarič (L) 140. Cater (K) 145. daljina: Stamejčič (O) 329. Stamejčič (O) 329. Stamejčič (O) 14.61. Usarnik (O) 14.62 disk: Čeleznik (K) 40.70. Čeleznik (K) 44.78. koplje: Stamejčič (O) 38.79. Škerjanec (O) 38.85.

DNEVNE VESTI

KOLENDAR
Sobota, 21. junija: Alojz.
Tov. Sotlarjevi Mihaeli šestitamo za diplomu na pravni fakulteti. Prijatelji!

ZDRAVNIŠKA DEZURNA SLUŽBA ZA NUJNE OBISKI NA BOLNIŠKOVEM DOMU ob 20. urah. V soboto, nedeljo in praznikih ves dan.

ZDRAVNIŠKI DOM RUDNIK: dr. Mal Miran, Wolfova c. 3-1, telefon 22-684. V odsotnosti zdravnika kličite telefon LM 2109. V soboto, dežurna služba že od 18. ure dalje.

ZDRAVNIŠKI DOM BEŽIGRAD: dr. Sinač Miro, Lavričeva c. 3 a, telefon 31-256. V odsotnosti zdravnika kličite telefon 30-500.

ZDRAVNIŠKI DOM SIŠKA: dr. Voglar Zlatko, Celovška c. 24-I, telefon 21-808.

Jadranci na Poljskem
V Lesznu se je večerj nadaljevalo tekmovanje za svetovno jadrano prvenstvo. V tretji disciplini - preletu na donožni cilj - odleteli 315 km zaradi slabih podnebni pogojev ni noben pilot prispel na cilj, tako da bodo to tekočo ocenjevali po drugih meritih. Tako je bilo tudi s skrajnem in komacem.

V razredu standardnih jadralskih letal je bil najboljši Sved Persson, za njim pa Poljak Vitok. Po tretji disciplini vodil v skupni oceni Hans (Nem) z 2000 točkami pred dvema Poljakoma, naš najboljši tekmovalci so bili še devet s 1507 točkami. V razredu standardnih letal vodi v skupni oceni Hans (Nem) z 2000 točkami pred republikanom Voljnarom in Svedom Perssonom, medtem ko je najboljši jugoslovanski Rahn Gerli s 1589 točkami. Zadržati disciplino zaradi višje sile se ni bila ocenjena.

Nova Gorica
TVD Partizan v Novi Gorici je sklenil poživiti plavalni sport, za kar ima letos v letnem kopalisku pri tovarni pohitva vse možnosti. Predvsem bodo težili, da bi naučili plavanja vse najmlajše, dalje šolsko mladino in seveda tudi ostale mladince. Prvi tečaj bo pod vodstvom priznanih plavalnih učiteljev od 1. do 15. julija t. l. Partizanska organizacija bo razen tega organizirala za člane od 14. leta dalje taborjenja ob morju pri Koprnu, in sicer za dnevno ceno po 250 din.

POKUSITE SE VI
POUCH VOUS
NAJBOLJŠO KREMO!
99 odstotkov mazedev na obliki je mastnih. FLEX čisti vse mazedevne masle, olja, zrna itd. FLEX moraš imeti doma in na poti.

CE NEQUEJES SVOJE LICE
za mastno kremo, potem zahtevaj samo ULTRAGRIN-sport kremo! Ni ena najcenejših, zato pa je kvalitativno na vsiki!

Bralcem »Slovenskega poročevalca« ZA DOPUST!
Prosim Vas, da nam v takšnem primeru takoj pišete, zlasti, če bo tamkaj na letovanju več Slovencev. Posebno dobrodošli nam bo naslov kolporterja, trafikanta ali prodajalca spominov, ker bi mu z obratno pošto poslali naše časopise v prodajo.

TUDI NA DOPUSTU - VSAK DAN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«

OBVESTILO!
Od 16. junija 1958 ima naš žiro-račun pri Komunalni banki v Ljubljani novo številko

»ODPAD« podjetje za promet z odpadki in LJUBLJANI 3756-R

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih mest razpisuje mesto SEFA KOMERCIALE

POGOJ: ekonomska fakulteta, 5 let prakse, od tega 2 leti v radio in elektrostroki - ali popolna srednja šola z najmanj 10 let prakse, od tega 5 let v radio-elektrostroki. - Znanje nemščine ali angleščine je obvezno. - Plača po tarifnem pravilniku. Prijave pošljite pisмено na RADIO CENTER, LJUBLJANA, Cankarjeva cesta 3, do 30. junija 1958.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri podjetju »ELEKTROKOVINA«, Maribor, razpisuje mesto: samostojnega REFERENTA za komercialno tehnično dokumentacijo

Pogoji: elektroinženir z večletno prakso, obvladuje srbohrvatskega jezika, in SEFA prodajnega sektorja za domače in tuje tržišče

Pogoji: elektroinženir ali diplomirani ekonomist z večletno prakso v industriji in znanje v trgovskem poslovanju. Plača po tarifnem pravilniku podjetja. Ponudbe z navedbo eventualnih specialnih pogojev pošljite do 30. junija 1958 Upravi podjetja »Elektrokovina, Maribor, Vodovodna 30. 3755-R

OBVESTILO
Uprava Poliklinike v Ljubljani, Njgoveva 4, obvešča, da bo Olovinoljubljanski bolnišnični dom od 25. junija letos zaradi odsotnosti nekaterih zdravnikov sprejemal samo nujne primere.

OBVESTILO
Vse naročnike revije »Mlada pot« obveščamo, da se je uprava preselila v Parmovo ul. 33, hodnik IV. soba 9. Uradne ure so vsak dan dopoldne, v torek, sredo in petek od 16.00-18.00. Posle 18.00 v svetu opernih melodij (ponovitev); 10.15 minut z Zadovoljnim Kranjem; 11.00 Poje zbor Slovenske filharmonije; 12.05 Komitetski nasveti - Vet. Franc Skušek; Napevanji Zvezd; 12.25 Domači napeti izpod zelenega Pohorja; 13.10 Zabavna glasba, vmes obvestila; 13.30 Melodije Johanna Strassusa; 14.00 Risto Savin; 4 odločki iz baleta »Čajna punčka«; 14.30 Naši postulatci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 15.40 Kaj bo prihodnji teden na sporedu; 16.00 Pikiro; 16.05 Zabavna glasbena oddaja s konferanso; 17.10 Slavni pevec in slavni virtuoz; 18.00 Radijski leksikon; 18.15 Igrajo godbe na pihala; 18.45 Okrbe; 19.00 Četrti dan; Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Zabaven sobotni večer; 21.00 Melodije za puzeten konec tedna; 22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan; 22.15 Oddaja za naše izselence; 23.00-23.15 Četrti dan; Četrti dan tujno (Prenos iz Beograda).

OBVESTILO
Uprava Poliklinike v Ljubljani, Njgoveva 4, obvešča, da bo Olovinoljubljanski bolnišnični dom od 25. junija letos zaradi odsotnosti nekaterih zdravnikov sprejemal samo nujne primere.

OBVESTILO
Vse naročnike revije »Mlada pot« obveščamo, da se je uprava preselila v Parmovo ul. 33, hodnik IV. soba 9. Uradne ure so vsak dan dopoldne, v torek, sredo in petek od 16.00-18.00. Posle 18.00 v svetu opernih melodij (ponovitev); 10.15 minut z Zadovoljnim Kranjem; 11.00 Poje zbor Slovenske filharmonije; 12.05 Komitetski nasveti - Vet. Franc Skušek; Napevanji Zvezd; 12.25 Domači napeti izpod zelenega Pohorja; 13.10 Zabavna glasba, vmes obvestila; 13.30 Melodije Johanna Strassusa; 14.00 Risto Savin; 4 odločki iz baleta »Čajna punčka«; 14.30 Naši postulatci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 15.40 Kaj bo prihodnji teden na sporedu; 16.00 Pikiro; 16.05 Zabavna glasbena oddaja s konferanso; 17.10 Slavni pevec in slavni virtuoz; 18.00 Radijski leksikon; 18.15 Igrajo godbe na pihala; 18.45 Okrbe; 19.00 Četrti dan; Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Zabaven sobotni večer; 21.00 Melodije za puzeten konec tedna; 22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan; 22.15 Oddaja za naše izselence; 23.00-23.15 Četrti dan; Četrti dan tujno (Prenos iz Beograda).

OBVESTILO
Uprava Poliklinike v Ljubljani, Njgoveva 4, obvešča, da bo Olovinoljubljanski bolnišnični dom od 25. junija letos zaradi odsotnosti nekaterih zdravnikov sprejemal samo nujne primere.

OBVESTILO
Vse naročnike revije »Mlada pot« obveščamo, da se je uprava preselila v Parmovo ul. 33, hodnik IV. soba 9. Uradne ure so vsak dan dopoldne, v torek, sredo in petek od 16.00-18.00. Posle 18.00 v svetu opernih melodij (ponovitev); 10.15 minut z Zadovoljnim Kranjem; 11.00 Poje zbor Slovenske filharmonije; 12.05 Komitetski nasveti - Vet. Franc Skušek; Napevanji Zvezd; 12.25 Domači napeti izpod zelenega Pohorja; 13.10 Zabavna glasba, vmes obvestila; 13.30 Melodije Johanna Strassusa; 14.00 Risto Savin; 4 odločki iz baleta »Čajna punčka«; 14.30 Naši postulatci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 15.40 Kaj bo prihodnji teden na sporedu; 16.00 Pikiro; 16.05 Zabavna glasbena oddaja s konferanso; 17.10 Slavni pevec in slavni virtuoz; 18.00 Radijski leksikon; 18.15 Igrajo godbe na pihala; 18.45 Okrbe; 19.00 Četrti dan; Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Zabaven sobotni večer; 21.00 Melodije za puzeten konec tedna; 22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan; 22.15 Oddaja za naše izselence; 23.00-23.15 Četrti dan; Četrti dan tujno (Prenos iz Beograda).

OBVESTILO
Uprava Poliklinike v Ljubljani, Njgoveva 4, obvešča, da bo Olovinoljubljanski bolnišnični dom od 25. junija letos zaradi odsotnosti nekaterih zdravnikov sprejemal samo nujne primere.

OBVESTILO
Vse naročnike revije »Mlada pot« obveščamo, da se je uprava preselila v Parmovo ul. 33, hodnik IV. soba 9. Uradne ure so vsak dan dopoldne, v torek, sredo in petek od 16.00-18.00. Posle 18.00 v svetu opernih melodij (ponovitev); 10.15 minut z Zadovoljnim Kranjem; 11.00 Poje zbor Slovenske filharmonije; 12.05 Komitetski nasveti - Vet. Franc Skušek; Napevanji Zvezd; 12.25 Domači napeti izpod zelenega Pohorja; 13.10 Zabavna glasba, vmes obvestila; 13.30 Melodije Johanna Strassusa; 14.00 Risto Savin; 4 odločki iz baleta »Čajna punčka«; 14.30 Naši postulatci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 15.40 Kaj bo prihodnji teden na sporedu; 16.00 Pikiro; 16.05 Zabavna glasbena oddaja s konferanso; 17.10 Slavni pevec in slavni virtuoz; 18.00 Radijski leksikon; 18.15 Igrajo godbe na pihala; 18.45 Okrbe; 19.00 Četrti dan; Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Zabaven sobotni večer; 21.00 Melodije za puzeten konec tedna; 22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan; 22.15 Oddaja za naše izselence; 23.00-23.15 Četrti dan; Četrti dan tujno (Prenos iz Beograda).

OBVESTILO
Uprava Poliklinike v Ljubljani, Njgoveva 4, obvešča, da bo Olovinoljubljanski bolnišnični dom od 25. junija letos zaradi odsotnosti nekaterih zdravnikov sprejemal samo nujne primere.

OBVESTILO
Vse naročnike revije »Mlada pot« obveščamo, da se je uprava preselila v Parmovo ul. 33, hodnik IV. soba 9. Uradne ure so vsak dan dopoldne, v torek, sredo in petek od 16.00-18.00. Posle 18.00 v svetu opernih melodij (ponovitev); 10.15 minut z Zadovoljnim Kranjem; 11.00 Poje zbor Slovenske filharmonije; 12.05 Komitetski nasveti - Vet. Franc Skušek; Napevanji Zvezd; 12.25 Domači napeti izpod zelenega Pohorja; 13.10 Zabavna glasba, vmes obvestila; 13.30 Melodije Johanna Strassusa; 14.00 Risto Savin; 4 odločki iz baleta »Čajna punčka«; 14.30 Naši postulatci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 15.40 Kaj bo prihodnji teden na sporedu; 16.00 Pikiro; 16.05 Zabavna glasbena oddaja s konferanso; 17.10 Slavni pevec in slavni virtuoz; 18.00 Radijski leksikon; 18.15 Igrajo godbe na pihala; 18.45 Okrbe; 19.00 Četrti dan; Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Zabaven sobotni večer; 21.00 Melodije za puzeten konec tedna; 22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan; 22.15 Oddaja za naše izselence; 23.00-23.15 Četrti dan; Četrti dan tujno (Prenos iz Beograda).

OBVESTILO
Uprava Poliklinike v Ljubljani, Njgoveva 4, obvešča, da bo Olovinoljubljanski bolnišnični dom od 25. junija letos zaradi odsotnosti nekaterih zdravnikov sprejemal samo nujne primere.

OBVESTILO
Vse naročnike revije »Mlada pot« obveščamo, da se je uprava preselila v Parmovo ul. 33, hodnik IV. soba 9. Uradne ure so vsak dan dopoldne, v torek, sredo in petek od 16.00-18.00. Posle 18.00 v svetu opernih melodij (ponovitev); 10.15 minut z Zadovoljnim Kranjem; 11.00 Poje zbor Slovenske filharmonije; 12.05 Komitetski nasveti - Vet. Franc Skušek; Napevanji Zvezd; 12.25 Domači napeti izpod zelenega Pohorja; 13.10 Zabavna glasba, vmes obvestila; 13.30 Melodije Johanna Strassusa; 14.00 Risto Savin; 4 odločki iz baleta »Čajna punčka«; 14.30 Naši postulatci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 15.40 Kaj bo prihodnji teden na sporedu; 16.00 Pikiro; 16.05 Zabavna glasbena oddaja s konferanso; 17.10 Slavni pevec in slavni virtuoz; 18.00 Radijski leksikon; 18.15 Igrajo godbe na pihala; 18.45 Okrbe; 19.00 Četrti dan; Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Zabaven sobotni večer; 21.00 Melodije za puzeten konec tedna; 22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan; 22.15 Oddaja za naše izselence; 23.00-23.15 Četrti dan; Četrti dan tujno (Prenos iz Beograda).

OBVESTILO
Uprava Poliklinike v Ljubljani, Njgoveva 4, obvešča, da bo Olovinoljubljanski bolnišnični dom od 25. junija letos zaradi odsotnosti nekaterih zdravnikov sprejemal samo nujne primere.

OBVESTILO
Vse naročnike revije »Mlada pot« obveščamo, da se je uprava preselila v Parmovo ul. 33, hodnik IV. soba 9. Uradne ure so vsak dan dopoldne, v torek, sredo in petek od 16.00-18.00. Posle 18.00 v svetu opernih melodij (ponovitev); 10.15 minut z Zadovoljnim Kranjem; 11.00 Poje zbor Slovenske filharmonije; 12.05 Komitetski nasveti - Vet. Franc Skušek; Napevanji Zvezd; 12.25 Domači napeti izpod zelenega Pohorja; 13.10 Zabavna glasba, vmes obvestila; 13.30 Melodije Johanna Strassusa; 14.00 Risto Savin; 4 odločki iz baleta »Čajna punčka«; 14.30 Naši postulatci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 15.40 Kaj bo prihodnji teden na sporedu; 16.00 Pikiro; 16.05 Zabavna glasbena oddaja s konferanso; 17.10 Slavni pevec in slavni virtuoz; 18.00 Radijski leksikon; 18.15 Igrajo godbe na pihala; 18.45 Okrbe; 19.00 Četrti dan; Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Zabaven sobotni večer; 21.00 Melodije za puzeten konec tedna; 22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan; 22.15 Oddaja za naše izselence; 23.00-23.15 Četrti dan; Četrti dan tujno (Prenos iz Beograda).

OBVESTILO
Uprava Poliklinike v Ljubljani, Njgoveva 4, obvešča, da bo Olovinoljubljanski bolnišnični dom od 25. junija letos zaradi odsotnosti nekaterih zdravnikov sprejemal samo nujne primere.

OBVESTILO
Vse naročnike revije »Mlada pot« obveščamo, da se je uprava preselila v Parmovo ul. 33, hodnik IV. soba 9. Uradne ure so vsak dan dopoldne, v torek, sredo in petek od 16.00-18.00. Posle 18.00 v svetu opernih melodij (ponovitev); 10.15 minut z Zadovoljnim Kranjem; 11.00 Poje zbor Slovenske filharmonije; 12.05 Komitetski nasveti - Vet. Franc Skušek; Napevanji Zvezd; 12.25 Domači napeti izpod zelenega Pohorja; 13.10 Zabavna glasba, vmes obvestila; 13.30 Melodije Johanna Strassusa; 14.00 Risto Savin; 4 odločki iz baleta »Čajna punčka«; 14.30 Naši postulatci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 15.40 Kaj bo prihodnji teden na sporedu; 16.00 Pikiro; 16.05 Zabavna glasbena oddaja s konferanso; 17.10 Slavni pevec in slavni virtuoz; 18.00 Radijski leksikon; 18.15 Igrajo godbe na pihala; 18.45 Okrbe; 19.00 Četrti dan; Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Zabaven sobotni večer; 21.00 Melodije za puzeten konec tedna; 22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan; 22.15 Oddaja za naše izselence; 23.00-23.15 Četrti dan; Četrti dan tujno (Prenos iz Beograda).

OBVESTILO
Uprava Poliklinike v Ljubljani, Njgoveva 4, obvešča, da bo Olovinoljubljanski bolnišnični dom od 25. junija letos zaradi odsotnosti nekaterih zdravnikov sprejemal samo nujne primere.

OBVESTILO
Vse naročnike revije »Mlada pot« obveščamo, da se je uprava preselila v Parmovo ul. 33, hodnik IV. soba 9. Uradne ure so vsak dan dopoldne, v torek, sredo in petek od 16.00-18.00. Posle 18.00 v svetu opernih melodij (ponovitev); 10.15 minut z Zadovoljnim Kranjem; 11.00 Poje zbor Slovenske filharmonije; 12.05 Komitetski nasveti - Vet. Franc Skušek; Napevanji Zvezd; 12.25 Domači napeti izpod zelenega Pohorja; 13.10 Zabavna glasba, vmes obvestila; 13.30 Melodije Johanna Strassusa; 14.00 Risto Savin; 4 odločki iz baleta »Čajna punčka«; 14.30 Naši postulatci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 15.40 Kaj bo prihodnji teden na sporedu; 16.00 Pikiro; 16.05 Zabavna glasbena oddaja s konferanso; 17.10 Slavni pevec in slavni virtuoz; 18.00 Radijski leksikon; 18.15 Igrajo godbe na pihala; 18.45 Okrbe; 19.00 Četrti dan; Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Zabaven sobotni večer; 21.00 Melodije za puzeten konec tedna; 22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan; 22.15 Oddaja za naše izselence; 23.00-23.15 Četrti dan; Četrti dan tujno (Prenos iz Beograda).

OBVESTILO
Uprava Poliklinike v Ljubljani, Njgoveva 4, obvešča, da bo Olovinoljubljanski bolnišnični dom od 25. junija letos zaradi odsotnosti nekaterih zdravnikov sprejemal samo nujne primere.

OBVESTILO
Vse naročnike revije »Mlada pot« obveščamo, da se je uprava preselila v Parmovo ul. 33, hodnik IV. soba 9. Uradne ure so vsak dan dopoldne, v torek, sredo in petek od 16.00-18.00. Posle 18.00 v svetu opernih melodij (ponovitev); 10.15 minut z Zadovoljnim Kranjem; 11.00 Poje zbor Slovenske filharmonije; 12.05 Komitetski nasveti - Vet. Franc Skušek; Napevanji Zvezd; 12.25 Domači napeti izpod zelenega Pohorja; 13.10 Zabavna glasba, vmes obvestila; 13.30 Melodije Johanna Strassusa; 14.00 Risto Savin; 4 odločki iz baleta »Čajna punčka«; 14.30 Naši postulatci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 15.40 Kaj bo prihodnji teden na sporedu; 16.00 Pikiro; 16.05 Zabavna glasbena oddaja s konferanso; 17.10 Slavni pevec in slavni virtuoz; 18.00 Radijski leksikon; 18.15 Igrajo godbe na pihala; 18.45 Okrbe; 19.00 Četrti dan; Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Zabaven sobotni večer; 21.00 Melodije za puzeten konec tedna; 22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan; 22.15 Oddaja za naše izselence; 23.00-23.15 Četrti dan; Četrti dan tujno (Prenos iz Beograda).

OBVESTILO
Uprava Poliklinike v Ljubljani, Njgoveva 4, obvešča, da bo Olovinoljubljanski bolnišnični dom od 25. junija letos zaradi odsotnosti nekaterih zdravnikov sprejemal samo nujne primere.

OBVESTILO
Vse naročnike revije »Mlada pot« obveščamo, da se je uprava preselila v Parmovo ul. 33, hodnik IV. soba 9. Uradne ure so vsak dan dopoldne, v torek, sredo in petek od 16.00-18.00. Posle 18.00 v svetu opernih melodij (ponovitev); 10.15 minut z Zadovoljnim Kranjem; 11.00 Poje zbor Slovenske filharmonije; 12.05 Komitetski nasveti - Vet. Franc Skušek; Napevanji Zvezd; 12.25 Domači napeti izpod zelenega Pohorja; 13.10 Zabavna glasba, vmes obvestila; 13.30 Melodije Johanna Strassusa; 14.00 Risto Savin; 4 odločki iz baleta »Čajna punčka«; 14.30 Naši postulatci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 15.40 Kaj bo prihodnji teden na sporedu; 16.00 Pikiro; 16.05 Zabavna glasbena oddaja s konferanso; 17.10 Slavni pevec in slavni virtuoz; 18.00 Radijski leksikon; 18.15 Igrajo godbe na pihala; 18.45 Okrbe; 19.00 Četrti dan; Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Zabaven sobotni večer; 21.00 Melodije za puzeten konec tedna; 22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan; 22.15 Oddaja za naše izselence; 23.00-23.15 Četrti dan; Četrti dan tujno (Prenos iz Beograda).

OBVESTILO
Uprava Poliklinike v Ljubljani, Njgoveva 4, obvešča, da bo Olovinoljubljanski bolnišnični dom od 25. junija letos zaradi odsotnosti nekaterih zdravnikov sprejemal samo nujne primere.

OBVESTILO
Vse naročnike revije »Mlada pot« obveščamo, da se je uprava preselila v Parmovo ul. 33, hodnik IV. soba 9. Uradne ure so vsak dan dopoldne, v torek, sredo in petek od 16.00-18.00. Posle 18.00 v svetu opernih melodij (ponovitev); 10.15 minut z Zadovoljnim Kranjem; 11.00 Poje zbor Slovenske filharmonije; 12.05 Komitetski nasveti - Vet. Franc Skušek; Napevanji Zvezd; 12.25 Domači napeti izpod zelenega Pohorja; 13.10 Zabavna glasba, vmes obvestila; 13.30 Melodije Johanna Strassusa; 14.00 Risto Savin; 4 odločki iz baleta »Čajna punčka«; 14.30 Naši postulatci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 15.40 Kaj bo prihodnji teden na sporedu; 16.00 Pikiro; 16.05 Zabavna glasbena oddaja s konferanso; 17.10 Slavni pevec in slavni virtuoz; 18.00 Radijski leksikon; 18.15 Igrajo godbe na pihala; 18.45 Okrbe; 19.00 Četrti dan; Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Zabaven sobotni večer; 21.00 Melodije za puzeten konec tedna; 22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan; 22.15 Oddaja za naše izselence; 23.00-23.15 Četrti dan; Četrti dan tujno (Prenos iz Beograda).

OBVESTILO
Uprava Poliklinike v Ljubljani, Njgoveva 4, obvešča, da bo Olovinoljubljanski bolnišnični dom od 25. junija letos zaradi odsotnosti nekaterih zdravnikov sprejemal samo nujne primere.

OBVESTILO
Vse naročnike revije »Mlada pot« obveščamo, da se je uprava preselila v Parmovo ul. 33, hodnik IV. soba 9. Uradne ure so vsak dan dopoldne, v torek, sredo in petek od 16.00-18.00. Posle 18.00 v svetu opernih melodij (ponovitev); 10.15 minut z Zadovoljnim Kranjem; 11.00 Poje zbor Slovenske filharmonije; 12.05 Komitetski nasveti - Vet. Franc Skušek; Napevanji Zvezd; 12.25 Domači napeti izpod zelenega Pohorja; 13.10 Zabavna glasba, vmes obvestila; 13.30 Melodije Johanna Strassusa; 14.00 Risto Savin; 4 odločki iz baleta »Čajna punčka«; 14.30 Naši postulatci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 15.40 Kaj bo prihodnji teden na sporedu; 16.00 Pikiro; 16.05 Zabavna glasbena oddaja s konferanso; 17.10 Slavni pevec in slavni virtuoz; 18.00 Radijski leksikon; 18.15 Igrajo godbe na pihala; 18.45 Okrbe; 19.00 Četrti dan; Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Zabaven sobotni večer; 21.00 Melodije za puzeten konec tedna; 22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan; 22.15 Oddaja za naše izselence; 23.00-23.15 Četrti dan; Četrti dan tujno (Prenos iz Beograda).

OBVESTILO
Uprava Poliklinike v Ljubljani, Njgoveva 4, obvešča, da bo Olovinoljubljanski bolnišnični dom od 25. junija letos zaradi odsotnosti nekaterih zdravnikov sprejemal samo nujne primere.

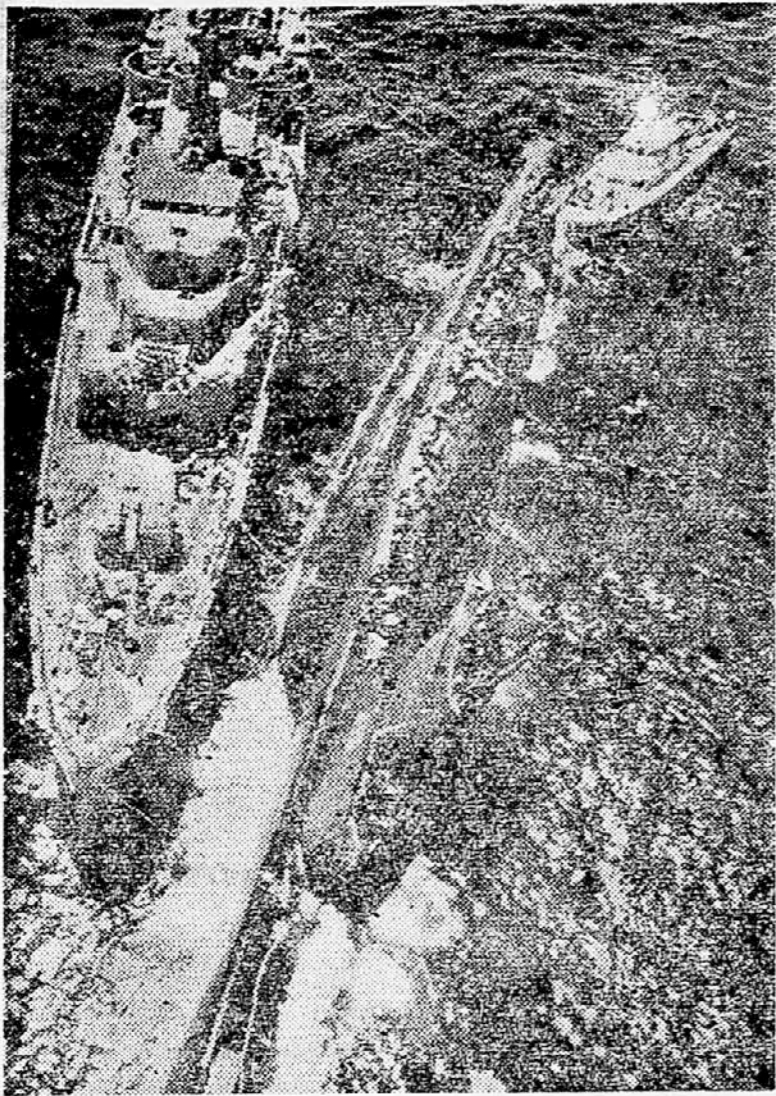
OBVESTILO
Vse naročnike revije »Mlada pot« obveščamo, da se je uprava preselila v Parmovo ul. 33, hodnik IV. soba 9. Uradne ure so vsak dan dopoldne, v torek, sredo in petek od 16.00-18.00. Posle 18.00 v svetu opernih melodij (ponovitev); 10.15 minut z Zadovoljnim Kranjem; 11.00 Poje zbor Slovenske filharmonije; 12.05 Komitetski nasveti - Vet. Franc Skušek; Napevanji Zvezd; 12.25 Domači napeti izpod zelenega Pohorja; 13.10 Zabavna glasba, vmes obvestila; 13.30 Melodije Johanna Strassusa; 14.00 Risto Savin; 4 odločki iz baleta »Čajna punčka«; 14.30 Naši postulatci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 15.40 Kaj bo prihodnji teden na sporedu; 16.00 Pikiro; 16.05 Zabavna glasbena oddaja s konferanso; 17.10 Slavni pevec in slavni virtuoz; 18.00 Radijski leksikon; 18.15 Igrajo godbe na pihala; 18.45 Okrbe; 19.00 Četrti dan; Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Zabaven sobotni večer; 21.00 Melodije za puzeten konec tedna; 22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan; 22.15 Oddaja za naše izselence; 23.00-23.15 Četrti dan; Četrti dan tujno (Prenos iz Beograda).

OBVESTILO
Uprava Poliklinike v Ljubljani, Njgoveva 4, obvešča, da bo Olovinoljubljanski bolnišnični dom od 25. junija letos zaradi odsotnosti nekaterih zdravnikov sprejemal samo nujne primere.

OBVESTILO
Vse naročnike revije »Mlada pot« obveščamo, da se je uprava preselila v Parmovo ul. 33, hodnik IV. soba 9. Uradne ure so vsak dan dopoldne, v torek, sredo in petek od 16.00-18.00. Posle 18.00 v svetu opernih melodij (ponovitev); 10.15 minut z Zadovoljnim Kranjem; 11.00 Poje zbor Slovenske filharmonije; 12.05 Komitetski nasveti - Vet. Franc Skušek; Napevanji Zvezd; 12.25 Domači napeti izpod zelenega Pohorja; 13.10 Zabavna glasba, vmes obvestila; 13.30 Melodije Johanna Strassusa; 14.00 Risto Savin; 4 odločki iz baleta »Čajna punčka«; 14.30 Naši postulatci čestitajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 15.40 Kaj bo prihodnji teden na sporedu; 16.00 Pikiro; 16.05 Zabavna glasbena oddaja s konferanso; 17.10 Slavni pevec in slavni virtuoz; 18.00 Radijski leksikon; 18.15 Igrajo godbe na pihala; 18.45 Okrbe; 19.00 Četrti dan; Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Zabaven sobotni večer; 21.00 Melodije za puzeten konec tedna; 22.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan; 22.15 Oddaja za naše izselence; 23.00-23.15 Četrti dan; Četrti dan tujno (Prenos iz Beograda).

OBVESTILO
Uprava Poliklinike v Ljubljani, Njgoveva 4, obvešča, da bo Olovinoljubljanski bolnišnični dom od 25. junija letos zaradi odsotnosti nekaterih zdravnikov sprejemal samo nujne primere.

OBVESTILO
Vse naročnike revije »Mlada pot« obveščamo, da se je uprava preselila v Parmovo ul. 33, hodnik IV. soba 9. Uradne ure so vsak dan dopoldne, v torek, sredo in petek od 16.00

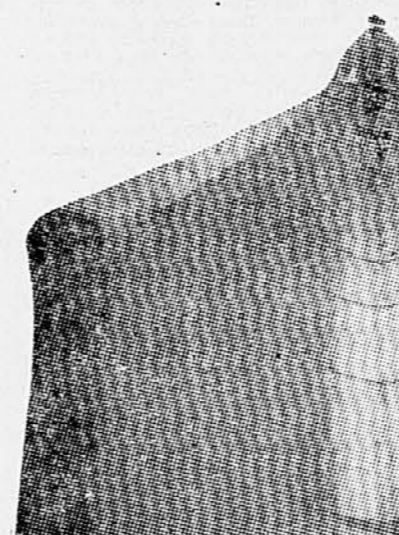
Med pomorskimi manevri ameriške mornarice blizu Pearl Harbourja se je pripetila nesreča. Ameriški rušilec Silverstein je zadel ob podmornico Stickleback in jo zelo poškodoval. Po nesreči so podmornico privezali ob bok rušilca in jo skušali privleči do pristanišča, da bi jo rešili. Vendar je podmornica potonila po petih urah več kot 3000 m globoko. Vso posadko so rešili.

Arzen v cigaretah

Cesto pri reševanju kakih vprašanj ni odločilna samo njihova važnost, temveč možnost, ki jih imamo za analiziranje in urejevanje problemov. Ko bodo n. pr. Geigerjevi števeci tako razširjeni, da bodo dostopni praktično vsakomur (kot sedaj toplomer), bo skrb za ugotavljanje radioaktivnosti v naravi in ljudeh mnogo večja.

Tako je tudi v ugotavljanju arzena. Z izpopolnjeno metodo morejo dandanes tokrat natančneje ugotoviti vsebino arzena. Tako se odkrili, da je strup tudi v snoveh, kjer ga niso pričakovali. Ugotovili so n. pr., da vdihava prebivalec velikega mesta 241 miligramov arzena na leto, ali desetkrat toliko kot deželan. Koncentracija arzena v mestih je večja zaradi dima in saj, največ ga nastane pri kurjenju s premogom. Senzacija v tej zvezi pa pomeni odkritje, da vsebuje ameriški tobak izredno velike količine arzena v primerjavi z

drugimi tobaki. V ameriškem tobaku je 25—40 milijonov arzena, v turskem pa le 1—3 milijonine. Zanimivo je tudi to, da se je količina arzena v ameriškem tobaku povečala od leta 1932 do leta 1951 od 12,6 na 42 mikrogramov. Ta pojav razlagajo s tem, da škropijo v Ameriki tobakne nasade od leta 1946 dalje s sredstvi, ki vsebujejo arzen in svinec, medtem ko tega drugod ne delajo več.

Ta velikanski žleb na našem posnetku je zaslini izhod za primer nevarnosti v neki veliki tovarni v ZDA. Če bi bila sila, bi se delavci po žlebu spustili na prosjo kot po toboganu

vdihna na leto 241 miligramov arzena. Če je kadilec, vdihava torej še dodatnih 36,5 miligramov strupa. Seveda se moramo pri tem nujno vprašati, kakšna količina arzena je človeškemu telesu škodljiva. Da bi mogli odgovoriti na to vprašanje, bi morali imeti na razpolago številne podatke in statistike, ki žal ni. Vendar lahko tudi brez statistike ugotovimo, da je tudi najmanjša količina arzena še zmeraj — strupena.

J.O. CURWOOD
BAREE
RIŠE: MIKI MUSTER

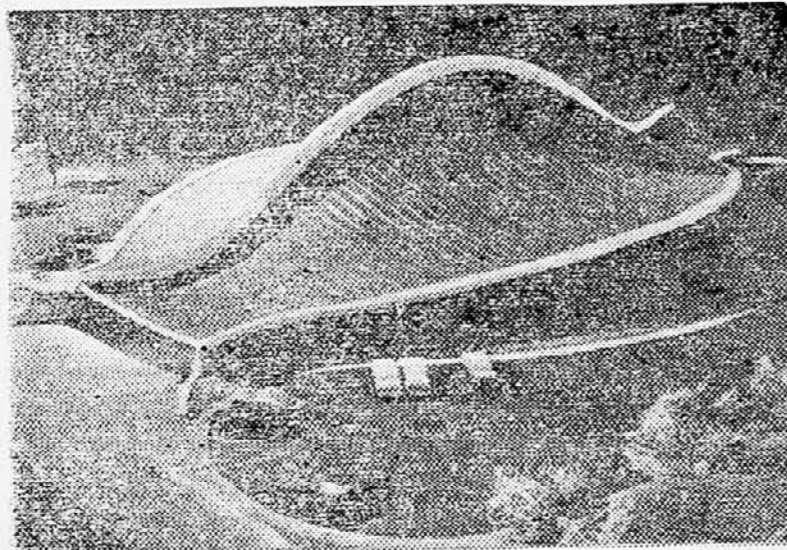
322. Odnosi med McTaggartom in Bareejem so se zaostriili v zagrizeno borbo. Trgovca je začelo njegovo početje vznemirjati. Kadar je v vseh nočeh slišal Bareejevo lajanje v bližini, se mu je zdelo, da sliši tudi Nepeesin glas. Kadil je pipo za pipo in preganjal misel, da je Baree posebej Nepeesino maščevanje.

Nove oblike v arhitekturi

Sele sedaj se je uveljavila izredna gibčnost armiranega betona. Zadnja leta zmeraj pogosteje opažamo, da uvajajo arhitekti po vsem svetu nove in izredne oblike pri gradnjah javnih objektov, kot so poslopja na letališčih, stadijnih, razstaviščih, gledališčih, muzejih, cerkve, tržnice itd.

Te stavbe nas spominjajo na krila, indijanske kornice, kameleje hrbte. V Rimu je znana streha postaje Termini kot primer izredne razgibanosti. Priljubljen je je vzdevek "drogala".

ko konstruiral streho športnega palače v Rimu. V Parizu gradi tudi UNESCO svojo palačo v tem stilu. Take gradnje so tudi paviljoni v Bruslju.

Dve taki konstrukciji je izdelal v letu 1957 v ujetinstvu. Od tedaj je ostala med ljudstvom legenda — postala je pravljica, ki jo izročajo iz roda v rod — da so Erika zastrupili njegovi sovražniki z grahovo juho. Pred kratkim so odprli kraljevo grobnico v Vaesterasu, da bi z znanstvenimi metodami ugotovili vzrok smrti kralja Erika. Po končanem delu je preselovalna komisija sporočila, je historična preiskava pokazala v kosteh veliko koncentracijo arzena. Torej bi iz tega morali sklepati, da se kralja po njegovi zvestosti resnično zastrupili. Kaže, da je to pot imelo ljudsko izročilo prav.

Štiri tedne z nogo v roki

Dr. Denys Kelsey, psihiater, in J. N. Barron, ravnatelj službe plastične kirurgije bolnišnice v Odstocku (Velika Britanija), poročata o presenetljivem poskusu prenosa kože, pri kateri je imela veliko vlogo hipnoza. Bolnik je izgubil del kože na spodnjem delu noge. Sklenili so, da mu bodo prilepili kožo s trebuha s pomočjo leve podlahti. Gre za klasično metodo: del kože deloma ločijo — recimo na trebuhu — tako da se drži na eni strani, drugi del pa prilepijo na roko. Ko koža priraste, ločijo kožo, ki se drži na roki. Ko tudi tu priraste, odločijo kožo z roke. Navadno pričvrstijo roko, ki ima posredovalno vlogo pri prenosu kože z enega dela telesa na drugi, z mehničnimi sredstvi.

To pot pa so poskusili s hipnozo. Bolniku so položili njegovo roko na trebuh in ga hipnotizirali. Izvedli so prvi del preceptive oziroma prenosa kože z lokalno anestezijo, hipnotiziranemu bolniku pa ukazali, naj miruje z roko. V tem položaju je prebil 21 dni. Ko so ga osvobodili, so ugotovili, da niti roka niti rama nista otrpnila. Drugo preceptivo so opravili na enak način: bolnik je držal svojo roko v roki tudi med spanjem. Po končanem prenosu kože ni bilo opaziti niti najmanjše otrplosti udov in niso bile potrebne sicer potrebne masaže in vaje.

323. Nikomur ni pripovedoval o psu, ki mu uničuje ajete živali. Uporabljal je vse zvižaje izkušenih lovcov in nastavljal namočene strupe. Preselel je lisice in volkove, Baree pa se zastrujenemu mesu niti približal ni. Končno je začel nastavljalati le še zastrupljene vabe. Tako je imel pri lovu več uspeha, saj se Baree plena ni več dotaknil.

DROBIZ
SOPERSKI IZPITI NA SVEDSKEM posajajo vedno strožji, ker hočejo oblašni tako zmanjšati zmeraj večje število dovoljenj dobri vsakdo le za eno leto, ki je preizkusna doba za novopečenega soferja. Kdor hoče dobiti dovoljenje, mora predložiti zdravniško izpovednico o svojih telesnih in duševnih sposobnostih.

GLAVNI POSKUSNI LETALLEC britanske tovarne letal Saunders - Roe, major John Booth, se je smrtno ponesrečil pri preizkušnji reaktivnega letala SR 33.

VIROČINA V INDIJI je zahlevala v zadnjih dneh sto smrtnih žrtev. Tudi sicer je povzročila veliko smotno škodo. Po uradnih podatkih je v državi Bihar nad 20 milijonov prebivalcev brez vode in 3000 jih je ostalo brez strehe, ker so jim hiše pogorele zaradi nevelike vročine.

NAJVEČJE LETALIŠČE NA SVETU so zgradili v Angliji, 30 km južno od Londona. Nič niem se odvijata zračni, cestni in železniški promet. V eni uri odpravilo tisoč potnikov.

TANIK AMERIŠKEGA NOVINARSKEGA DRUŠTVA Hazerty je odgovarjal v televizijski oddaji kritikom, ki so zaradi predsednika Eisenhowerja, ker tako pogosto hodi na odih. Povedal je, da potrebuje predsednik iz zdravstvenih vzrokov mnogo telesnega gibanja na zraku in da bo kljub javnim očitkom še nadalje igral golf.

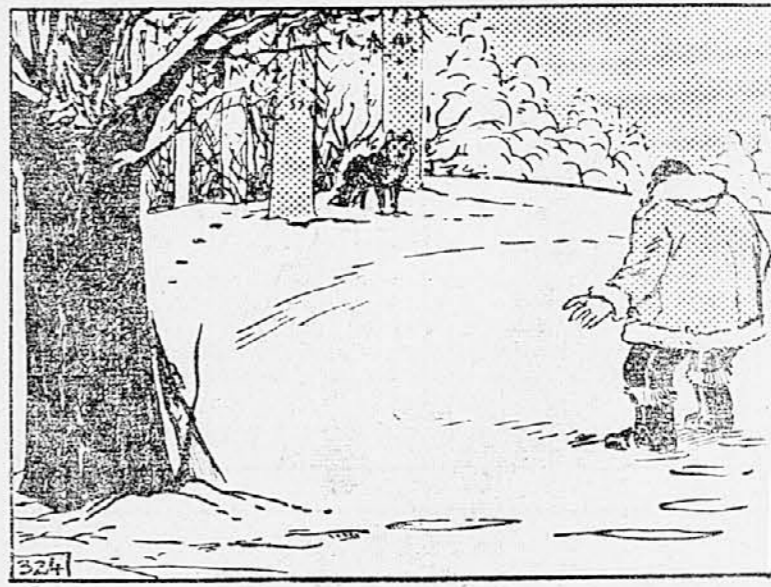
Legenda ima prav
Svedski kralj Erik je umrl leta 1577 v ujetinstvu. Od tedaj je ostala med ljudstvom legenda — postala je pravljica, ki jo izročajo iz roda v rod — da so Erika zastrupili njegovi sovražniki z grahovo juho. Pred kratkim so odprli kraljevo grobnico v Vaesterasu, da bi z znanstvenimi metodami ugotovili vzrok smrti kralja Erika. Po končanem delu je preselovalna komisija sporočila, je historična preiskava pokazala v kosteh veliko koncentracijo arzena. Torej bi iz tega morali sklepati, da se kralja po njegovi zvestosti resnično zastrupili. Kaže, da je to pot imelo ljudsko izročilo prav.

Zopet novo zdravilo proti otroški paraliziji

Dr. Albert Sabin z univerze v Cincinnatiju dela poskuse z zdravili proti otroški paraliziji že od leta 1931. Posrečilo se mu je osamiti virus paralizne zdravilni otrok, ki pa so nosilci virusa. Ta virus je vbrizgal opicam in ugotovil, da sta dve vrsti virusa; tak, ki povzroča paralizno, in tak, ki je neškodljiv. Uspelo mu je tudi, da je ohranil aktivne viruse v tabletah, v zelo majhni koncentraciji. S temi tabletami je cepila prostovoljce v starosti od 21 do 30 let. Nihče med njimi ni obolen za paralizno, v njihovi krvi pa so nastala zaščitna telesa proti tej zavratni bolezni. Prvilno, da ima Sabinovo zdravilo nekatere prednosti pred Salkovim cepivom. Zdravilo izdelujejo iz živega srebra, da trajno imunost, ni nevarnosti za obolenje, razen tega pa ni tako neprijetnega vzbriganja injekcij. Dr. Sabin je dobil za svoje delo medaljo Pasteurjevega inštituta.

Atmosferski električni tokovi

V okviru raziskav v mednarodnem geofizikalnem letu proučuje skupina ameriških strokovnjakov na otoku Karoro (vzhodno od Filipinov) električne tokove, ki krožijo v bližini visinah v atmosferi okoli zemeljske ble. Ta otok so izbrali zato, ker leži blizu zemeljskega magnetnega ekvatorja. Tokrat so prvič natančno ugotovili prostor, kjer kroži ta tok, za katerega menijo, da je sestavljen del električnih tokov, ki povzročajo spremembe v zen liskem magnetnem polju v bližini ekvatorja. Strokovnjaki upajo, da bodo z zbranimi podatki tudi v bližini sklepali o izvoru in lastnostih teh atmosferskih električnih tokov.

324. V februarju je McTaggart prvič zagledal Bareeja. Prav takrat je naslonil puško na drevo in stopil kakih dvanajst korakov proč in kakor da bi Baree to vedel, se je v tistem trenutku pojavil na jasi. McTaggart je gledal kakor okamenel. Spoznal je beio liso in belo obrušeno ubo. Preden je utrniti prijeti puško, je Baree začel...

BRUNN ESCHER
Wismieni Kovček

»Poskusil?« Scavuzzo je govoril, kot da bi se me hotel iznebiti, da bi lahko v miru poslušal izide. »Hočete reči, da ji je neki tuji človek dal čokolado in jo pobožal po glavi?« Zarežal se je proti svojemu sosedu. »Ti tuji moški so res čudni. Radi dajejo punčkam čokolado in jih božajo po glavi. Spodaj dobivajo vsak dan pritožbe o takšnih moških.«

»Nekoč sem se ustavljal, da bi se pogovoril z neko punčko,« se je spominjal njegov sosedi. »Nič drugega je nisem vprašal, kot to, kako ji je ime. Pa je že priletela njena stara s kuhinjskim nožem in klicala na pomoč policijo. Zivljenje sem si rešil samo s tem, da sem ji pokazal svojo policijsko legitimacijo.«

»Dal ji je sladolej in kupil punčko,« sem rekel jezno. »Pa tudi tujece ni bil, čeprav ga nisem nikdar videl. Bil je tisti moški, ki mi je telefoniral zaradi kovčka v ponedeljek zvečer in rekel, da je Teacherjev brat.«

Scavuzzo so padle noge na tla. »Ali je to res?«

»Zakaj hudiča pa mislite, da sem prišel sem? Saj ni samo poskusil. Za uro in pol je zares ugrabil. Nato pa jo je pripeljal do našega vogala. Malo kasneje je telefoniral in mi rekel, da je prihodnjič ne bo več pripeljal domov.«

»Počakajte malo,« Scavuzzo se je stegnili in izključil radio. »Kaj več vam je pa že povedal. Povedal vam je, zakaj je to napravil.«

Obiljal sem si ustnice. »Rekel je, da hoče imeti kovček.«

»Tako?« Pogledal je soseda, nato pa spet mene. »In to pravi človek, ki je po vašem mnenju ubil Vitala in vzel kovček.«

»Vse kaže, da sem se motil. Iz neznanega vzroka misli, da ga imam jaz.«

Scavuzzo je vstal in odšel mimo mene. Ustavil se je. »Hudič, gospod Breen. Najprej sem mislil, da je to spet ena izmed vaših šal, ki naj bi odvrnile sum od vas. Toda nočem se šaliti s človekom na račun ugrabitve njegove hčerke.«

Odšel je ven. Njegov sosedi je prižgal radio. Igrala je muzika. Izključil ga je in začel brati časopis.

»Kam pa je šel?« sem bruhnil. »Ali ne boste nič ukrenili?«

»Hank ima to v rokah.«

»Hank?«

»Hank Scavuzzo. Sedite. Živce mi dražite.«

Nisem mogel sedeti. Tudi stati nisem mogel. Hodil sem po pisarni sem in tja in kar požiral cigarete.

Celo večnost je trajalo, da se je Scavuzzo vrnil. »Poročnik pravi, da ga počakajte. Pravkar večerja.«

»Ali je nor?« sem vprašal. »Moja žena in hči sta sami doma.«

»Poslal sem detektiva, ki bo pazil na vašo hišo. Nič se jima ne bo zgodilo. Kaj pa, če bi šli z menoj kaj pojest?«

»Rajši bi šel domov in se vrnil čez kako uro.«

»To bi predolgo trajalo. Tu v sosesčini je restavracija.« Verjetno je bilo več načinov, da bi me obdržal na stražnici vsaj nekaj ur. Zato se nisem več upiral. Preden sva šla, sem telefoniral Esther, ji povedal, da je hiša zastražena, da bom pa jaz ostal na policiji, ker se jim zdi, da vedo, kdo je ugrabitelj in da ga bodo aretirali. Laž naj bi ji pomagala, da bi s Carol laže počakali na mojo vrnitev.

V restavraciji sem odkril, da Scavuzzo niti ni bil tako slab človek, kadar se ni šel policaja. Le da sem čez nekaj časa spoznal, da ni nehal biti policaj. Skušal se je sprijateljiti z menoj, da bi mu med večerjo povedal kaj, česar mu v stražnici ne bi. Ko ga to ni pripeljalo nikamor, je začel pripovedovati o ugrabitvah.

»Ali se spominjate zadeve Cantor pred leti?« je vprašal.

»Ves teden časopisi niso poročali o drugem, kot o tem.«

»Ni me bilo tu.«

»No, pa naj vam jaz povem o tem. Cantor je bil vele-tekstilc, ki je živel v Borough Parku. Mogoče še zdaj živi tam. Ne vem. Nekega dne je dobil izsiljevalno pismo. Običajna zadeva. Dajte dvajset tisoč, če nečete, da bi se vašemu sinu zgodilo kaj zalega. Koliko je stara vaša hčerka?«

»Skoraj sedem.«

»Toliko bi bil star tudi Cantorjev sin sedaj. Večina izsiljevalnih pism prihaja od ljudi, ki so duševno zmedeni in se šalijo. Toda Cantor tega ni hotel tvegati. Dovolj je bil bogat, da si je najel stražarje. Šest tednov so pazili na otroka dan in

noč. Drugega pisma ni bilo. In na otroka ni mogoče paziti vse življenje. Zato je odpustil zasebne detektive. Dve noči kasneje so otroka ugrabili.«

Jabolčni zavitek, ki sem ga imel v ustih, se je spremenil v otrobo. »Ko se je vračal iz šole?«

»Ponoči, kar iz njegove spalnice. Tako kot pri Lindberghu. Otroška soba je bila v pritličju. In zjutraj ga kratko malo ni bilo več. Cantor je našel samo pismo, ki mu je naročalo, kje naj pusti denar. To je tudi storil. Niti besede o tem ni povedal policiji. Pustil je dvajset tisoč dolarjev na kraju, ki se mu ga doiočili, in odšel domov čakati na sina. Čakal je en dan in eno noč, potem pa je prišel na policijo.«

»In kaj se je zgodilo z dečkom?«

Scavuzzo je krepko srknil kavo in zamaskal z ustnicami. »Nikoli več ga niso videli. Vse je bilo na nogah, toda nič ni pomagalo. Dozdeva se mi, da je bil dečko umorjen. Še preden je ugrabitelj pobral denar, da ne bi imel sitnosti z njim.«

»Ali so sploh kdaj našli kakšno sled za dečkom?«

»Izgubil je obenem z denarjem in ugrabiteljem. Tako se je končalo pred dvema letoma in tako je še zmeraj.« Vzdihnil je. »Vrniva se.«

Poročnik Woodfinch je prispel v urad detektivskega oddelka dvajset minut za nama. Pokimal nama je, obesil klobuk na obešalnik, se usedel za svojo pisalno mizo, odvil mošnjo s tobakom in začel previdno in metodično polniti pipo.

Tega nisem prenesel. »Kaj je vam do mene in do moje družine!« sem zavpil nanj. »Najprej morate pojesti večerjo, potem morate napolniti pipo.«

Woodfinch je prižgal vžgalico in se popolnoma mirno naslonil nazaj. »Poslušam vas, gospod Breen.«

Medtem ko sem mu pripovedoval, je mirno pihal dim.

»Nobenih težav ne bi smeli imeti pri razpoznavanju,« sem rekel. »In sicer zaradi njegovega počasnega govorjenja in njegove velikosti. Hčerka mi ga je opisala, kot da je precej višja od mene. Rekla je, da je visok dva in pol metra. Toda če upoštevamo otroško pretiravanje...«